

V najbolj »slovenski« občini na Koroškem Selah bodo končno dobili dvojezični vrtec

f 2

Vilenica: znani kandidati za pisateljsko štipendijo SEP

f 10

Goriški župani pritiskajo na družbo IRIS zaradi tarif in primanjkljaja

f 12

V Benetkah se začenja 64. filmski festival, vendar obenem Mostra slavi že svoj 75. rojstni dan

f 10

Primorski dnevnik

Bližamo se kronanju prizadevanj Benečije

IVAN ŽERJAL

Vse kaže, da na poti do tega, da v Benečiji poleg vrtca in osnovne šole začivi tudi dvojezična nižja srednja šola, ni več preprek. Zahteva, ki so jo svojčas izrekli starši otrok, ki so zaključili dvojezično osnovno šolo, je namreč včeraj prejela še zadnji in najvišji blagoslov, se pravi pristanek italijanskega ministrstva za šolstvo. Slednji je tako sklenil vrsto pozitivnih mnenj, ki so jih v teh mesecih izrekla razna politična in upravna telesa. Najprej zveza občin, ki je kljub nasprotovanju špertskega župana posredovala prošnjo deželnemu upravi, nato deželni odbor, ki je pobudo staršev v zelo kratkem času podprt in jo posredoval ministrstvu za šolstvo, ki je nazadnje pristalo na ustanovitev srednje šole. Omemb vredno je dejstvo, da sta razvoj špertskega dvojezičnega centra podprla še pristojna deželna komisija in tudi Institucionalni paritetni odbor za vprašanja slovenske manjšine in to soglasno, torej tudi s pristankom predstavnikov desne sredine. Zdaj se čaka samo še na podpis deželnega šolskega ravnatelja.

Verjetno se torej bližamo kronanju dolgoletnih prizadevanj beneških ljudi po takem šolanju, ki bi ovrednotilo dvojezično stvarnost Nadiških dolin in bi dalo novega kisika tamkajšnjim slovenskim narodnim skupnostim, ki je morala v polpretekli zgodovini prestati še preveč preizkušen. Upati je, da tokrat zares ne bo več nobenih ovir in da se bo špertska šola nemoteno razvijala naprej.

ŠPETER - Dvojezični šolski center

Vlada je pristala na novo srednjo šolo

Manjka le še formalni pristanek šolskih oblasti FJK

TURČIJA - Abdullah Gül je bil včeraj izvoljen za predsednika

Prvi islamist na čelu sekularne turške republike

Abdullah Gül je takoj po izvolitvi prisegel pred parlamentom

ANSNA

ANKARA - Dosedanji turški zunanjji minister Abdullah Gül je bil v torek v tretem krogu volitev v parlamentu v Ankari izvoljen na položaj predsednika Turčije. Gül je dobil 339 glasov v 550-članskem parlamentu, s tem pa je postal prvi predsednik sodobne Turčije, zaznamovan s preteklostjo političnega islama.

Gül je sicer ob slovesni prisegi v parlamentu obljubil, da bo nepristranski in zvest sekularni ureditev na udaru »srednje zla, ki jo želijo sistematično spopadati.« Turške oborožene sile ne bodo popuščale... so v službi obrambe turške republike, je še zapisal Büyüyanit.

Na 11. strani

RIM - Šolsko ministrstvo je pristalo na ustanovitev srednje šole v sklopu dvojezičnega šolskega centra v Špetru Slovenov. Zadnja formalna beseda pripada deželnim šolskim oblastem oziroma skrbniku Ugu Panetti, ki bi moral ta teden dokončno pričagati zeleno luč za pouk v prvem razredu srednje šole, ki bi se moral začeti 11. septembra.

Podtajnik Miloš Budin, ki so mu s šolskega ministrstva sporočili konsenz dvojezični srednji šoli, je dejal, da je vlada naredila svoje. To velja tudi za deželno vlado Furlanije-Julijskih krajine in za zvezo občin Špeter, Sovodnje in Podbonesec. Edina, ki se je opredelila proti srednji šoli, je bila desno usmerjana špertska občinska uprava.

Za srednjo šolo sta se opredelila tudi paritetni odbor za slovensko manjšino in komisija deželnega parlamenta, ki je odobrila predlog zaščitnega zakona za Slovence.

Na 3. strani

Fernetiči: logistični center pristanišča?

Na 5. strani

Zaščita: SKGZ kritična do tržaškega župana

Na 5. strani

Trst: včeraj podeljevali suplence na slovenskih šolah

Na 6. strani

ITALIJA - Pismo komisarke za konkurenco

EU želi pojasnila o olajšavah za Cerkev

BRUSELJ - Evropska komisija je zahtevala dodatna pojasnila o davčnih ugodnostih, ki jih uživa Cerkev v Italiji, vendar se še ni odločila, ali bo o tem vprašanju začela preiskavo. V kolikor bi do preiskave prišlo, bi slednja zadevala protizakonito finančno pomoč; glede tega bi se Cerkev prvič znašla na začetni klopi. Jonathan Todd, glasnik komisarke za konkurenco Neelie Kroes je povedal, da je Italija že odgovorila na prvo zahtevo po pojasnilih, komisija pa že le še dodatnih pojasnil.

V Bruslju naj bi pozornost vzbudilo določilo v finančnem zakonu za leto 2006, zadnjem, ki ga je sprejela Ber-

lusconijeva vlada, po katerem so poslopija, ki so last Cerkve, a se v njih odvijajo trgovske dejavnosti, oproščena plačila davka na nepremičnine ICI. Oprostitev velja za vse veroizpovedi, ki jih priznava italijanska država. Poleg tega bi želeli v Bruslju pojasnila v zvezi s 50-odstotnim davčnim popustom na dobičke trgovskih podjetij, ki so last Cerkve.

Glasnik ministriche za evropske zadeve Emme Bonino je včeraj zagotovil, da bo Italija odgovorila komisiji; če pa bi se Bruselj z odgovorom ne zadovoljil, bi Italija tvegala postopek »prav v času, ko smo uspeli omejiti te ugodnosti.«

FIRENCE - Ukrep levosredinske uprave

Celo zapor za tujce, ki na križiščih perejo vetrobrane

FIRENCE - Potem ko je levosredinska uprava napovedala vojno vsem tistim, ki na semaforih perejo vetrobrane na avtomobilih, se je vsul val komentarjev in tudi kritik, tako z leve kot z desne. Pri Arci in Skp (ki je v Firencah v opoziciji) pravijo, da je ukrep odločno pretiran, medtem ko za Dom svoboščin predstavlja navadno propagando. Prava hvalnica pa prihaja iz krovov Severne lige. Oglasil se je tudi minister za socialno solidarnost Paolo Ferrero, ki pravi, da ne gre za problem javne varnosti, temveč za socialni problem. Odbornik Graziano Cioni, ki je zadolžen za vprašanja varnosti v Firen-

cah, ukrep razumljivo odločno zagovarja, češ da nikakor niso hoteli prizadeti revezev, temveč so se hoteli zoperstaviti aroganci in agresivnosti, ki so ju nekateri kazali do avtomobilistov, zlasti žensk, posebno če so bile same v vozilu. Cioni je tudi poudaril, da so storili korak naprej glede na podobne ukrepe, saj so z upravnega prešli na kazensko področje: predvideni sta namreč zaplemba orodja, ki služi za pranje šip, in prijava na sodišče. Če pride do procesa, lahko naložijo tudi do treh mesecev zapora ali 206 evrov kazni. Zavrnil pa je ploskanje Severne lige, češ da nima z njo nič skupnega, »varnost ni ne na desnici ne na levici.«

Med drugimi se je oglasil tudi rimski župan Veltroni, ki je izjavil, da bi morali problem reševati širše, uskladiti predpise na državni ravni. Dodal je, da bi morali upoštevati, da se za tem pojavom večkrat skriva izkorisčanje otrok. Skepticen je bil tudi glavni tožilec iz Firenc, Ubaldo Nannucci, ki je govoril o »dokaj dvomljivi izbiri.« Kaj več bo povedal, ko se bo natančno seznanil z ukrepmi. Koordinator državnih tajništev Severne lige Roberto Calderoli pa je bil navdušen, napovedal je, da Cioniju poslat izkaznico podpornega člana Lige.

OGLEDALO

Italijanska provincialnost

ACE MERMOLJA

Razprava o provincialnosti italijanske kulture ni novost. Seveda je kultura seme, ki roditi različne vrste provincialnosti. Kot provincialnost mislimo na tipičen pojav samozadostnosti in zagledanosti vase, ki izključuje soočanje s širšim svetom.

Zgodovinsko beležimo obdobja, ko so se italijanske kulturne razprave zabubile vase in niso našle pravega stika s tem, kar je proizvajala Evropa. To seveda ne pomeni, da Italija ni imela in nima imenitnih intelektualcev, umetnikov, mislecev, znanstvenikov itd. Pogostokrat pa so njeno kulturno in znanstveno življenje zaznamovalo pregrade in meje, ki so ubranile pred »tujim« tako intelektualne srenje kot širšo množico odjemalcev.

Bil je čas, ko je Benedetto Croce s svojimi mislimi pogojeval desno in levo kulturno okolje. Celo intelektualci, kot so bili Gramsci in drugi, skratka, ljudje izven režima, so se težavo vklapljal v širše evropske diskurze, čeprav so s svojimi zapismi bili briljanti. Soočali so se (tudi kritično) s Crocem, manj z drugimi pomembnimi evropskimi mislici. Milje je zato ostajal tisti, ki se je na primer prekomerno napajal s klasiko, z latinščino in grščino, ni pa dajal nobene cene učenju sodobnih jezikov, kot so angleščina, nemščina, francoščina itd. Celo moja generacija je bila žrtev teh zapor, ko smo gulili grške sklanjatve in ni bilo nikoli na programu (na slovenskih šolah, kot je bila klasična gimnazija gotovo ne) kake angleščine ali nemščine. Tam, kjer so bili tuji jeziki prisotni, so jih podajali tako, da se jih nihče ni naučil.

Pomembni kulturni tokovi so v Italijo prihajali pozno in fragmentarno. Glede na pojav ni banalno: ko so se v šestdesetih letih (preskakujem čas in žanre) v Angliji in ZDA pojavile prve rock skupine, ki so ustvarjale določeno mladinsko kulturo, ki je leta 1968 eksplodirala v revolte, so v Italiji pripravili prvi embargo. Gospodstvo Sanrema in domače proizvodnje je sililo mlade, da so poslušali tuje radijske postaje (Montecarlo) ali pa tako imenovane »piratske radijske postaje«.

Pred nedavnim sem bral novinarsko reportažo o italijanskem založništvu in o njim povezanim literarnim življenjem. V Italiji deluje, ob nekaterih velikih, kopica srednjih in malih založb. Preživljajo se na najrazličnejše načine, ki gredo od podpore kakega odbornika za kulturo do tega, da si avtorji sami plačajo osnovne stroške za tisk. Založba »posodi« svoj pečat, knjiga pa je v bistvu »samoizdat«. Knjižna produkcija je številna. Založniki in avtorji pa upajo na loterijo, ko bo neka ideja prodrla in postala tržna uspešnica. Dinamike uspeha seveda niso nujno vezane na literarno kakovost teksta.

Zanimivo pa je, da, ob tisočih prevodih iz tujih jezikov, obstaja vendarle težnja, da Italija (normalno) privilegira lastne avtorje, zapisira (nenormalno) pa pot tujim pisem, npr. tistim iz viših socialističnih vzhodnih držav. Velike svetovne uspešnice »pokasirajo« velike založbe. Majhne založbe in kritika pa se nekako otepajo dokaj kakovostne ponudbe, ki bi lahko prihajala z Vzhoda. Ni torej čudno, če marsikateri slovenski avtor najde svojo nišo v Nemčiji in v Franciji, ne more na najti svojega prostora v Italiji. Ignoriranje je tu tudi zavestno. Drža je odzra starega provincializma, ko se celokupna italijanska kulturna srena ni želeta soočati z Evropo, z ZDA in z drugimi literaturami. Ponavljam, izjeme so svetovne uspešnice, ki prinašajo velike dobičke tudi italijanskim založ-

bam. Podobno velja za ostale umetniške in kulturne izraze. Italijanski znanstveniki pa se itak pogosteje uveljavijo v tujini kot doma.

Stanje ni le v neki tradiciji, ampak je tudi odraz in obenem dejavnik določene provincialnosti v sami politiki, skratka, v sistemu odločanja. Tudi tu Italija krčevito brani svojo tradicijo. Uspesne države so si znale poiskati politični sistem, ki je strukturalno kolikor toliko stabilen. To ne pomeni, da vlada samo ena opcija. Stabilnost je v tem, da so pravila igre takšna, da ustvarja pogoje za trdne vlade s koherentnimi programi. V Italiji se 15 let po padcu prve republike politične sile nikakor ne morejo zediniti glede volilnega zakona. Referendum je potrdil večinski sistem, potem pa so izglasovali zakon, ki je le deloma večinski in neprenehoma množič moč proporcionalne miselnosti. Berlusconi je pred volitvami ustvaril volilno pošast. Pa ni nič. Zdi se, kot da je pomembnejše od dobrega vladanja, da v sistemu nihče resnično ne prevlada, skratka, da po volitvah ni pravega zmagovalca. Kultura občin, mikrorepublik, cehov, lobijev ter seveda strank in stranci s svojo »specifikijo« se v Italiji ponavlja. Nič ne pomagajo kulturno-politični zgledi. Italijanski politični prostor varuje svojo »posebnost« in se veliko ne razburja, če takšna miselnost ne sovpada z velikimi nadnacionalnimi procesi. Biti v sebi in zase je tako za kulturo kot za političko sindrom zgodovinske italijanske provincialnosti, ki je ne prelomijo še tako genialna individualna dela.

Podobno opažamo v gospodarstvu. Italijanski finančni sistem se je do zadnjega diha upiral odpiranju in povezavam s tujimi partnerji. V Italiji se krči število velikih in pomembnih podjetij. Protievropski duh je preveval ljudi, kot so bivši guverner italijanske banke Fazio, nekdanji zakladni minister Tremonti in konec koncev sam Berlusconi. Severna liga si je izmisnila barviti in v slovenščino težko prevedljiv izraz za Evropsko unijo: »Forkolandija«. V bistvu se kultura province vseskozi uveljavlja preko politike, gospodarstva in seveda same kulture in umetnosti. Provincialnost pa pomeni biti zaprt v lastno »polis« in ne imeti vizij primernih časom evropeizacije in globalizacije. To dokazuje drobnost številnih polemik, ničevost tez in izjav, ki jih vsakodnevno beremo. Na severu, kjer bije gospodarsko srce Italije, so se družbeni sloji preponali v osnovnih tezah Bossijeve Severne lige. Bistvene Bossiyeve argumente je Berlusconi sprejel ter jih omiljene vnesel v programe Forza Italia in Doma svoboščin. To politiko, ki je populistična, italijanski sever nagrajuje, začenši z industrialci in podjetniki nasploh. Leva sredina pa se ne more izviti iz protislovja, ki deli reformistične in radikalno leve politične sile. Prodijev predvolilni program je na več kot dvestotih straneh skušal zaobjeti razlike in jih »nevtralizirati«. V praksi pa je to vedno težje. Tudi tak način vladanja ne more biti moderen in učinkovit.

Nedorečenost koalicij in programov, nehomogenost v sami vladah in med ministri oddaljuje ljudi od politike in vnaša zmedo, ki se v krogih širi vse do deželnih in krajevnih uprav. V našem majhnem lahko vidimo, kako se stvari »pomešajo«, ko dnevno beremo v Piccolo polemike glede zakonskega osnutka o Furlanah. Polemizirajo in se razburjajo ljudje iz koalicije, ki je osnutek pripravila in predlagala. Ne bi poslili prej ali pa se zmenili brez kampanj, ki dišijo že po prikritem nacionalizmu?

KOROŠKA - Dvojezična vzgoja

Končno dvojezični vrtec za »slovensko« občino Sele na Koroškem

Kraj Sele v Karavankah bo z začetkom šolskega leta dobil dvojezični otroški vrtec

IVAN LUKAN

CELOVEC – Na Koroškem bo z začetkom novega šolskega leta 2007/2008 nastal še en dvojezičen otroški vrtec! Slednjega bo dobila koroška občina Sele, ki se ponaša z največjim deležem slovenskega prebivalstva (90 odstotkov!) na Koroškem. V Selah doslej niso imeli otroškega vrtca, tako da so bili starši prisiljeni svoje otroke voziti v dolino - v Borovljah!

Ustanovitev novega dvojezičnega otroškega vrtca (z zavetiščem) v Selah je omogočil dogovor med občino Sele in privatnim dvojezičnim otroškim vrtcem oziroma društvom »Jaz in ti - Du und ich« v Borovljah. Selski vrtec bo deloval kot podružnica boroveljskega vrtca, v njem pa bo nameščena mešana skupina tako slovensko kot tudi nemško govorečih otrok.

Dvojezični otroški vrtec »Jaz in ti - Du und ich« z istoimenskim (zaščitnim) društvom ima v Borovljah že dve skupini po 25 otrok, nadaljnjih 20 otrok pa je v varstvu društva. Merodajno za dogovor pa je bila uspešnost boroveljskega modela oziroma društva na čelu s predsednikom Romanom Verdelom, ki je konec končev prepričala občinske odbornike vseh frakcij v Selah, da predstavlja ustanovitev otroškega vrtca z zavetiščem v obliki podružnice boroveljskega vrtca najboljšo rešitev. Pri tem bo občina Sele zagotovila potrebna sredstva, društvo »Jaz in ti - Du und ich« pa bo poskrbelo za dvojezično osebje ter za uresničitev dvojezičnega pedagoškega koncepta.

»Tovrstna ustanova predstavlja novost za Sele,« je po soglasnem sklepu v občinskem svetu poudaril župan občine Sele Engelbert Wassenber (socialdemokratska stranka - SPÖ). O imenu za vrtec in varstvo se še niso dogovorili, je še dodal župan Wassenber. V novi selski otroški vrtec s pripadajočim zavetiščem bodo sprejemljati otroke od prvega do 15. leta starosti.

Zadovoljen z rešitvijo je tudi podžupan slovenske Enotne liste (-EL) Nanti Olip. Poudaril je, da je bil ključno za dogovor z otroškim vrtcem oziroma društvom »Jaz in ti - Du und ich« v Borovljah prav dejstvo, da bo društvo zagotovilo dvojezične vzgojitelje za vrtec in zavetišče.

Ivan Lukan

JÖRG HAIDER

CELOVEC/DUNAJ – Haiderjeva najnovejša napoved, da bo z zakonskimi ukrepi onemogočil gradnjo džamij in minaretov na Koroškem, je pri ostalih strankah naletela na popolno nerazumevanje. Očitno je rezultat tega, da je moral pokopati svoje upe, da bo s svojim nasprotovanjem v vprašaju dvojezičnih krajevnih tabel še nabiral točke pri koroških volilcih. Zato sedaj išče drugo temo, da do deželnozborskih volitev ostane v središču pozornosti oz. predmet razprav med prebivalci.

MOSKVA - Povabili so ga štirje škofje iz FJK Moskovski patriarh Aleksej II. morda v Ogleju

MOSKVA - »V Oglej bom rad prisel, če bo taka božja volja,« je patriarh ruske pravoslavne cerkve Aleksej II. odgovoril na vabilo štirih škofov iz Furlanije Julijanske krajine med njihovim obiskom v Moskvi. Vabilo so moskovskemu patriarhu izročili že v ponedeljek, ko so tržaški škof Evgen Ravignani, višemski nadškof Petro Brollo, goriški nadškof Dino De Antoni in portenški škof Ovidio Poletto prisostvovali verski slovesnosti v moskovski katedrali, ki jo je vodil patriarh Aleksej II.

O srečanju med štirimi škofi iz FJK in moskovskim patriarhom je poročal generalni vikar videmske nadškofije msgr. Giulio Gherbezza, ki škofe spremila na obisku v Moskvi. Kot je povedal za radijsko postajo videmske nadškofije, je Aleksej II. v veseljem sprejel vabilo v Oglej, ki je bil nekdaj sedež patriarhata, ki je združeval slovenske, germane

in italijanske krščanske skupnosti. Gherbezza je tudi povedal, da je po verski svečanosti sledilo zasebno srečanje med patriarhom Aleksejem II. in štirimi škofi iz FJK. Na srečanju so, kot je dejal Gherbezza, govorili o splošnem položaju različnih Cerkva in o prizadevanjih za boljšo družbo, v kateri je treba, kot so poudarili, poskrbeti za ponovno uveljavitev nekaterih vrednot.

Do obiska štirih najvišjih predstavnikov katoliške cerkve iz Furlanije Julijanske krajine v Moskvi je prišlo po večkratnih srečanjih in stikih s predstavniki ruske pravoslavne cerkve. Oktobra lani je bil na privatem obisku v Trstu metropolit Kiril, ki je pri moskovskem patriarhatu odgovoren za mednarodne stike. Takrat je Kiril obiskal tudi katedralo sv. Justa v Trstu in bazilikijo v Ogleju, srečal pa se je tako z Ravignanijem kot z De Antonijem in Brolлом.

CELOVEC - Teden dni pred tradicionalnim jesenskim sejmom bo ta petek na celovškem razstavišču mednarodni dan lesarstva. Prireditev se ukvarja z nabavo, obdelavo in predelavo lesa, na sporednu pa je tudi aktualna analiza Inštituta za gospodarske raziskave o obetih konjunkture na lesnem trgu. Na posebnem omiziju bodo temo poglobili strokovnjaki. Tudi trženje v lesarstvu prek interneta bo tema mednarodnega posvetja. (I.L.)

V petek v Celovcu Mednarodni dan lesarstva

ŠPETER - Dvojezični šolski center

Šolsko ministrstvo pristalo na ustanovitev srednje šole

Zadnji formalni korak pripada deželnemu šolskemu skrbniku Ugu Panetti

RIM - Šolsko ministrstvo je včeraj formalno pristalo na ustanovitev srednje šole v sklopu dvojezičnega šolskega centra v Špetru Slovenov. Za dokončno zeleno luč za srednjo šolo manjka sedaj le formalni pristop do deželnega šolskega skrbnika v FJK Uga Panette, ki bo menda prišel danes oziroma najkasneje do petka. V dopisu, ki ga je šolsko ministrstvo poslalo Panetti, piše, da srednja šola ne bo dodatno finančno bremenila države in da ustanovitev šole uživa podporo deželnega odbora Furlanije-Julijanske krajine. Pristanek k ustanovitvi prvega razreda srednje šole je šolsko ministrstvo včeraj posredovalo tudi vladnemu podtajniku Milošu Budinu.

Zadeva s špertske srednjo šolo se je razpletla in kmalu potem tudi zapletla to poletje. Za prvi korak so poskrbeli starši otrok, ki so končali osnovo šolo v špertske dvojezičnem centru in so zaprosili za vpis otrok v srednjo šolo, ki pa je še ni. Njihova prošnja je ubrala dve poti: šolsko in upravno. Na šolski ni bilo nobenih problemov, ki pa so se takoj pojavili v politično-upravnih procedurah.

Dvojezična šola se namreč nahaja v Občini Špeter, ki je po zakonu poklicana, da formalno vloži prošnjo za ustanovitev nove šole na svojem ozemlu. In prav tu se je močno zataknilo. Občina namreč ni privolila na srednjo šolo, ker bi to po mnenju župana Tiziana Manzinija (desna sredina) bremenilo njene blagajne. To je bilo tudi mnenje občinskega odbora in sveta.

Župan se pri svojem odklonil nem stališču tudi skliceval na neko peticijo, v kateri je nekaj sto občank in občanov bilo mnenja, da je srednja šola nepotrebna tudi zato, ker bi škodila (!) normalnemu razvoju špertskega didaktičnega ravnateljstva.

Izhod iz hude zagate je našel Pi-ergiorgio Domenis, župan sosednje občine Podbonesec, ki skupaj s Špertonem v Sovodnjami tvori zvezno občin. Slednja je na osnovi deželnega zakona pristojna tudi za šolska vprašanja. Župan Podbonesca (leva sredina) je ob pristanku kolege iz Sovodenj in ob nasprotovanju špertskega župana Manzinija poslal na Deželo uradno prošnjo za prvi razred srednje šole v sklopu špertske dvojezične ustanove.

Odbornik za šolstvo Roberto Antonaz je v zelo kratkem času proš-

njo ugodno ocenil in jo posredoval deželni vladi, ki je v roku nekaj dni podprla pobudo staršev in zvezne treh beneških občin ter prošnjo posredovala šolskemu ministrstvu. V njegovem sklopu je zadevo od vsega začetka spremljala podministrica Mariangela Bastico, ki je bila glede tega vprašanja v stalnem stiku s podtajnikom Budinom.

V tem času se je zgodil še en dogodek, ki sicer ni formalno vplival na postopek prošnje za dvojezično srednjo šolo, jo je pa zagotovo politično pogojeval. Pristojna deželna komisija se je namreč med obravnavo zakona za zaščito Slovencev soglasno opredelila v podporo razvoju špertske dvojezične šole. Pred tem pa se je za podobno potezo vedno soglasno (tudi z glasovi zastopnika NZ) odločil paritetni odbor za slovensko manjšino. Odklonilno stališče špertskega župana, občinskega odbora in sveta je tako izpadlo kot popolnoma osamljeno. (st)

Otrokom iz vrtca in učencem osnovne šole se bodo v Špetru pridružili učenci nižje srednje šole

ARHIV

IZJAVA PODTAJNIKA MILOŠA BUDINA

Vlada je storila, kar je bilo treba

MILOŠ BUDIN
BUMBACA

RIM - »Brez šole ni perspektive za nobeno skupnost, za nobeno kulturo, za noben jezik. Zato je tudi z zaščitnim zakonom prvenstven cilj ta, da država prevzame nalogu za šolo v Benečiji. To je bilo tudi storjeno.« Tako nam je včeraj podtajnik pri ministrstvu za evropske zadeve in zunanjost trgovino Miloš Budin dejal v izjavi, ki jo je posredoval za Primorski dnevnik glede pristanka italijanske vlade k ustanovitvi dvojezične nižje srednje šole v Špetru. Budin v izjavi ugotavlja, kako je pred šestimi leti špertski dvojezični šolski center prejel državno priznanje, zdaj pa je italijanska vlada dala pristanek še za ustanovitev nižje srednje šole: »Tako se ta osnovni dejavnik za ohranitev in perspektive naše identitete v Benečiji izpopolnjuje,« nam je povedal Budin. »S podministrico Basticovo sva postavila potrebne okvire in potem so sodelavci, začenši z Liviom Semoličem na moji strani, opravili, kar bo

treba. Po pristanku vlade so zdaj na vrsti Deželni šolski urad in krajevni dejavniki, Dežela itd.« Podtajnik Budin nam ni znal povedati, ali obstaja možnost kakih nepredvidenih ovir: »Kar se vlade tiče, je bilo storjeno, kar je bilo treba. Če bodo ovire, bodo na krajevni ravni, tega ne moreš nikoli izključiti, ampak jaz mislim, da so vse institucije, tudi krajevne, danes sposobne izpeljati to stvar na način, ki bo samo pozitiven in za nikogar negativen,« nam je še povedal Budin. (iz)

HRVAŠKI TISK - Pogovori Janše in Sanaderja

Različne ocene blejskega srečanja

ZAGREB - Hrvaški tisk je tudi včeraj komentiral pogovore slovenskega in hrvaškega premiera Janeza Janše in Iva Sanaderja. Zagrebški Vjesnik piše, da sta se prijateljski državi odločili, da rešita nakopičene probleme, ki po nepotrebnem obremenjujejo odnose. Reški Novi list ocenjuje, da je Meddržavno sodišče v Haagu, potem ko Janša ni dobil polne podpore parlamentarnih strank, vprašljivo. Zagrebški tednik Nacional medtem piše, da bo hrvaški predstavnik pri tem sodišču svetovalec vlade za meje Davorin Rudolf.

Vjesnik pod naslovom Pokazali Evropi, da je mogoče poudarja, da je idila na Bledu pokazala precej več od samih sklepov. Hrvaška in Slovenija sta dokazali, da nikakor ne pripadata krogu držav, ki morajo svojo evropsko identiteto še potrditi. Evropi sta pokazali, da se je tudi o največjih problemih možno dogovoriti. Izpit so nadredile tudi slovenske in hrvaške stranke in dokazale demokratično zrelost.

»Niso samo Janševi nesomišljeniki zadržani do blejskega sporazuma,« pa ocenjuje Novi list, ki navaja izjavo slovenske-

ga zunanjega ministra Dimitrija Rupla, da "ni še nobenega dogovora, razen tega, da se bosta Hrvaška in Slovenija dogovarjali". Časnik opozarja, da splošno slovensko nedovoljstvo z dogovorom na Bledu ne pomeni, da mora biti hrvaška stran povsem zadovoljna. Najslabše bo, če sta Janša in Sanader na Bledu odigrala še eno odlično predstavo in se dogovorila za nekaj, česar ne bo možno uveljaviti, kot sta leta 2005 podpisala brionsko deklaracijo, ki jo je vsaka stran tolmačila drugače. Če bosta Sanader in Janša še enkrat kupovala čas in če se bosta spet igrala z meddržavnimi problemi, namesto da jih rešujeta, bodo vsi izgubili, dodaja Novi list.

Zagrebški tednik Nacional objavlja tudi obsežen intervju s hrvaškim častnim konzulom v Kopru Božom Dimnikom, ki ga označuje kot "skrivnostnega prijatelja hrvaškega predsednika Stipe Mesića". Dimnik govori o svojih političnih posredovanjih v času osamosvojitve dveh držav, sicer pa ocenjuje, da bi se Hrvaška in Slovenija o Pijanskem zalivu zlahka zmenili pred 15 leti, danes pa je edina rešitev arbitraža. (STA)

TRST - Pogovor med Illyjem in Cernetigom

Deželna uprava in videmska prefektura napovedali okrepitev sodelovanja

TRST - Predsednik Furlanije-Julijanske krajine Riccardo Illy je včeraj sprejel novega videmskega prefekta Lorenza Cernetiga. Govorila sta predvsem o odnosih med deželno in državno administracijo in jih ocenila kot zelo dobre. Kljub temu, sta dejala Illy in Cernetig, bosta upravi naredili vse, da se bodo ti odnosi še dodatno okrepli.

Cernetig, ki je po rodu iz Srednjega v Beneški Sloveniji, je formalno nastopil funkcijo videmskega prefekta nekaj dni pred velikim šmarnom. Za seboj ima bogato kariero in poklicne izkušnje, najprej v policiji, nato v sklopu državne uprave. Pred prihodom v Videm je bil Cernetig prefekt v Alessandriji v Piemontu.

Videmski prefekt se je v preteklih dneh že srečal s predstavniki videmskih uprav in institucij, začenši s predsednikom Pokrajine Marziom Strasdom in z videmskim županom Sirom Cecottijem.

Videmski prefekt Lorenzo Cernetig (levo) in predsednik Deže Riccardo Illy

FJK - Volitve Snaidero se še ni odločil

VIDEM - »V preteklih dneh sem precej razmišljal o ponudbi za predsedniško kandidaturo na prihodnjih deželnih volitvah, ki pa je za sedaj nočem komentirati.« To je včeraj izjavil videmski podjetnik Edi Snaidero, ki mu je desna sredina ponudila kandidaturo. Več Snaidero ni hotel povedati, rekel pa je, da o tem vsaj v prihodnjih dneh ne misli govoriti. Dal je razumeti, da ga v tem trenutku bolj zanima košarka in bližnje prvenstvo A lige, v katerem bo nastopil tudi njegov Snaidero.

O pripravah na volitve bo medtem tekla beseda na jutrišnjem sestanku deželnih voditeljev Forza Italia, Sredinske zveze-UDC in Nacionalnega zavezštva. Manjkal bo predsedniški kandidat, ki ga še ni, na srečanju pa ne bo niti predstavnikov Severne lige.

EVROPSKA UNIJA - Letno poročilo Agencije EU za temeljne pravice

V Sloveniji lani malo pritožb o etnični diskriminaciji

V poročilu z naslovom Rasizem in ksenofobija omenjen tudi primer družine Strojan

DUNAJ - V letu 2006 je bilo v Sloveniji kljub obstoju in delovanju pristojnih specializiranih teles vloženih le pet pritožb v povezavi z rasno, etnično in versko diskriminacijo. Med članicami Evropske unije z redkimi tovrstnimi pritožbami so tudi Estonija, Grčija, Latvija in Litva, kar bi lahko kazalo na pomanjkanje zavedanja o delovanju teh teles med prebivalci teh držav, včeraj objavljenem letnem poročilu ugotavlja Agencija Evropske unije za temeljne pravice.

Slovenijo agencija uvršča tudi v skupino držav, kjer v minulem letu kljub obstoju ustrezne zakonodaje ni bil uveden niti en ukrep zaradi etnične diskriminacije. Enako velja tudi za Češko, Estonijo, Nemčijo, Grčijo, Italijo, Ciper, Litvo, Luksemburg, Malto, Nizozemsко, Portugalsko, Slovaško in Španijo.

Poročilo navaja tudi podatke o neenakosti na področju zaposlovanja ozziroma o brezposelnosti priseljencev v članicah povezave. Tako za Belgijo navaja, da je največ brezposelnih med priseljenci iz Turčije in Maroka (45 odstotkov moških, 56 odstotkov žensk), podobno velja za Nizozemsko, kjer je brezposelnih Maročanov 20 odstotkov. V več članicah EU je med priseljenci največ brezposelnih med Romi. V Bolgariji je bilo lani brezposelnih 53,2 odstotka Romov, na Češkem 70 odstotkov, na Poljskem pa v letu 2005 kar 90 odstotkov Romov.

Za Slovenijo, kjer je bilo v raziskavo vključenih 49 odstotkov Romov v starosti od 15 do 45 let, je bilo trenutno zaposlenih 7,0 odstotkov vprašanih, 26 odstotkov jih je imelo zaposlitev v preteklosti, vendar so trenutno brezposelnii, 67 odstotkov anketirinam Romov v Sloveniji pa ni bilo nikoli zaposlenih.

Poročila se dotika tudi neenakosti pri nastanitvi, kjer za članice Evropske unije ponovno izpostavlja problem Romov. Za več držav poročilo navaja, da so oblasti podpirale lokalna protiromska gibanja in tudi same odigrale vlogo pri izganjanju Romov.

Za Slovenijo poročilo navaja primer romske družine Strojan. V dokumentu je navedeno, da se je okrog 300 prebivalcev Ambrusa lani jeseni zbralo na protestnem shodu, kjer so od občine zahtevali, naj trajno odstra-

V poročilu
Agencije EU za
temeljne pravice je
omenjen tudi
primer romske
družine Strojan

ni omenjeno družino. Zaradi groženja je družina pobegnila v gozd in tam ostala več dni, posledično pa je tudi zapustila svojo zemljo, še navaja poročilo.

Več kot 160 strani dolgo poročilo z naslovom Rasizem in ksenofobija v članicah EU sicer ugotavlja, da se v državah povezave na splošno neenakost in etnična diskriminacija nadaljujeta tako pri zaposlovanju kot pri namestitvi in izobraževanju. Poročilo tudi kaže, da je v več članicah EU v letu 2006 prišlo do porasta rasističnega nasilja in kriminala. Podatke v zvezi s tem poročilo sicer navaja le za 11 članic Evropske unije, ki so agenciji posredovali primerljive podatke.

Rasistično nasilje je tako v portalu na Danskem, v Nemčiji, Franciji, na Irskem, Poljskem, Slovaškem, Finsku in Veliki Britaniji, zmanjšuje pa se v Avstriji, na Češkem in Švedskem.

Včeraj objavljeni dokument predstavlja prvo poročilo Agencije EU za temeljne pravice, ki je z delom začela v začetku marca. Agencija je nastala iz dosedanjega Centra za spremljanje rasizma in ksenofobije, njen sedež pa je na Dunaju. Za Slovenijo je agenciji podatke za objavljeno poročilo posredoval Mirovni inštitut iz Ljubljane. (STA)

PREDSEDNIŠKE VOLITVE - Iskanje podpore Zveza za Primorsko podprla Lojzeta Peterleta

Pod kandidaturo Elene Pečarič sta se doslej podpisala dva poslanca

VIPAVA - Predsednik zunajparlamentarne stranke Zveza za Primorsko (ZZP) Pavle Gregorčič je med včerajnjim obiskom predsedniškega kandidata Lojzeta Peterleta v Vipavi in Ajdovščini podprt njegovo kandidaturo. Peterle je s predsednikom in nekaterimi člani zveze spregovoril o problemih predlagane regionalizacije, stopnji demokracije v Sloveniji in načrtu za novi igralniški center na Primorskem, so sporočili iz Peterletovega volilnega štaba.

"Prizadevali si bomo za skupno dobro - duhovnem, gospodarskem in političnem smislu," je bil po navedbah volilnega štaba Lojzeta Peterleta sklep s predstavniki ZZP.

Lojze Peterle je kot neodvisni kandidat, ki ga sicer podpirajo pomladne stranke SDS, NSi in SLS, že uradno vložil kandidaturo za jesenske predsedniške volitve. Skupaj je zbral 15.114 podpisov podpore, potrebnih 5000 pa mu je uspelo zbrati že v prvih štirih urah podpisovanja.

Podpora kandidaturi predsednice

YHD - Društvo za teorijo in kulturno hendičepa Elene Pečarič za predsednico Slovenije pa sta do včeraj izrazila dva poslanca, Slavko Gaber in Roberto Battelli. "Poslanec Roberto Battelli je podporo moji kandidaturi dokončno potrdil in ponedeljek zvečer," je v izjavi za javnost zapisala Pečaričeva. Pečaričeva je doslej zbrala že več kot 800 podpisov volivk in volivcev, do sobote pa nameščava čakati, če bi ji podpora izrazil še tretji poslanec, saj ji v tem primeru ne bi bilo potrebno zbirati podpisov.

Pečaričeva napoveduje, da bo še naprej zbirala podpise volivk in volivcev. "Zbranih imam že več kot 800 podpisov podpore volivk in volivcev, tako da nameravam do sobote - ko je na upravnih enotah delovni dan - preseči polovico potrebnih tri tisoč podpisov," napoveduje Pečaričeva.

Ob tem pa je poslanke in poslance pozvala, naj ji s svojim podpisom "olajšajo organizacijsko naporno zbiranje podpisov pred upravnimi enotami". (STA)

LJUBLJANA O ječah na Beethovenovi ni dokumentov

LJUBLJANA - Zgodovinarica Ljuba Dornik Šubelj iz Arhiva Republike Slovenije je za STA povedala, da v osebnih dojnjih nekdanjih političnih zapornikov doslej ni zasledila podatka, da bi bili nekateri med njimi v obdobju nekdanjega komunističnega režima zaprti v stavbi na Beethovenovi 3 v Ljubljani. Kljub temu ne dvomi, da so tam zapori res bili.

Celice je 3. aprila letos odkrila vladna delovna skupina za oceno dela Slovenske obveščevalno varnostne agencije (Sova). Javnost je bila z odkritjem seznanjenja 19. aprila na novinarski konferenci predsednika vladne delovne skupine Lovra Šturga, sicer ministra za pravosodje. Že takrat je minister za pravosodje poudaril, da so to edine ohranjene zaporniške celice, ki jih je uporabljala SDV. Prav zato je skupina istega dne sprejela sklep, da je potrebno celice ohraniti pred nadaljnjjim propadanjem in zaščititi. Slovenska vladata je minuli teden sprejela odlok o razglasitvi zaporniških celic v prostorih stavbe na Beethovenovi 3 v Ljubljani za kulturni spomenik državnega pomena. (STA)

Ocenjevalna komisija je podelila 15 velikih zlatih, 123 zlatih in 326 srebrnih medalj. Letošnje šampione, ob vinski kraljici Maji Benčina sta jih podeljevala minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc ter direktor Pomurskega sejma Janez Erjavec, so do-

Jutri v Sežani predstavitev knjige Let v lunino senco

SEŽANA - Kosovelova knjižnica Sežana prireja v počastitev sežanskega občinskega praznika predstavitev knjige Let v lunino senco: priovedi o starih verovanjih. Predstavitev bo jutri ob 18. uri v sežanski knjižnici. Knjigo, ki zajema priovedi do Tolminskega, Cerkljanskega in Idrijskega, Postojnskega in Bistraškega do Koprskega ter Goriškega in Krasa, so pripravili zapisovalec Pavel Medvešček, fotograf Rafael Podobnik in geolog Jože Čar, avtor spremnega eseja pa je Boštjan Šaver. Strnjenci sto petintrideset priovedi, šestintrideset pod priovedi in sto barvnih fotografij govori o stari veri, krajinskem trikotniku tročanu, obrednem kamnu kačji glavi, menhirju matjarju, prasili Nikrmani ter o tretji in peti moči. Z gostoma Pavlom Medveščkom in Rafaelom Podobnikom se bo pogovarjala novinarka Radija Koper Ingrid Kača Bucik. (O.K.)

Zamaskirani neznanci na Vrhnihi strašili domačine

VRHNIKI - Vrhniški policisti preiskujejo prijave šestih mladostnikov oziroma njihovih staršev, ki so jih v zadnjih dveh mesecih naznali skupino zakrinkanih neznancev, ki so jih poskusili prestrasti okoli polnoči. "Do sedaj nismo dobili prijave, da bi te osebe koga poškodovalo ali kako drugače obračunale," je pojasnil komandir Policijske postaje Vrhnik Rajko Jesenek, ki upa, da bodo neznanci kmalu prijeli, pri reševanju primera pa pričakuje predvsem na pomoč občanov. Informacije o neznancih, zakrinkanih v bele maske in dolge črne plašče, so se na Vrhnihi začele pojavljati julija, iz prijav vrhniškim policistom pa izhaja, da jih je v skupini ponavadi bilo od tri do pet. Kot so še prijavili mladostniki, so na njih naleteli med 23. in 2. uro, v središču Vrhnik in na Verdu. Na hribu Sveti trojica jih še ni bilo opaziti, čeprav so ob zadnjih dogodkih po Vrhnihi začele krožiti gorovice, da se tam sestajajo satanisti in ob ognju izvajajo svoje obrede. Policija je omenjene navedbe preverila, saj, kot je dejal Jesenek, večkrat nadzirajo to območje, vendar niso našli ne ognja ne zakrinkanih oseb, ki bi se zadreževali tam, temveč so policisti srečali le nekaj mladostnikov. Jesenek pričakuje, da bodo skupini zamaskiranih neznancev kmalu prišli na sled. "Policiste, ki jih imamo na razpolago, razpoznamo na območja, kjer se pojavljajo, prepričan pa sem, da jih bomo lahko izsledili samo s pomočjo občanov," še pravi Jesenek, ki Vrhničane poziva, naj policistom takoj sporočijo, če opazijo kaj sumljivega ali dobijo kakršen koli podatek o neznancih. (STA)

KULTURA - Noči v Stari Ljubljani

Vrhunec poletja v starem delu mesta

LJUBLJANA - Društvo za oživljanje kulturne podobe starega mestnega jedra že več kot 20 let pripravlja Noči v Stari Ljubljani, ki zaznamujejo zadnji teden v avgustu in predstavljajo vrhunec Poletja v Stari Ljubljani. Organizatorji želijo, da bi bila prireditve resen kulturni dogodek, zato bo tudi letos ponudila približno 25 koncertov večinoma klasične glasbe. Prvi je bil že včeraj, ko je v cerkv sv. Florijana nastopal harfistka Ursula Aščić.

Noči v Stari Ljubljani imajo več ciljev: oživljati staro mestno jedro z živo kulturo, promovirati slovenske ustvarjalce in poustvarjalce, popularizirati resnejše glasbene zvrsti, promovirati Ljubljano kot mesto z bogato kulturno dediščino ter obogatiti turistično ponudbo mesta z visoko kakovostnimi prireditvami, je na včerajšnji predstavitev povedal vodja projekta Janoš Kern.

Program Noči temelji pretežno na klasiki, jazzu in etni, namenjen je zahtevnejšemu občinstvu in predvsem srednji generaciji, koncerti pa so brezplačni, je dodal. S prireditvijo nadaljujejo tradicijo,

GORNJA RADGONA - Podelitev priznanj Stanko Čurin znova vinar leta

GORNJA RADGONA - Na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni so včeraj podelili nagrade najboljšim na letošnjem 33. državnem ocenjevanju vin. Sodelovalo je 253 pridelovalcev iz sedmih držav s 656 vzorci vina, kakovost pa je bila po mnenju ocenjevalcev na zelo visoki ravni. Prestižni naslov vinar leta je tako kot lani tudi tokrat podelil Stanko Čurin iz Koga.

Ob izjemnem številu vzorcev so bile letos novost opisne ocene, ki vinoigradniku povede bistveno več kot samo številčna ocena, saj lahko vtise enologov o barvi, bistrosti, vonju, okusu, intenziteti, harmoničnosti ter njihov končni vtis o vinu vinarji uporabijo za nadaljnje de-

Ocenjevalna komisija je podelila 15 velikih zlatih, 123 zlatih in 326 srebrnih medalj. Letošnje šampione, ob vinski kraljici Maji Benčina sta jih podeljevala minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc ter direktor Pomurskega sejma Janez Erjavec, so do-

STANKO ČURIN
bili vinogradniki oz. podjetja: Vinska klet Goriška Brda, Čurin-Prapotnik Kog, Silvester Marič Petrovčič, Vladimir Kupljen Okoslavci, Denis Hovela Dutovlje, Ptuj-ska klet Ptuj, Posestvo Črni kos Rošpoh, Vinska klet Prus Metlika in Jeruzalem Ormož Ormož.

Prvaki vinsko-turističnih cest pa so postali: Jeruzalemska vinska cesta, Mariborska vinsko-turistična cesta, Vi-pavška vinska turistična cesta, Kraška vinska turistična cesta in Istarska vinska turistična cesta. (STA)

REPENTABRSKA OBČINA - Bodočnost tovornega postajališča

Bodo Fernetiči postali logistični center pristanišča?

Župan Aleksij Križman zaskrbljen za delovna mesta in za varnost ljudi na Fernetičih

Fernetiči ne poznajo počitnic. Vsaj kar se tiče tovornega prometa skozi vas, ne.

V poletnih mesecih, ko bi se moral zaradi kolektivnih dopustov v tovarnah znižati promet tovornjakov po cestah, ni bilo zaznati na mejnem prehodu znatno manjših vrst težkih vozil kot spomladi ali pozimi. Ob topotu je prehod na stotine tovornjakov čez mejo ustvaril domačinom dodatne težave.

Vprašanje ni novo. Ureditev tovornega prometa na Fernetičih je že nekaj let trn v peti repentabrske občinske uprave. Po sprostivti čezmejnega tovornega prometa ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo je vodstvo tamkajšnjega tovornega postajališča naložilo tovornjakom plačilo »cestnine« za prehod čez mejo preko postajališča. Vozniki so zavrnili dajatev tako, da so postajališče obšli in preusmerili tovornjake na cesto Sežana-Općine. Dejstvo, da so evropski organi nato ugotovili, da je uvedba takoj imenovanega ticketa v nasprotju z evropskimi normami, ni zadeve premaknila z mrtve točke: na obeh straneh mejnega prehoda so še naprej ustvarjale dolge vrste težkih vozil, kar je predvsem na italijanski strani povzročilo velike nevšečnosti krajevnemu prebivalstvu.

Župan Aleksij Križman je že večkrat posegel pri oblasteh (na prefekturi, na policiji), da bi poiskali primerno rešitev. Vsakič brez konkretnega učinka. Tudi načelnici dogovor, da naj bi promet na Fernetičih skupno upravljal tržaški mestni redarji in repentabrska redarska služba, ni dočakal uresničitve.

Ob tem prometnem vprašanju se je zastavilo drugo, za repentabrsko občino nič manj pomembno: bodočnost tovornega postajališča. Z odmiranjem špediterjev poslov je obstajala nevarnost, da bi postajališče ostalo nekakšna cementno-asfaltna katedrala v kraški puščavi. S tem bi imela repentabrska občina kot delničar družbe Terminal Ferneti spa dokajšnjo škodo (lastništvo družbe je takole sestavljeno: Pokrajina Trst 36,04%, Občina Trst 24,03%, Trgovinska zbornica Trst 14,29%, Občina Repentabor 12,02%, Pristaniška oblast 6,01%, Carinsko postajališče 4,31%, Autovije Venete 3,30%).

Čaka tovorno postajališče na Fernetičih nova bodočnost logističnega centra tržaškega pristanišča?

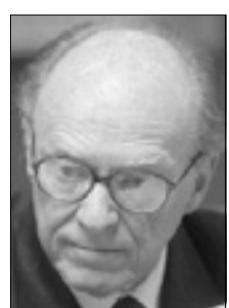
KROMA

ALEKSIJ KRIŽMAN

KROMA

Pred nekaj meseci je Pristaniška oblast, ki jo vodi predsednik Claudio Bonicioli, kar po dnevnem časopisu (...) ne da bi obvestila ostale delničarje...) ponudila rešilno bilko: povečala naj bi svojo prisotnost v družbi in naj bi postala večinski delničar, da bi nato postajališ-

CLAUDIO BONICIOLI

KROMA

če preuredila v nekakšen logistični center tržaškega pristanišča (podobno kot to že s polno paro snuje Luka Koper na sežanskem terminalu). Delničarji Terminal Ferneti spa so skupno pristali na ponudbo in se dogovorili, da naj bi odsto-

pili vsak del lastnega deleža pristaniški oblasti, ki naj bi tako postala lastnik 40 odstotkov družbe. Pristanišče bi zagotovilo tovornemu postajališču nove razvojne možnosti. Lega je pravšnja, zrazen avtocestne povezave (na Fernetičih) in železniške (na Opčinah).

delom, predvsem zaradi 300 do 350 neposrednih in posrednih delovnih mest, ki jih zagotavlja,« je poudaril župan.

Ob tem pa je opozoril, da bi morali preureditve tovornega postajališča opraviti v najkrajšem času. Schengen trka na slovenska vrata, s prvim januarjem prihodnjega leta - po vstopu Slovenije v schengensko območje - bo promet ob meji sproščen. Kar bo imelo na Fernetiče dvojni učinek: pozitiven in negativen. Pozitivno bo dejstvo, da bo promet ob meji tekoč, brez zastojev, in torej brez dolgih vrst vozil in (predvsem) tovornjakov. Negativno pa bo predstavlja prav večja hitrost vozil, ki bodo privozila na Fernetiče. Cesta skozi Fernetiče bo postala za domačine in odjemalce tamkajšnjih trgovin mnogo bolj nevarna.

Tudi to prometno vprašanje pa bo treba do konca leta rešiti, je menil repentabrski župan Križman. Seveda z upanjem, da se bodo pristojne oblasti bolj zavzele za ureditev položaja na Fernetičih, kot so se doslej.

POLITIKA - Priprave na ustanovitev Demokratske stranke

Kampanja za primarne volitve še v zatišju Pričakovanje za izvolitev deželnega tajnika

Zbiranje podpisov v podporo ministrici Rosy Bindi za tajnico nove Demokratske stranke

KROMA

Na Tržaškem so se začele priprave za oktobraške primarne volitve za Demokratsko stranko, kampanja pa poteka še v velikem zatišju. Včeraj se je v mestnem središču predstavil odbor, ki za državno tajnico stranke podpira ministrico Rosy Bind. Odbor sestavlja v glavnem ženske iz vrst Marjetice, njegovi »duši« sta Bruna Tam in Anna Maria Mozz.

Tržaške pristaše leve sredine zanimajo državne, a tudi deželne volitve za novo stranko. Medtem ko se predstavniki Levih demokratov skoraj vsi nagibajo k podpori kandidature Bruna Zvecha za prvega deželnega tajnika DS, so v Marjetici razdeljeni med Gianfancom Morettom in Francescom Russom. Slednji vodi deželni odbor v podporo Enriku Letti.

Tržaška pokrajina bo za izvolitev članov ustanovne skupščine nove stranke razdeljena na dve okrožji, ki »pokrivata« nekdanji poslanski okrožji.

ZAŠČITA

»Ali je Dipiazza prebral zakon?«

IGOR GABROVEC
KROMA

»Med polemiko v zvezi z načrtom o preureditvi mestnega prometa in reakcijami Barkovljanov zaradi nespodobnih pesmi na t.i. sardon dayu je tržaški župan Roberto Dipiazza vendarle našel čas tudi za novo križarsko vojno proti Slovencem, saj je od Dežeze zahteval celo uradno finančno poročstvo, ki naj bi ga obvarovalo pred namislenimi primanjkljaji v občinskih blagajnah zaradi uresničevanja zaščitnega zakona«, je v izjavi za javnost napisal predsednik SKGZ za Tržaško Igor Gabrovec, ki odgovarja na nedavne Dipiazzove izjave v lokalnem italijanskem časopisu.

Župan Dipiazza, ki se v svoji pobudi naslanja tudi na poslance Nacionalnega zaveznika Roberta Menio ter menda na cedarskega župana Attila Vugo in goriškega Ettore Romolija, skrbi skorajšnja objava seznama občin, ki čaka le še na podpis predsednika republike Giorgia Napolitana. S potrditvijo seznama dvanajstdesetih občin Furlanije-Julische krajine, v katerih smo zgodovinsko prisotni Slovenci v FJK, se zaščitni zakon končno le premika, pa čeprav s šestletno zamudo, meni Gabrovec.

Zamude sicer ne skrbijo župana Dipiazza, ki, nasprotno, sedaj vihti zastave proti nekim novim izdatkom za blagajne »prizadetih« občin in pri tem pozablja, da med drugim sam zaščitni zakon v svojem 8. členu (Raba slovenskega jezika v javni upravi) predvideva za izključno to poglavje skoraj 6 milijonov evrov dodatnih prispevkov letno, začenši z letom 2001. Prva ugotovitev je, nadaljuje pokrajinski predsednik SKGZ, da je država doslej res veliko prihranila.

»Župan Dipiazza se rad širokosti z odličnimi odnosi z Ljubljano, Sežano in morda celo z Zagrebom, vendar pa se avtohtonim Slovencem, ki na Tržaškem živijo že vsaj štirinajst stoletij, ne sme priznati nobene pravice do izražanja v materialnem jeziku!« poudarja predstavnik SKGZ Gabrovec, ki ugotavlja, da županovo razmišljanje spominja prej na čase, ko so v javnih lokalih viseli napis »Qui si parla solo italiano!«

Pri vsej tej zgodbi tržaški prvi občan po Gabrovčevem mnenju rad pozablja tudi na dejstvo, da je uresničevanje in spoštovanje zakonov, ki jih je izglasoval italijanski demokratični parlament in ki slonijo na italijanski ustavi ter na mednarodnih sporazumih, obvezno za vsakega občana. »Tudi za župane. Tudi za župana Trsta«, zaključuje svojo izjavo za javnost še zastopnik SKGZ.

BAZOVICA 2007 - To soboto uradna predstavitev pobud v spomin na bazoviške junake

Ob osrednji proslavi letos tudi publikacija o prvem tržaškem procesu

Svečanost bo letos uvrščena v niz protifašističnih in rodoljubnih prireditev na Primorskem

Objava publikacije s pomembnejšimi podatki o procesu bazoviškim junakom in delovanju tajne organizacije ter uvrstitev osrednje proslave ob spomeniku v Bazovici v niz protifašističnih in rodoljubnih prireditev na Primorskem sta med glavnimi novostmi, ki bodo zaznamovali vrsto prireditev za letošnjo Bazovico 2007 v pripravi Odbora za proslavo bazoviških junakov. Odbor se bo po številnih srečanjih, na katero so v prejšnjih mesecih povabili tudi vse zunanje sodelavce, zopet sestal danes. Na srečanju bodo sprejeli še zadnje odločitve glede pobud, ki se bodo zvrstile od 1. do 16. septembra.

Niz pobud in svečanosti v počastitev 77-letnice ustrelitve bazoviških junakov, ki jih odbor prireja pod skupnim imenom Bazovica 2007 v spomin na Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimira Miloša in Alojza Valenčiča, bodo uradno predstavili v soboto dopoldne na tiskovni konferenci v Narodnem domu. Spomnimo naj, da deluje odbor zadnje desetletje samostojno v okviru Narodne in študijske knjižnice in nadaljuje bogato tradicijo Odbora za proslavo bazoviških žrtev, ki je bil ustanovljen poleti leta 1945 po osvoboditvi, da bi pripravil močno spominsko svečanost pred spomenikom na gmajni na Bazovici 9. septembra leta 1945. Lani je prišlo do pomembne novosti in sicer do dogovora za skupno delovanje z odborom na Općinah, ki od leta 1945 skrbi za spominske svečanosti v spomin na pet usmrčenih na strelišču na Općinih decembra leta 1941. Od lani tako sodelujeta odbora, ki od leta 1945 dalje skrbita za proslave v spomin na junake prvega (1930) in drugega tržaškega procesa (1941).

V sklopu letošnjih prireditev bo tudi izšla, kot rečeno, nova publikacija. Kot nam je včeraj povedel sam predsednik Odbora pri NŠK Milan Pahor, bo to dvojezična publikacija (v slovenščini in italijansčini) z glavnimi podatki o procesu, o ustrelitvi bazoviških junakov in sploh o takratnem dogajanju. Cilj pobude je seznaniti ljudi s tistim obdobjem, zamisel pa je nastala ob ugotovitvi, da pač primanjkuje publikacija z osnovnimi podatki o 1. tržaškem procesu. Publikacija, ki jo bosta izdala odbor za proslavo bazoviških junakov in Sklad Dorče Sardoč, bo izšla v prihodnjih dneh. Sicer bo Bazovica 2007 po sobotni uradni predstavitev stopila v živo v četrtek, 6. septembra (to je na dan ustrelitve bazoviških junakov), ob 11. uri s spominsko svečanostjo na pokopališču pri Sv. Ani, medtem ko bo ob drugih pobudah v proslavah osrednja spominska svečanost v Bazovici pred spomenikom v nedeljo, 9. septembra, z začetkom ob 15. uri. (A.G.)

Utrinek z lanske osrednje proslave

KROMA

ZAŠČITA - Ministrica odgovorila Menii

Vlada je potrdila potrebo po dvojezičnih tajnikih

Občine, kjer živi slovenska manjšina, nujno rabijo tajnike, ki obvladajo tudi slovenščino. To meni italijanska vlada, ki podpira stališče državne Agencije za upravljanje seznama občinskih in pokrajinskih tajnikov. Slednja je pred nekaj meseci izrazila potrebo po razpisu natečaja za deset novih delovnih mest dvojezičnih občinskih tajnikov.

To stališče je izvalo jezno reakcijo poslanca Nacionalnega zavrnštva Roberta Menie, ki je zaprosil za mnenje ministrici za deželne zadeve Linde Lanzillotto. Parlamentarek skrajne desnice je v vprašanju ministrici govoril o privilegijih za Slovence in obenem o

diskriminacijah na račun Italijanov. Nič od tega, pravi v odgovoru tržaškemu poslancu ministrica v vlasti Romana Prodija. V Furlaniji-Julijski krajini je premalo občinskih tajnikov, ki obvladajo slovenski jezik, zaščitni zakon pa v svojem os-

mem členu priznava Slovencem pravico do uporabe lastnega jezika v javni administraciji, čeprav je italijansčina uradni jezik republike Italije.

Ministrica Lanzillottova je prepričana, da je zgoraj omenjena državna agencija ravnala prav, ko se je opredelila za deset novih tajnikov, saj gre za določbo, ki ščiti slovensko narodno skupnost. Znanje italijanskega in slovenskega jezika je pogoj za sodelovanje na tem natečaju, ne pa pripadnost jezikovni skupnosti, za katero niso predvideni nobeni privilegi, o katerih govori poslanec Menia, je prepričana ministrica za deželnata vprašanja.

ŠOLA - Na OŠ Otona Župančiča in DTTZ Žige Zoisa za vzgojitelje, učitelje in profesorje

Včeraj podeljevali suplence

Nad vzgojitelji v vrtcih in osnovnošolskimi učitelji s pokrajinske lestvice visi Damoklejev meč priziva na Državni svet

Na Osnovni šoli Otona Župančiča in na Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa je včeraj potekalo podeljevanje suplenc za šolsko leto 2006-2007 za otroške vrte ter sole vseh stopenj, ki pa zlasti v primeru osnovnih šol in vrtcev utegne doživeti drugačen epilog, kot ga je včeraj. Včeraj so namreč na OŠ Otona Župančiča predstavniki Urada za slovenske šole in didaktičnih ravnateljev za vrtce in osnovne šole podelili 16 suplenc s polnim urnikom in vrsto suplenc s polovičnim oz. skrajšanim urnikom (nepokrite so ostale le tri suplence s skrajšanim urnikom v vrtcih), pri čemer so prišli po štev kandidati s pokrajinske (nekdanje permanentne) lestvice. Obenem so podelili tudi suplence za kandidate, ki se nahajajo na posameznih ravnateljskih oz. zavodskih lestvicah, to je lestvicah, ki jih oblikuje vsaka šola oz. didaktično ravnateljstvo posebej.

Vendar učiteljice oz. vzgojiteljice s pokrajinske lestvice, ki so včeraj prejele imenovanje, ne spijo še povsem mirnega spanca. Štrene utegne zmešati protipriziv, ki so ga na Državni svet vložili nekateri učitelji, ki so pridobili habilitacijo za poučevanje na podlagi enoletnega univerzitetnega tečaja. Italijanski zakon št. 143 iz leta 2004 je namreč nekatemer kategorijam dal možnost za pridobitev habilitacije na tak način, pri čemer se trenutno niso zaključili vsi te-

čaji. Letos je ministrstvo za šolstvo sklenilo, da se ti kandidati sicer vključijo v lestvice, vendar brez pravice do poimenovanja, čemur so se ti uprli in vložili priziv na Deželno upravno sodišče Lacijs. Slednje jim je dalo prav, kasneje pa je Državni svet to razsodbo razveljavil in dal prav ministerstvu, zdaj pa je bil vložen protipriziv, na razplet katerega bo treba še počakati. V primeru uspeha vložnikov priziva se situacija utegne ponovno obrniti na glavo in bo treba na novo opraviti imenovanja.

Za kandidate s pokrajinske lestvice, ki so jima bile včeraj na DTTZ Žige Zoisa s strani predstavnikov Urada za slovenske šole in ravnateljev podeljene suplence na nižjih in višjih srednjih šolah, ta problem v glavnem ne obstaja. Za letošnje šolsko leto je bilo na razpolago na nižjih srednjih šolah šest suplenc z več kot šestimi urami poučevanja in štiri stolice ter 17 mest z manj kot šestimi urami poučevanja. Včeraj niso podelili vseh suplenc, vendar je v tem primeru šlo le za kandidate na pokrajinski lestvici. Ni namreč še prišlo do imenovanj kandidatov na posameznih zavodskih lestvicah, suplente pa lahko poklicajo v službo tudi ravnatelji sami. (iz)

PRVE TRGATVE

Kljub suši razmeroma dobra letina

Številni vinogradniki so se zradi suše in vročine, ki sta zaznamovali poletje, zelo zgodaj lotili trganja belega grozinja. Ostali jih bodo sledili v teh dneh ali kvečjemu tekom prihodnjega tedna, medtem ko bo treba za črno grozje počakati še približno deset do štirinajst dni. Mnogi menijo, da bo letina navsezadnje dobra, saj bo količinsko zelo podobna lanskemu, morda le za kanček skromnejša. Glede na poletne vremenske razmere pa so tudi s kakovostjo pridelka dokaj zadovoljni.

Svetovalna služba Kmečke zvezze (KZ) nadaljuje z merjenjem zrelosti grozinja: po rezultatih sodeč bo vino, ki bo kmalu napolnilo sode, letos vsebovalo v povprečju nižjo stopnjo kisline in tudi alkohola. Skratka, obečajo se nam milejša in grlu nekoliko bolj prijazna vina. Ob tem bodo moralni vinogradniki s svojim znanjem poskrbeti, da ne bo okus zlahtne tečočine preveč medel.

Letošnje trganje prehiteva za dva do tri tedne tradicionalni kolledar, po besedah brežanskih vinarjev gre celo za najbolj zgodnjega trgatve, kar jih pomenijo. Leta 2003 je npr. Robert Ota po hudi suši začel obirati grozje 27. avgusta, letos pa je prehitel tudi ta datum in se odločil za 24. avgust. Njegova trgatve je vsako leto prva v okolici, v 29 letih pa še ni trgal tako zgodaj.

Tehnik svetovalne službe KZ Stefano Rosati se je včeraj dopoldne mudil v raznih praprotiskih kleteh, popoldne pa je meril zrelost grozinja pri Oti v Boljuncu, kjer je že meril pred tednom dni. V klet so priomali mnogi okoliški vinogradniki: strokovnjaku, ki uporablja refraktometer, epruvetu in metodo merjenja z Brinovo lestvico, so izročili svoje dragocene pridelke in čakali na izid merjenja. Glede na stopnjo kisline in sladkorja v grozjih malvazije, vitovske, rebule, refoška in drugih vinskih sort, se bodo vinogradniki odločili za optimálni datum za trganje. Grozje bi trenutno po izračunih prineslo od 9 do 12 stopinj alkohola v vinu. Pozorni pa je treba biti tudi na stopnjo kisline, ki ne sme biti preskomna, saj se bo v tednu dni še dodatno znižala za približno eno stopino.

Rosati je navedel spomladanske napovedi, ki so kazale, da bo prisel čas za trgatve še bolj zgodaj, celo mesec dni pred običajnimi datumimi. Dejansko se to ni zgodilo, saj z obiranjem prehitevajo za približno dva tedna. Vsekakor je poudaril razlike, da katerih pride zaradi lege trt: položaj v Borštu, Prebenegu in delno v Boljuncu je različen kot v Dolini, da o Krasu sploh ne govorimo. Tehnik je potrdil, da bo letošnje vino prej pripravljeno, zaradi nizke stopnje kisline in alkohola pa naj bi bilo za človeka manj »zahteveno«, bolj pitno. Glavni problem zgodnjine trgatve je vročina, saj je delo pod soncem s temperaturami nad 30 stopinjam Celzija mučno. Vinogradnikom svetuje, naj tržejo samo v zgodnjih jutranjih urah, ko je temperatura ugodnejša. Trganje črnega grozinja naj bi se povečani začelo okrog 8.-10. septembra, kdor se ukvarja z merlotom pa bo lahko poprijel za klešče nekaj dni prej.

Kakšna pa je trenutna slika kraških vinogradov? Na Krasu so že trgali najbolj zrele sorte, sauvignon in razne pinote, v teh primerih obstaja močna skrb pred predčasnim gnitjem grozinja. Naslednji na vrsti sta vitovska in malvazija. Obeti so na Krasu dobri zlasti za staranje vina: letošnji pridelek bo čez par let še kako cenjen, je dodal Rosati. Merjenja se bodo vedala nadaljevala, jutri bo svetovalna služba KZ med 14. in 15. uro v kleti Dušana Križmana na Kontovelu. Službo omogoča prispevki Zadržne kraške banke. (af)

OPĆINE - Finžgarjev dom

Na Dragi mladih razmišljajo o današnji, fast food duhovnosti

Koordinatorki Raffaella Petronio in Patrizia Jurincic o osrednji temi in na splošno o festivalu

Predstinočnjem je jesenski del Drage mladih 2007 oziroma 3. festival mladinske ustvarjalnosti stopil v živo. Uradni otvoritvi so včeraj sledile prve delavnice, ki potekajo v prostorih Finžgarjevega doma na Opčinah.

V včerajšnji izdaji našega dnevnika smo na kratko poročali o vsebini letosnjega festivala mladinske ustvarjalnosti, ki se bo v soboto zvezčak pod velikim šotorom v parku Finžgarjevega doma. S tem dejaniem se bo sklenila letošnja Draga mladih, ki se že peto leto zapored deli na poletni in jesenski del. Poletni del izmenično poteka v zamejstvu in matici (letos so se mladi zbrali na Ptuju), jesenski pa je vključen v študijske dneve Draga.

O letošnji izvedbi Drage mladih oziroma festivala mladinske ustvarjalnosti smo se pogovorili z organizatorkama Raffaello Petronio in Patrizio Jurincic.

Zakaj je tema letošnje Drage mladih »Fast food duhovnost«?

Raffaella: Temo smo izbrali, saj nas zanima, kako današnja mladina doživlja duhovno sfero in kaj pojmuje pod izrazom duhovnosti. Zdelenje se nam je, da je ta beseda za današnjega človeka skorajda nekakšen tabu.

Skušali smo in bomo poglobiti, kakšne so danes težave na tem področju. Sprašujemo se tudi, če je v današnji družbi sploh še mogoče razmišljati o duhovnosti. S tem izzivnimal naslovom smo hoteli poudariti, da se v današnji družbi dogaja vse na hitro. Tudi posameznik skuša rešiti vse na hitro. To velja tudi in predvsem za duha. Velkokrat iščemo hitro ozdravljenje. Nenazadnje pa se sprašujemo, če so tradicionalne religije danes še aktualne.

Vprašanje je že na prvi pogled precej zapleteno, predstavlja pa velik izziv.

Raffaella: Čeprav je tema zelo obširna, smo jo strnili v tri okrogle mize. Dve sta potekali julija na Ptuju, zadnja pa bo na sporednu v soboto na Opčinah.

O čem bo govor v soboto?

Raffaella: Sobotna okrogla miza bo idealno zaključila temo razprave, ki smo jo načeli na Ptuju in za katere nam je tedaj zmanjkal časa. Dogodek bo zagotovo najbolj zanimiv za mladino, saj bo govor o novih oblikah duhovnosti, denimo o new age-ju in podobnih pojavih.

Gostje zadnje okrogle mize z naslovom »Duhovnost in iskanje 'hitrega ozdravljenja' modernega človeka« bodo dr. Sanja Rozman, dr. Jožef Marketz in dr. Lenart Škof.

Raffaella: Povabili smo med seboj zelo različne goste, saj smo hoteli problem obravnavati z več zornih kotov. Dr. Rozmanova je psihoterapeut, dr. Marketz se ukvarja s teologijo, dr. Škof pa je primerjalni religijoz.

Draga mladih seveda niso samo predavanja oziroma okrogle mize, ampak tudi in predvsem delavnice ter mladinska ustvarjalnost. Kakšna je letošnja ponudba?

Patrizia: Delavnice je letos šest, nekaj je glede na lanskem in predlanskem izvedbo tudi novosti. Naj delavnice tu naštetejmo: likovna, časnikarska, gledališča, make-up ali ustvarjalno ličenje, plesna in kolesarska. Delavnice vodijo mentorji, ki imajo na svojem področju precejšnje izkušnje. Prav gotovo bodo pri vsakem posamezniku znanli vzbudit voljo do ustvarjanja oziroma sodelovanja.

Raffaella Petronio
(levo) in Patrizia
Jurincic

KROMA

Kdo so mentorji letošnjih delavnic?

Patrizia: Likovno delavnico bo vodil grafični oblikovalec Matej Susič, plesno koreografinja in plesalka Raffaella Petronio, gledališko režiserka in profesorica Lučka Peterlin, časnikarsko Breda Susič, kolesarsko pa Saša Žerjal. Letošnja novost je delavnica ustvarjalnega ličenja oziroma make up-a, ki jo vodi Živa Kuščer.

Zakaj ste se odločili, da v letošnjo izvedbo festivala mladinske ustvarjalnosti vključite tudi ustvarjalno ličenje?

Patrizia: To delavnico smo v naš program vključili skorajda skupajno. Pred časom sva se namreč z Raffaello pripravljali na neko predstavo, Živa pa nas je maskirala. Opazili smo, da jo to delo veseli in da je zelo sposobna. Raffaella jo je zato prosila, če se nam pridruži, njen odgovor pa je bil seveda pritrilen. Za ustvarjalno ličenje pa smo se odločili tudi zato, ker se veliko ljudi ukvar-

ja z dejavnostmi kot so petje in gledališče, pri katerih je treba redno nastopati pred občinstvom. Zaradi tega predvsem ženske potrebujemo licilo in nego.

Kakšen je odziv na delavnice in kaj bodo obiskovalci lahko videli v soboto zvezčer?

Patrizia: Posebno zanimanje vladata za make up delavnico, nad njenim obiskom smo presenečeni. Tudi likovna delavnica je bila lani zelo uspešna, iz nje je nastal likovni krožek, ki med letom enkrat tedensko poteka na ulici Donizzetti. Udeleženci te delavnice bodo pripravili manjšo razstavo, ki bo na ogled v soboto zvezčer. Poleg razstave bosta tisti večer ob 21. uri na sporednu tudi zaključni predstavi, na katerih se bodo predstavili udeleženci letošnje gledališke in plesne delavnice. Za ličenje nastopajočih bodo poskrbeli Živa Kuščer in udeleženci delavnice ustvarjalnega ličenja.

Primož Sturman

BOLJUNEC - SKD France Prešeren

Skupina 35-55 vabi na srečanje o telovadbi

Ko smo se članice Skupine 35-55, ki deluje v okviru društva SKD France Prešeren iz Boljuncu, pred skoro letom dni začele pogovarjati o raznih načrtih, si sploh nismo predstavljale, da se bo naša želja o izvedbi tečaja telovadbe uresničila in da bo imela tak uspeh. Danes ne manjka fitness centrov in telovadnic, Pilates je v modi, ampak vse to je v glavnem v italijanskem okolju, mi pa smo že zelele nekaj bolj našega. Po srečem naključju smo v Kopru dobile diplomiранo vaditeljico Pilatesa in fitnessa, ki je z veseljem privolila in se nam zelo profesionalno posvetila. Z vadbo smo začele le oktober lani in že po nekaj mesecih so bile vidne spremembe v tonusu mišic in gibljivosti. Telovadba pa je seveda tudi dobro sredstvo za sprostitev.

Sedaj stopamo v novo sezono. Tudi letos bo vadba potekala v telovadnicni nižje srednje šole Simona Gregorčiča v Dolini in prav se nam zdi, da se tudi javno zahvalimo ravnateljstvu ter Občini Dolina, ki nam jo dajeta na razpolago.

Letos bomo poleg Pilatesa vadili tu-

di Pilates body tehniko, ki je nadgradnja klasičnega Pilatesa, od katerega se razlikuje predvsem v tem, da je v vadbo vključen tudi aeroben trening, vaje se prepletajo in med eno in drugo ni pavz. Klasični Pilates pa je metoda urjenja predvsem notranjih mišic in manjših skupin mišic. Poseben sistem dihanja poudarja napetost v globokih trebušnih mišicah, ki okrepljene razbremenijo spodnje hrbitne mišice in delujejo preventivno pred poškodbami in bolečinami v hrbitu. Pilates priporočajo fizioterapevti in ortopedi, vaje pa pomagajo razviti boljšo držo, gibčnost mišic ter optimalno fizično in duševno počutje. Še vedno pa bomo imele uro vaj za hrbiteno, ki je primerena za vse, izvaja se ob glasbi in omogoča, poleg vadbe, tudi sprostitev.

Tudi letos bo z nami naša spretna Sandra, diplomirana vaditeljica fitnessa, Pilatesa ter Pilatesa body tehnike. Informativni sestanek o tečaju in vpisovanje bo v petek, 31. avgusta, ob 20.30 v društvenih prostorih SKD France Prešeren (občinsko gledališče) v Boljuncu.

TRŽAŠKA OBČINA - Promocijska akcija

Varno gretje

Evidentiranje več kot 2.500 centraliziranih grelnih naprav

Varno gretje je naslov promocijske akcije, ki jo je pripravila tržaška občinska uprava, da bi - na podlagi veljavnih zakonskih norm - zagotovila varnost centraliziranih grelnih naprav.

Akcijo sta včeraj predstavila tržaški občinski odbornik za ozemeljsko načrtovanje Maurizio Bucci in direktor občinskega oddelka za načrtovanje Carlo Tosolini. Zadevala bo centralizirane grelne naprave, dejansko centralno kurjavo. Po izračunih tržaške uprave je v občini nekaj več kot 2.500 teh naprav. Njihovi upravitelji (ali upravitelji posameznih poslopij) bodo morali predstaviti občini poročilo o opravljenem tehničnem nadzoru (tako imenovani obrazec F), ki naj potrdi energetsko učinkovitost grelnih naprav z jakostjo več kot 25 kilovatov (dejansko gre za centralizirano kurjavo). Občina bo sprejemala izpolnjene obrazce od 8. oktobra do 31. decembra (v tem obdobju bo uprava izvedla tudi akcijo Varno gretje).

Obrazec F bo treba opremiti z ze-

leno nalepkou, imenovano Varno gretje in posredovati družbi Esatto spa. Zeleno nalepko stane 17 evrov (z vključenim davkom na dodano vrednost), za vsak nadaljnji generator pa bo treba dodati še 8 evrov (vedno z vključenim davkom na dodano vrednost). Ta postopek bo treba obnoviti vsaki dve leti. Tržaška občina opozarja, da slednji nima nobenega opravka z rednim vzdrževanjem grelnih naprav, ki jo je treba opraviti v zakonsko predvidenih rokih in vpisati v priloženo knjižico o grelni napravi.

Kdor ne bo v predvidenem roku izpolnil in posredoval družbi Esatto obrazec F bo moral poravnati strošek za dodatni pregled naprave, ki znaša 130 evrov (za vsako drugo grelno napravo pa nadaljnji 60 evrov).

Odbornik Bucci je na predstavni tiskovni konferenci omenil, da deluje v občini ob nekaj več kot 2.500 centraliziranih grelnih naprav še kakih 45 tisoč stanovanjskih grelnih naprav. Občinska uprava jih je 38.500 že pred časom evidentirala in pregledala.

Milje, Slovenija in Schengen

Dnevni red današnje seje miljskega občinskega sveta je dokaj skromen, govor bo o štirih točkah, ki pa svetovalcev ne bi smele posebno zaposliti. Med drugim bo ponovno na dnevnem redu resolucija, ki jo je svojčas predložil predstavnik opozicije Claudio Grizon (Fi) in ki po mnemu svetovalca Danila Šavrona (Ssk - Oljka) predstavlja provokacijo. Grizon namreč predlaga, da bi se tudi Milje skupaj s Trstom udeležile praznovanj ob padcu še zadnje ovire med Slovenijo in EU z uvedbo schengenskega rezima na meji. Doslej je bila resolucija že dvakrat na dnevnem redu, vendar je bil predlagatelj odsoncen in so jo umaknili. »Videli bomo, kako se bo desnica obnašala, ko bo govor o zaščiti slovenske manjšine in se bo treba zaščitnim predpisom prilagoditi,« pravi Danilo Šavron, »upajmo, da bo desnica spoštovala in podprla uveljavitev zaščitne zakona, ki zaobjema tudi Milje.«

O nasilju med mladimi

Bivši predsednik Corecoma Daniele Damele, ki se že leta ukvarja z zaščito mladih v zvezi z internetom, TV, videoigrami, mobiteli, se je oglasil po zadnjih nasilnih dejanjih, katerih protagonisti in žrtve so mladi. Damele pri tem omenja dva dogodka. Prvi se je pripetil v našem mestu, kjer sta 22-letni Matteo Serplin in 19-letni Mauricio Lenardon pretepla 16-letnega fanta, ki je sedaj v bolnišnici. Nadnjim sta se divje znašala v Rocolu, ker sta ga hotela prisiliti, da doma staršem krade denar in jima ga zatem izroči. Nasilneža so prijeli karabinjerji in sta sedaj v zaporu. Drugi dogodek pa se je zgodil v pokrajini Lecco, kjer je 17-letno dekle kljub nasprotovanju staršev odšlo z doma in se preselilo k 27-letnemu zaročencu. Slednji pa jo je pretepal in večkrat zaprl doma. Preiskava se je pričela, ko so se starši vložili prijavo. Damele pravi, da odgovornost za takšno in podobno početje nosijo odrasli in se zavzemata za ostre kazni, a tudi za preventivna dejanja, ki slonijo na dialogu, na integraciji in na uveljavljanju pozitivnih modelov obnašanja preko raznih vzgojnih agencij, vključno z medijimi.

Poškodoval je avtomobile

Eden od stanovalcev je na ulici videl moškega, ki je hodil prav mimo avtomobilov, z roko se jih je celo dotikal. Stanovalcu se ni posvetilo, kaj počne, to je opazil naslednje jutro, ko se je hotel odpeljati s svojim avtomobilom, ki je bil parkiran ob tistih, mimo katerih je večer prej stopal neznanec: bil je popraskan, kot jih je bilo še pet drugih. Dogodek se je pripetil predsinočnjim v Ul. Valmaura, vandal je bil močne postave, nosil je čepico, oblečen je bil v temnomodre kratke hlačke in v sivo majico.

Kradli iz zaboljnikov Caritasa

Policija je prijavila tri slovaške državljane, ki so jih zalutili, ko so iz zaboljnikov Caritas pobrali vrečke z oblačili in obutvijo. V zaboljnikih so velikokrat tudi povsem nove ali zelo malo rabljene oblike in čevlji. Slovaške državljane so osumili kraje, niso pa jih zaprli.

»Počistili« so stanovanje

Tatovi so dobro vedeli, da gospodarjev ni doma in da lahko delajo v miru: o tem policija nima nobenega dvoma, saj so se tatovi, ki so obiskali stanovanje marešala Nicole Tamburra v Ul. Ovidiu, v bližini Ul. Commerciale, v hiši zadržali dalj časa. Med drugim so to tudi jedli in pili. Za sabo so pustili pravo razdejanje, vse so razmetalni. Lotili so se tudi železnega sefa ter ga s svedrom in dleti strigli iz zidu. Škodo ocenjujejo na okrog sto tisoč evrov: odnesli so uhane, verižice, ure, prstane, srebrnino in druge dragoceneosti, ki se v družinah prenašajo iz roda v rod.

KRAŠKA HIŠA - Foto-pesniški večer Posnetki Sergia Ferrarija ob verzih Roberta Dedenara

V petek, ob 20. uri, bo galerija Kraške hiše v Repnu spet odprla svoja vrata in gostila foto-pesniški večer. Odprli bodo namerič fotografsko razstavo Sergio Ferrarija »Ljudje - gente« (na sliki ena od fotografij), ob njej pa bo potekala tudi predstavitev dvojezične pesniške zbirke Roberta Dedenara »Plastične pregrade, kljubovalno cvetličenje«. Tako za fotografa kot za pesnika je značilno, da sta italijanske narodnosti, oba pa sta se zelo dobro vključila v slovensko stvarnost in sta med našimi ljudmi zelo priljubljena.

Sergio Ferrari je bil snemalec za agencijo Alpe Adria, nakar je bil z Davornim Križmančičem ustanovitelj fotografske agencije Kroma, ki svoje usluge nudi Primorskemu dnevniku. Sedaj je zaposten kot snemalec na Deželnem sedežu Rai v Trstu, njegova ljubezen pa še vedno ostaja fotografija. O njegovem delu je Marina Silvestri takole zapisala: »Pogosta uporaba širokokotnega objektiva izraža določen slog in tako gledanje, ki noče izkriviti resnice ali nenapovedano zabeležiti ukradenih trenutkov; odraža avtorjevo intimno potrebo po tem, da tudi sam postane del tiste realnosti, ki jo prikazuje. Tak subjektiven pristop in sodelovanje oseb, ujetih v objektiv, fotografiji dodelita pomem, ki presega preprosto beleženje spomina o nekem trenutku. Nevsiljiva svetloba, ki vsakdanje prizore prikazuje kot »popolne v njihovi normalnosti«, ustvarja kolektivni spomin, saj obuja živiljenjska obdobja, ki smo jih skupaj doživljali. Slog se je skozi čas izpopolnil predvsem zaradi neizprosnih pravil kronike: od mladini-

skih izkušenj, ko je avtor skušal ujeti v objektiv »velike dogodek«, je v zrelih letih njegovo delo pridobil smisel prav v prikazovanju vsakdanjosti skozi »pogled, ki zajema vse«. Ferrari bo predstavil serijo »potnih«, ukradenih podob iz svojih potovanj ob teh pa še niz utrinkov in nenavadnih portretov iz našega okolja. Fotografa in njegove posnetke bo predstavil Marij Čuk.

Prav tako bo tudi Roberta Dedenara predstavljal pesnik, in sicer Marko Kravos, ki je bil tudi med prevajalci Dedenarove poezije, k zbirki v slovenskem prevedu pa je prispeval tudi uvodni esej. V njem je med drugim takole zapisal: »Po sredini pesniške zbirke teče meja. V vsaki sredini je zrno, ki se iz mraka zamejenosti z neštetimi identitetami skuša prebiti proti svetlobi očesa, proti nepredvidljivemu oživetju v srcu bralca – bližnjika, ki je odvrgel predsodek o lastni enkratnosti in samozadostnosti. Na ustnicah pesnika in bralca je nasmešek.« Poezije v italijanščini spremlja uvod Idoline Landolfi. Zbirka Dedenarovih poezij »Plastične pregrade, kljubovalno cvetličenje – Sintetичe siepi, ostitane infiorazioni« je izšla v seriji dvojezičnih pesniških zbirk Založbe tržaškega tiska, v njej so zbrane nekatere že objavljene pesmi, druge pa še neobjavljene in na novo prevedene, katerih prevodi so ob Marku Kravosu še izpod peresa Jolke Milici, Ravla Kodriča in Loredane Umek.

Večer v Kraški hiši prireja Zadruga Naš Kras v sodelovanju z Zadružno kraško banko, ki vabi na še en prijeten večer v okviru prelepke kraške domačije v Repnu.

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1 (040 635368).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Il bacio che aspettavo«.

ARISTON - (poletna arena) 21.00 »La Vie en Rose«.

CINECITY - 16.30, 19.40, 22.05 »Sicko«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Licenza di matrimonio«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Pathfinder: la leggenda del guerriero vichingo«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Disturbia«; 18.10, 20.05, 22.00 »Alla deriva«; 16.05, 20.00, 22.00 »Material girls«; 16.30, 19.15, 22.00 »Harry Pot-

ter e l' ordine della fenice«; 16.30 »Transformers«.

EXCELSIOR - 18.30, 21.15 »Fast Food Nation«.

EXCELSIOR AZZURRA -

16.00, 18.15, 21.00 »4 mesi, 3 settimane, 2 giorni«.

FELLINI - 16.15 »The Reef: amici per le pinne«; 17.50, 20.00, 22.15 »Le vite degli altri«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.20 »Sicko«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »Disturbia«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.20, 18.40, 21.00, »Ratatouille«; 16.00, 18.00 »Divi valovi«; 19.50, 22.00 »Izdajalec«; 16.10, 19.00, 21.50 »Transformeri«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pathfinder: la leggenda del guerriero vichingo«; Dvorana 2: 16.00, 17.30, 20.30, 22.15 »Licenza di matrimonio«; Dvorana 3: 16.15, 20.00 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 18.30, 22.20 »The Invisible«; Dvorana 4: 16.00, 19.00, 22.15 »Prova a volare«; Dvorana 5: 17.30, 19.00, 20.30 »Il matrimonio di Tuya«.

SUPER - film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.15 »Sicko«; Dvorana 2: 17.40, 20.10, 22.10 »Prova a volare«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.00 »Il bacio che aspettavo«; Dvorana 4: 18.00, 20.00, 22.15 »Disturbia«; Dvorana 5: 17.50, 20.00, 22.10 »4 mesi, 3 settimane e 2 giorni«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA

sporoča, da se redni pouk v šolskem letu 2007/2008 začne v ponedeljek, 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da bo na sedežu šole do ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno s soboto, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpored podpornega pouka je izpostavljen na oglašni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA IVAN CANKAR

v Trstu sporoča, da bo julija in avgusta ob sobotah šola zaprta.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH

sporoča koledar imenovanj za suplence neučnega osebja v Trstu za š. l. 2007/08: tehnični sodelavci: šolski pomočniki: 29.08.2007 ob 8.30 in ob 15. uri na sedežu na sedežu Zavoda Volta.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA

sporoča, da bo šola ob sobotah zaprta do 1. septembra 2007.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. JAKOBU

sporoča, da bo prva seja zborna učnega osebja v ponedeljek, 3. septembra 2007, ob 9. uri, na sedežu ravnateljstva v Ul. Frausin 12.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO

pri Sv. Ivanu obvešča učno osebje, da bo 1. plenarna seja proforskega zbora v ponedeljek, 3. septembra 2007 ob 8.30 v šolskih prostorih na sedežu pri Sv. Ivanu.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH

sporoča, da bo 1. zbor učnega osebja za š. l. 2007/08 v sredo, 5. septembra 2007, ob 10. uri, v prostorih OŠ. Bevk na Općinah.

RAVNATELJSTVO DTTZG Ž. ZOIS

obvešča, da se bo podporni pouk začel v četrtek, 6. septembra 2007. Umrnik je izobesjen na oglašni deski na sedežu šole. Redni pouk se bo začel v ponedeljek, 10. septembra 2007, ob 8. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO

iz Nabrežine sporoča, da bo sestanek zborna učnega osebja v ponedeljek, 3. septembra 2007 ob 11. uri.

Izleti

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM

sporoča, da so še prosta mesta za izlet v Gardaland 1. septembra. Vpis sprejemamo vsak dan do torka, 28. avgusta na tel. št. 349-7597763 (Nastja) ali v telovadnici OŠ F. Bevk na Općinah, jutri od 18.00 do 19.00 ter v pon. in tor. od 9.00 do 17.00.

KD FRAN VENTURINI

sporoča svojim članom, da bo odhod avtobusa za druš-

tveni izlet v nedeljo, 2. septembra ob 7. uri pred banko. Vse člane prosimo, da potrdijo svojo prisotnost g. Danieli ali g. Aleksandru.

3. SEPTEMBER 2007 bo na Barbani skupno romanje slovenskih vernikov iz Goriškega in Tržaškega. Ob 11. uri bo sv. maša, ki jo bo vodil naš g. škof Egen Ravignani. Šolske sestre de Notre Dame vabijo, da se tega romanja udeleži čim več ljudi. Avtobus bo zjutraj peljal na Barbano. Odpotoval bo ob 7. uri s trga Oberdan, ob 7.20 s Prosek, ob 7.30 iz Sv. Križa (po potrebi se lahko ustavi tudi v drugih vaseh). Po sv. maši bo kosilo v Biljah. Po kosilu bo obisk Marijinega celja nad Kanalom. Tam bodo slovesne večernice in blagoslov. Cenoma romanja je 35.00 evrov. Za informacije poklicati na št. 040-220693. Pohite z vpisom!

SREČANJE ZAMEJSKIH PLANINSKIH DRUŠTEV

Ob priliku vsakoletnega srečanja zamejskih planinskih društev, ki bo v soboto, 15. septembra pri koči na Golici, SPDT vabi k udeležbi člane in prijatelje. Na razpolago bo avtobus. Informacije in prijave dobite na tel. št. 040-220155 Livio ali 040-2176855 Vojka.

KRUT

prireja 14-dnevno bivanje na otoku Ischia od 7. do 20. oktobra 2007. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B tel. 040-360072.

Čestitke

Danes na torti 1 svečka gori, saj naš MATIJA prvi rojstni dan slavi! Želimo ti, da bi bil vedno priden, zdrav in vesel in da bi ti nasmej na ličkih vedno žarel! Nonoti Zora in Ervin in pranotni Francka in Aca

Hip hip hurra! Danes naša marljiva prijateljica rojtni dan ima! Vsaj danes lonec in kvačko spravi v predal in praznui svoj rojstni dan, saj vemo, da danes v tvoji hiši bo pravi direndaj. Vse naj naj ti želimo NAPARILJ.

Valentina, Martina, Jakob in Johana se veselimo, saj sta Gregorju na svet pokukali sestrici ANJA in PETRA. Srečni ju bomo pestovali in se potem skupaj igrali. Dobrodošli sestrici!

Sladki bonbončki, pisani balončki, slasčice, torta in še kaj, danes bo na festi pravi direndaj! MATIJA, 1. svečko danes ugasnil boš, zato ti pošiljava poljubček zvrhan koš! Ob tem veseljem dnevu pa ti še zapojeva iz vsega srca: »Dragi Matija hip, hip, hurrà! Fjona in Karin

Hip, hip, hurrà Gregor sestrici ima. ANJA in PETRA sta tudi Roberti in Martinu polepšali dan. S pranom Marico, nomo Bredo in nonotonom Sandrom se veselimo tudi mi pri Belarivi vsi.

Dobrodošla ANJA in PETRA! Skupaj z Gregorjem bosta razveselila mano in tatka, tako bo njuno življenje bolj živahnlo. Čestitamo vam vsem. Stojan, Ani, David, Tanja, Sarah, Chris in noma Lina

Danes sem zelo vesel, ker ne bom več sam pesni pel. Z Babce se že oglašata ANJA in PETRA, slišim ju tudi če ni vetrar. Čestitke pošilja Goran z družino.

Hip hip hurrà.. PETRA in ANJA med nami sta...z mamico Roberto, očkom Martinom in bratcem Gregorjem se veseli klapa vsa: Kristjan in David, Jakob in Johana, Martin in ... Tadej, Erik, Petra

Ona na vrtu rožce goji in ob vsem cvetju se veseli. Rada piškote in torte peče in srečna je ko ji kvačka teče. DUNJI ob rojstnem dnevu želimo zdravja in družinske sreče. Domača klapa.

Ob previjanju nagih ritik, prejmite polno mojih čestitk. Dobrodošli ANJA in PETRA! Lara

Danes slavi okroglo obletrlico NADIA BRECELLI. SKD Barkovlje ji iskreno čestita in ji kliče še na mnoga zdravaleta v krogu vseh, ki jo imajo ra-

Danes se na Općinah bomo zbrali, skupaj z DUNJO praznovali

VZPI-ANPI
Općine - Bani - Ferlugi - Piščanci

Danes, 29. avgusta

**POKLON SPOMINU
9 TOVARIŠEV
PADLIH 29. AVGUSTA 1944
V KRAŠKI DOLINICI
NA OPĆINAH**

Zbirališče ob 18. uri
na openskem pokopališču.

Spregovorili bosta:
Majna Pangerc za tabornike RMV in
Metka Šinigoj za skavte SZSO.
Zapel bo MoPZ Tabor.

Vabljeni!

Obvestila

SKD FRANCE PREŠEREN - TELOVAD-
BA - informativni sestanek in vpisovanje za novo sezono Pilatesa in telovadbe za hrbtenico bo v petek, 31. avgusta, ob 20.30 v društvenih prostorih SKD France Prešeren (občinsko gledališče) v Boljuncu.

ZDRAŽENJE STARŠEV O.Š. F. MIL-
ČINSKEGA OBVEŠČA, da je še nekaj prostih mest za tabor angleškega jezika JEZIKAJTE, ki se bo odvijal v Zambratiji od 27. avgusta do 2. septembra (starostna skupina od 10. do 16. leta) in računalniško in šahovsko delavnico MIŠKA, ki bo potekala na DTTZ Žiga Zois v Trstu v jutranjih urah (od 9. do 14. leta). Za informacije in prijave kliči 040-567751, 320-2717508 (Tanja) ali e-pošta: »mailto:franmilcinsk@libero.it«.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bodo vse podružnice KZ zaprte za dopust od 27. julija do 31. avgusta 2007.

SEČNJA DRV 2007/2008 Vsi tisti, ki namaravajo sekati drva za domačo uporabo na jusrarskih gozdovih površinah k.o. Općine v sezoni 2007/2008, so vabljeni da predstavijo prošnjo od 16. avgusta do 7. septembra, na sedež oddora za ločeno upravo jusrarskega premoženja Općine, Ul. Doberdob 20/3, v slednjem urniku: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. ure; v torek tudi od 14.30 do 16. 30. Zainteresirani morajo imeti bivališče na Općinah.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo tržaški uradi do 14. septembra poslovali po poletnem urniku, od 9. do 13. ure.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 31. avgusta odprta s poletnim urnikom, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

LIKOVNA DELAVNICA v okviru Festi-

Loterija 28. avgusta 2007

Bari	75	23	6	37	50
Cagliari	5	23	44	50	66
Firenze	83	24	53	59	66
Genova	15	43	22	65	7
Milan	6	90	17	26	62
Neapelj	81	48	46	63	11
Palermo	36	33	85	79	70
Rim	18	5	59	81	64
Turin	15	23	12	72	34
Benetke	72	50	56	31	80
Nazionale	75	10	5	90	80

Super Enalotto Št. 103

6	18	36	75	81	83	jolly 72
Nagradsni sklad						2.629.019,55 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						1.725.993,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						0,00 €
13 dobitnikov s 5 točkami						40.446,46 €
1.326 dobitnikov s 4 točkami						396,53 €
49.047 dobitnikov s 3 točkami						10,72 €

Superstar 75

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
3 dobitnikov s 4 točkami	39.653,00 €
155 dobitnikov s 3 točkami	1.072,00 €
2.197 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
13.901 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
30.484 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

vala Drage mladih za vse mlade, ki si želijo spoznati likovno umetnost, risati, barvati in slikati! Poteka bo vsak dan od 10. ure do 11.30, do 1. septembra, v Finžgarjevem domu na Općinah. Vodi Matej Susič. V soboto, 1. septembra, ob 20.45, odprtje razstave del udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

SEČNJA 2007/2007 - openski jus sprejema prijave za letošnjo sečnjo v torek, 28. avgusta, 4. in 11. septembra, na upravnem sedežu v Proseški ulici, od 18.00 do 19.30. Prijaviti se mora vsak osebno. Samo prijava pri openskem juisu jamči, da boste letos smeli sodelovati pri sečnji na srečnih zemljiščih, kot je razvidno od sklepa državnega tožilstva z dne 12. marca, ki je potrdilo polno veljavnost deželnega zakona 3/96 in sklepov, ki izvirajo iz njega.

PLESNA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki si želijo spoznati umetnost giba in uživati ob glasbi v prijetni družbi. Danes, 29. avgusta, od 11.30 do 13. ure, v četrtek, 30. avgusta, od 19.30 do 21. ure v Finžgarjevem domu na Općinah. Vodi Raffaella Petronio. V soboto, 1. septembra, zaključni nastop udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

USTVARJALNA MAKE-UP DELAVNI-CA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki bi radi spoznali tehnike in trike maskiranja. Danes, 29. avgusta, od 18. ure do 19.30, v Finžgarjevem domu na Općinah. Vodi Živa Kučič. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

VZPI-ANPI OPĆINE-BANI-FERLUGI-PIŠČANCI prireja danes, 29. avgusta, slovesnost, s katero se bodo poklonili spominu devetih tovarišev, ki so jih Nemci pred 63. leti ustrelili v Kraški dolinici na Općinah. Zbirališče ob 18. uri na openskem pokopališču, nato polaganje cvetja ob spomeniku v parku na Mandriji ob ulicah Carsia in San Isidoro. Vabljeni!

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 bo v mesecu avgustu zaprt zaradi dopusta. Urad bo začel ponovno delovati v ponedeljek, 3. septembra. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da tajništvo deluje s poletnim urnikom 9.00 - 13.00.

42. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2007.

Park Finžgarjevega doma, Općine, Dunajska cesta 35. Spored: petek, 31. avgusta, ob 16.30: Darka Zvonar, Anton Rupnik, Peter Brumen »Manjšina v očeh opazovalcev« (okrogla miza); sobota, 1. septembra, ob 16.30: prof. Igor Grdina »Slovenčina danes in jutri«; nedelja, 2. septembra, ob 10. uri: prof. Robert Petkovsek »Krščanstvo v dialogu s sodobno mislio: kaj lahko krščanstvo ponudi sodobnemu svetu?«, ob 16. uri: prof. Tine Hribar »Stanje duha na slovenskem« (Ob 300. številki Nove revije). V nedeljo, 2. septembra, ob 9. uri bo za udeležence Drage sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof msgr. Evgen Ravignani. Informacije: DSJ, Ul. Donizetti 3, tel. 040-370846, faks 040-633307, el. naslov: »redakcija@mladika.com«.

ANED - ZDRAŽENJE BIVŠIH DEPOR-TIRANCEV V NACISTIČNIH TABO-RIŠČIH obvešča, da bo urad zaradi poletnega dopusta zaprt do vključno 31. avgusta.

KOLESARSKA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki ljubijo naravo in kolesarjenje. V petek, 31. avgusta, krajski izlet po Krasu od 11.30 do 14. ure. Zbirališče: Finžgarjev dom na Općinah. Vodi Saša Žerjal. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

KRUT obvešča, da bo do 31. avgusta prisarna odprtva v jutranjih urah od 9. do 13. ure.

KRUT obvešča, da bo urad v Gorici zaprt do 31. avgusta 2007. Za vse informacije je na razpolago urad v Trstu.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU sporoča, da bo do 31. avgusta zaprta za poletni dopust.

dernega človeka». V soboto, 1. septembra, ob 10. uri, v parku Finžgarjevega doma na Općinah. Pri okrogli mizi bodo sodelovali psihoterapeutka dr. Sanja Rozman, teolog dr. Jože Marcket in primerjalni religiolog dr. Ljart Škof.

FESTIVAL DRAGE MLADIH 2007 vabi vse mlade, ki si želijo ustvarjati in sproščati domišljijo, na teden mladinske ustvarjalnosti do 1. septembra v Finžgarjevem domu na Općinah. Do petka delavnice mladinske ustvarjalnosti (likovna, časnarska, plesna, kolesarska, gledališka in make-up delavnica). Danes, 29. avgusta, ob 19.30 improvizacijski večer Jam Session, kjer bodo udeleženci likovne in plesne delavnice skupaj ustvarjali s pomočjo glasbe. V petek, 31. avgusta, ob 16.30: Darka Zvonar, Anton Rupnik, Peter Brumen MANJŠINA V OCÉH OPAZOVALCEV (okrogla miza); sobota, 1. septembra, ob 16.30: prof. Igor Grdina SLOVENČINA DANES IN JUTRI; nedelja, 2. septembra, ob 10. uri: prof. Robert Petkovsek KRŠČANSTVO V DIALOGU S SODOBNO MISLJO: KAJ LAJKO KRŠČANSTVO PONUDI SODOBNEMU SVETU?, ob 16. uri: prof. Tine Hribar STANJE DUHA NA SLOVENSKEM (Ob 300. številki Nove revije). V nedeljo, 2. septembra, ob 9. uri bo za udeležence Drage sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof msgr. Evgen Ravignani. Informacije: DSJ, Ul. Montecchi 6 - Trst pod Šifro RESNA.

MEŠANI PEVSKI ZBOR IGO GRU-DEN vabi vso Nabrežino in okolico, da se pridruži zborovskemu petju. Prva vaja bo v torek, 12. septembra ob 20.30. Zborovodja je Mikela Šimac iz Sežane.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo še vse do 20. septembra 2007. Odprt so razredi pihal, trobil in tolkal, najmlajšim pa je namenjena pripravnica. Pouk se bo začel 1. oktobra 2007. Za vse informacije smo vam na razpolago na tel. številki 320-4511592 ali na spletnem naslovu »www.ricmanje.org«.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da v petek, 21. septembra zapade rok za vložitev prošenj za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marchesetti v Sesljani za šolsko leto 2007/2008.

Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Področje služb in uslug na menjenih javnosti, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v Občinski knjižnici v Nabrežini - v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (tel. 040-2017370-371) ter pri okencu za stike z javnostjo in Grudnovi hiši v Nabrežni 158 (tel. 040-200824).

AŠD SOKOL organizira pod pokroviteljstvom ZŠSD »IV POLETNI KAMP« za dečke in deklice za letnike 1995 in mlajše v osnovni motoriki, mini basketu, mini volleyu. Kamp bo od ponedeljka do petka, 3. septembra, ob 8.30. Udeleženci naj se zberejo na Trgovskem Tehničnem Zavodu Žige Zoisa, ul. Guardiella, 13/2, ob 8.15, da izpolnijo prijavnico. Med eno in drugo delavnico bo odmor, zato naj imajo otroci s seboj malico. Če se niste še prijavili, se nam lahko prvi dan vseeno pridružite. Čakamo vas!

SKD VIGRED vabi v torek, 4. septembra ob 20.30 na šolsko dvorišče v Šempolaju, na gostovanje dramski skupine kulturnega prosvetnega društva Franc Zgonik iz Branika, ki bo uprizoril »Kadar se ženski jezik ne suče«.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOSIR mani, da so člani kluba in prijatelji filatelije dobro preživeli odomore ali počitnice. In prav zaradi tega smatramo, da je nastopal čas za nova srečanja z pričetkom v sredo 5. septembra ob 19. uri na sedežu društva v ulici sv. Frančiška 20.

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR P. TOMAŽIČ obvešča, da bo na sedežu v Padričah, ob 20.45: v sredo, 5. septembra generalka za koncert v poklon bazoviškim junakom (Bazovica, sobota, 8. septembra ob 20. uri), v torek, 11. septembra prva redna vaja v novi sezoni, na to vajo so toplo vabljeni tudi novi pevci in orkestraši.

</

LJUBLJANA - 22. mednarodni festival Vilenica

Znani trije kandidati za pisateljsko štipendijo SEP

Imena je na včerajšnji konferenci razkrila predsednica žirije Patrizia Vascotto

Ključni podatki o 22. mednarodnem literarnem festivalu Vilenica so bili sicer znani že na majske novinarske konferenci, zato je bila novica včerajšnjega srečanja približno teden dni pred dogodkom povezana z razglasitvijo treh kandidatov za pisateljsko štipendijo srednjeevropske pobude (-SEP). Kot je naznanila predsednica žirije Patrizia Vascotto, se bodo za štipendijo potegovali črnogorski literat Pavle Goranovič, njegova ukrajinska kolegica Marianna Kiyonovska in Hrvat Igor Štiks. Štipendija SEP je, kot je pojasnila programska voditeljica Vilenice Miljana Cunta, »mlada«, staro komaj dve leti, podeljuje pa jo Srednjeevropska pobuda v sodelovanju z Društvo slovenskih pisateljev. Za štipendijo se lahko potegujejo mladi avtorji do 35. leta starosti iz držav članic SEP, ki niso del Evropske unije: Albanije, Belorusije, BiH, Črne gore, Hrvaške, Makedonije, Moldavije, Srbije in Ukrajine.

Štipendija znaša pet tisoč evrov in je namenjena trimesečnemu bivanju v kateri od držav članic SEP, ki si jo izbere kandidat sam. V tem času naj bi avtor realiziral projekt, s katerim se je prijavil na razpis. Lani je štipendijo koristil makedonski pisatelj Goce Smilevski.

Dogodkov na Vilenici je vsako leto več, zato se velja osredotočiti le na najpomembnejše. Rdeča nit letošnjega festivala, ki se ga bo udeležilo več kot 80 pesnikov, pisateljev in dramatikov, akademikov, prevajalcev, založnikov in kulturnih menedžerjev, je Literatura in cenzura. Temi bosta posvečeni tako osrednja okrogle miza kot tudi mednarodni komparativistični simpozij. Okroglo mizo z naslovom (Samo)cenzura danes: literarna cenzura v luči politične korektnosti bo vodila publicistka Alenka Puhar, ki je na novinarski konferenci poudarila, kako je literatura v času represivnih sistemov vedno nudila zavetje za izpoved, pogosto tudi s pomočjo znanstveno-fantastičnega žanra. Puharjeva bo s svojimi gosti opozorila, da cenzura ni stvar preteklosti ter da ni enoznačna.

Vodja komparativističnega simpozija Marijan Dovič je povedal, da bo strokovno srečanje združilo 12 strokovnjakov, ki bodo v svojih prispevkih razgrinjali tako zgodovinske kot teoretske poglede na cenzuro. Doviču se zdi še posebej zanimiv zgodovinski del simpozija, ki naj bi pokazal, kako na primerih iz preteklosti zaznati podobne tendence v sedanosti.

Kot je že znano, bo letos v okviru projekta Manj poznane književnosti Evrope na Vilenici v središču sodobna irska literatura. Ob literarnem zborniku Amanairis bodo tu še irski gostje, pogovor o irski književnosti in glasba. Kot je povedala vodja okrogle mize in urednica zbornika Tina Mahkota, se obetajo zelo zanimiva druženja, ki bodo porajala prav takšna vprašanja, denimo: ali je pisanje v irščini hkrati tudi politična izjava.

Veliki finale bo festival kot vsako leto doživel pod zemljo, v kraški jami Vilenica, kjer bodo istoimensko nagrado letos podelili makedonskemu dramaturgu Goranu Stefanovskemu. Odloček iz njegove drame bosta interpretirala Milena Zupančič in Rok Vihar, glasbeni del bo v domeni Vesne Zornik, Boštjana Gombača in Lada Jakše. Povezovala bosta Dražen Dragojevič in Mojca Fatur.

Vilenica, ki se bo med 5. in 9. septembrom odvijala v Lipici, Hruševju, Kopru, Lokvi, Pliskovici, Štanju, Gorici, jami Vilenica in Ljubljani, prinaša tudi branja v izvirnih jezikih, predstavitve knjig in številne spremjevalne dogodke. In še nekaj najbolj prepoznavnih gostov: poleg Stefanovskega srbskega pisatelja David Albahari, Ukrajincev Andreja Kurkova in Poljak Piotra Sommera. (STA)

Na včerajšnji konferenci je bil poudarek na pisateljski štipendiji SEP
STA

BENETKE - Letos 64. filmski festival

Začelo se je pred 75-imi leti...

Sinoč predfestivalski poklon trem velikim italijanskim režiserjem: Felliniju, Antonioniju in Leoneju

Ob spominu na Federica Fellinija, Michelangela Antonionija in Sergia Leoneja, cigar prenovljena kopija filma Per un pugno di dollari, je sinoč uvedla predfestivalski spored, bo beneška Mostra tudi ob prisotnosti »zlatih levov« Tima Burtona in Bernarda Bertoluccija proslavila svojih častitljivih 75 let.

V znamenju izrednih varnostnih ukrepov, s katerimi so že od pondeljka »izolirali« celotno festivalsko območje, kjer bo vstop dovoljen samo akreditiranim v povabljenim osebam, se na Lidu nadveč intenzivno pripravlja na uradni začetek letošnje 64. Mostre.

Keira Knightley, James McAvoy, Vanessa Redgrave, Michael Caine, Jude Law, George Clooney, Charlize Theron, Susan Sarandon, Brad Pitt in Thommy Lee Jones so le nekateri predstavniki glamour filmskega sveta, ki se bodo v prihodnjih dneh izkrcali na Lidu.

V osrednjem festivalskem sklopu bo letos predstavljenih dva in dvajset filmov, sklop Obzorja se vse bolj odpira eksperimentiranju in kontaminaciji, ponočnjaki pa bodo tudi letos prišli na svoj račun, saj bo beneške festivalske noči bogati spored Opolnoči. Velikim mojstrom bodo letos posvečeni izredni homaži, veliko prostora pa bo tudi za mlade avtorje, ki si seveda nadajojo, da bi te mojstre nekoč prekosili.

Od 59 filmov (katerim gre dodati še tiste iz retrospektive Spaghetti western, ki jo sestavlja 32 celovečercev), jih je kar pet najst posnetih v Ameriki ali na angleških tleh. Med temi tudi I'm not here, Todd Haynesa, ki se dokaj samo svoje in ob sodelovanju izrednih Richarda Gera in Cate Blanchett loteva biografiske pripovedi Boba Dylan. Na Lidu bo zopet dospel George Clooney, ki ob Sydney Pollacku in Tildi Swinton nastopa v Michaelu Claytonu Tonyja Gilroya. Že drugo leto zapored pa se bosta v Laguni izkrcala Brian de Palma, ki je svoje zadnje delo, Redacted posvetil Bliznjemu Vzhodu in Kennethu Branagh, ki bo v družbi Michaela Caineja in Judeja Lawa predstavil svoj Sleuth.

Seveda pa si Müllerjev festival ni mogel kaj, da bi ne posvetil potrebne pozornosti tudi Vzhodu. Kitajski filmar Ang Lee se bo s svojim škandalozno-ljubezenskim delom spet potegoval za zlatega leva, medtem ko bo lanski nagrajene, Jia Zhang-ke, predstavil svoj

najnovejši dokumentarec v sklopu Obzorja. Prisotna bosta tudi Takeshi Kitano in veliki predstavnik korejskega filma, Im Kwon-Taek.

Pau-

1 Higgs bo v Benetkah premierno predstavil In the Valley of Eliah, v katerem nastopata Tommy Lee Jones in Charlize Theron, na velikem platnu filmskega palače pa bo zaživelo tudi zadnje delo lanskega zmagovalca festivala v Cannesu, Kena Loacha, ki bo tokrat predstavil svoj It's a Free World.

In ravno francoski festival je nekakšno merilo letošnje Mostre, saj bo na beneškem platnu zaživelo vse tisto, kar ni bilo še dokončano za Cannes.

O tem priča tudi bogat izbor tekmovalnega sklopa. Po večletni odsotnosti se namreč vrača Woody Allen, ki bo predstavil svoj Cassandra's dream. Da pa obstaja, kljub lanskim polemikam, tudi povezava med filmskim praznikom v Rimu in festivalom v Benetkah dokazuje The hunting party Richarda Sheparda. Film o vojnih zločincih jugoslovanske vojne, o katerem je Richard Gere prvič spregovoril med lansko prvo izvedbo rimskega festivala, bo namreč premierno predstavljen ravno v Benetkah.

Italijansko produkcijo bodo zastopali štirje filmi: Hotel Menia Carla Lizzanija, L'ora di punta Vincenza Marre in

filma dveh mladih talentov, ki sta si končno zagotovila prostor pod soncem. Paolo Franchi, ki je svojo režisersko pot pričel ob Ermanno Olmiju, bo prisoten z delom Nessuna qualità agli eroi, pisatelj Andrea Porporati pa se je vrnil za filmsko kamero z mafijskim Il dolce e l'amaro, v katerem nastopajo Fabrizio Gifuni, Luigi Lo Cascio in Donatella Fiocchiaro.

Zlatega leva za živiljenjsko delo bo prejel Tim Burton, tistega posvečenega 75 letom Mostre na Lidu pa Bernardo Bertolucci. Med zanimivostmi je še japonsko delo s protagonistom Quentijem Tarantinom in pa scenografski homaž Federicu Felliniju. Znameniti red carpet, po katerem se bodo danes pa vse na 8. septembra vsak večer sprehejali zvezdniki, bo letos bogatila tudi prisotnost orjaške jeklene krogle, ki jo je starosta italijanskega oniričnega filma dal narediti za svoj Prova d'orchestra. Tisto kroglo, simbol destrukcije a tudi nove konstrukcije si je oskarjevec Dante Ferretti izbral, da bi z njim predstavil tudi nekakšno katarzo filmske produkcije. »Take, ki jo krogla popolnoma uniči in na njenem mestu izoblikuje novo, veliko bolj zagnano in uspešno pot sedme umetnosti. (Na sliki direktor Marco Müller in predsednik Bienala Davide Croff pred kroglo, ANSA).

Ivana Godnik

POEZIJA

Veronikina nagrada Krambergerjevi in Pavčku

Letošnjo Veronikino nagrado za najboljšo pesniško zbirkijo v Sloveniji sta nocoj na literarnem večeru v celjskem Narodnem domu, ki ga je organizator prireditve Fit media pod imenom Vsač človek je svet zase, prejela Tone Pavček za zbirkovo Ujedanki in Taja Kramberger za zbirkovo Vsakdanji pogovori. Nagrada, ki si jo nagrajena delita, znaša 4000 evrov bruto, lavreatka pa sta prejela tudi listino Mestne občine Čelje. Predsednik žirije Samo Rugelj je na prireditvi razglasitev lavreatov pojasnil z besedami, da je Pavček v Ujedankah izrazito nov, a ves in cel, kakor ga poznamo tudi iz prejšnje zbirk. »Ves je s svojo pesniško erudicijo, mojstrstvom verza in gladkostjo pesniške pisave, cel z vsem svojim silnim vitalizmom, z vero v pesniško besedo in njeno nenadkrijivo lepoto, ves s svojo emotivnostjo, a hkrati z ujedljivo satiro ter z dozorem spoznajem o paradoksalnosti sveta in življenja samega,« je dejal Rugelj.

Žirija meni tudi, da neologizem v naslovu Ujedanke že sam po sebi zahteva omejitve v zvrsti in izpovedi, vendar Ujedanke nosijo s seboj tudi neko celovitost, zgrajenost vsega dosedanjega, kar je Pavček napisa.

Ujedanke so poleg tega določene v namenu in cilju. »Pesniku seveda ne pripisujemo namena v semantično banalnem pomenu besede, pač v etičnem ter tudi v poetičnem in estetskem smislu. Razgrinja in razglaja namreč vso raznoterost sveta, ki ga kaže skozi galerijo človeških likov, skozi podobe in podobnosti,« je poudaril Rugelj.

Dodal je tudi, da Pavček v Ujedankah izraža tudi etično občutljivost in kaže tudi to, kako izjemen je njegov smisel za humor, ironijo, satiro, kdaj tudi za sarkazem. »Tokrat je Pavček vse to upesnil v svojski vsebinski podobi in novi formalni prebleki,« je še dejal.

Glede zbirke Vsakdanji pogovori Taje Kramberger žirija meni, da so ti pogovori heterogena, med seboj iz več sklopov sestavljena zbirk, ki ni zavezana enotnemu loku, saj se ti med seboj križajo, preplejajo in tvorijo povezave, ki pokažejo na pozorno obdelavo in notranje, podrobno cizeliranje posamičnih elementov, slik in stavkov. Po besedah Ruglja Krambergerjeva uspešno eksperimentira in odkriva nove vsebine, nove predmete ter nove pesniške postopke ali načine konfiguracije tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napača zunaj, v vsakdanjosti in se ne boji neposredno odzivati na ljudi, dogodek in stvari iz okolice,« je pojasnil Rugelj. Ocenjuje tudi, da kritičen pesniško-analitičen um Krambergerjeve je tako na ravni jezika kot na ravni zavedanja. »Ne le v krogu osebnega ustvarjanja, ampak poezije na sploh. Gre za novosti, ki tej poeziji udarijo pečat svetovne aktualnosti. Tako v postopkih kot v držnosti izbire aktualnih tem in v pogumu za to, da pove stvari na inteligenčen in pretresljiv način, ki ne sledi dominantnim pesniškim trendom, ampak se napa

TURČIJA - Volitve predsednika republike tokrat uspešne

Islamist Gül izvoljen, vojska pa opozarja na ustavo

Po Ataturkovi ustavi je namreč prav turška vojska čuvaj sekularne države

Abdullah Gül
včeraj v
parlamentu

ANS

ANKARA - Turški zunanji minister Abdullah Gül je bil včeraj v tretjem krogu volitev v parlamentu v Ankari izvoljen na položaj predsednika države. Gül je dobil 339 glasov, s tem pa je postal prvi predsednik sodobne Turčije, zaznamovan s preteklostjo političnega islama.

Gül, kandidat vladajoče Stranke za pravičnost in razvoj (AKP), je postal 11. predsednik Turčije, zlahkoto pa je premagal protikandidata Sabahattina Cakmakogluja iz desne Nacionalistične stranke akcije (MHP), ki je dobil 70 glasov, in Huseina Tayfuna Iclija iz levostranske Stranke demokratične levice (DSP), ki jih je prejel 13. V 550-članskem parlamentu 24 poslancev včeraj ni volilo nobenega izmed trojice, dve glasovnici pa sta bili neveljavni.

V prvem in drugem krogu 20. in 24. avgusta Gülu ni uspelo zbrati zadostnega števila glasov, saj sta bili za zmagu potrebeni dve tretini oz. 367 glasov. V včerajšnjem tretjem krogu pa je bila za izvolitev predsednika države potrebna zgolj absolutna večina 276 glasov poslancev.

Izvolitev Güla na položaj predsednika države predstavlja zmago tako za samega 56-letnega politika, ki mu opozicija in vojska očitata koketiranje z islamizmom, kot za njegov AKP. Prvi poskus, da bi se zaviltel na čelo države, je namreč aprila letos propadel in povzročil politično krizo v državi.

Takrat je ustavno sodišče za veljavnost glasovanja v prvih dveh krogih glasovanja zahtevalo navzočnost najmanj 367 poslancev, kar pa zaradi bojkota opozicije Republikanske ljudske stranke (CHP) ni bilo uresničljivo. Ob političnih zapletih se je spomladis oglašila tudi vojska, ki se ima za branik sekularizma, na ulice turških mest pa se je odpravilo več sto tisoč protestnikov.

Zaradi naraščajočih političnih napetosti je premier Recep Tayyip Erdogan sklical predčasne parlamentarne volitve. Na volitvah 22. julija je ponovno z veliko večino zmagala AKP, ki je za svojega predsedniškega kandidata znova izbrala prav Guela. Kritike so se ob tem nadaljevale.

CHP je tudi takrat bojkotirala predsedniške volitve, v ponedeljek pa se je znova oglašila vojska. Slednja sicer ni nakazala, da se bo poskušala vmešati v današnje volitve, je pa s tem spomnila na svoja pretekla posredovanja za uveljavitev načela ločitve vere od države.

Načelnik generalštaba turške vojske Yasar Buyukanit je v ponedeljek posvaril, da je sekularna ureditev na udaru »središča zla, ki jo želijo sistematično spodkopati«. »Turške oborožene sile ne bodo popuščale... so v službi obrambe turške republike,« je v pisni izjavi ob 30. avgustu, ki je v Turčiji dan zmage, zapisal Buyukanit.

Gül je v minulih dneh ob kritikah, da prinaša islamsko naravnost političnega program, ponavljal, da bo njegova prednostna naloga med sedemletnim mandatom ohranitev sekularne ureditev. Sekularisti trde linije pa so kljub temu vztrajali, da bo AKP z Gülovim na čelu države prevzel vse vodilne položaje v Turčiji, kar naj bi mu omogočilo urešnjevanje islamskih ambicij. Liberalci sicer tovrstne kritike zavračajo kot podpihanje zaradi strahu, ker nasprotnik AKP ne uspe doseči vedno večje priljubljenošči Erdoganove stranke.

Več turških časnikov je medtem menilo, da bodo turške institucije in deli civilne družbe pozorno spremljali vsak Gülov korak in da bo imel slednji tako veliko dela pri razprševanju strahov, da bo njegovo predsedovanje povečalo vlogo religije v javnem življenju. (STA)

ABDULLAH GÜL - Biografija

Politik z islamskično preteklostjo, ki pod brki rad skriva nasmešek

ANKARA - Turški zunanji minister Abdullah Gül, ki je bil včeraj v turškem parlamentu izvoljen za predsednika države, namerava biti aktiven voditelj. Politik z islamskično preteklostjo, ki pod brki rad skriva nasmešek, želi ob tem ohraniti mednarodni ugled Turčije. »Turčija se bo bolj angažirala in se bolj udeleževala v mednarodnih vprašanjih,« je pred dnevi napovedal 56-letni Gül, katerega soproga v javnosti nosi naglavno ruto, zaradi česar je tareca kritik dela turške javnosti.

Gül se je za položaj predsednika prvič potegoval že aprila in maja letos, njegovo izvolitev pa je z bojkotom prepričila opozicijo. Ustavno sodišče je namreč takrat za veljavnost glasovanja v prvih dveh krogih glasovanja zahtevalo navzočnost najmanj 367 poslancev v 550-članskem parlamentu, ki zaradi bojkota opozicije ni bila uresničljiva. Posredno se je takrat proti Gülu oglašila tudi vojska, v protest proti islamskiemu pa se je na ulicah turških mest zbrala.

lo več sto tisoč protestnikov.

Svoje nasprotovanje Gülu je opozicija spomladis utemeljila s trditvami, da bo z njegovo izvolitvijo islam postal prevladujoča sila v državi, ki bo prežela vse pore življenja. Gül je namreč pobožen musliman, njegova soproga in hči pa v javnosti nosita naglavno ruto, ki je po mnenju sekularnih Turkov simbol političnega islama, tega pa si ne želi v predsedniški palaci.

Gül pa velja tudi za svetovljana. Za razliko od turškega premiera in kolega Recepeta Tayyipa Erdogana govori tekoče angleško, pa tudi arabsko. Po izobrazi je ekonomist, zaradi doktorskega študija pa se je dve leti mudil v Veliki Britaniji. Do vstopa v politično življenje je med letoma 1983 in 1991 delal kot strokovnjak za gospodarstvo za Islamsko razvojno banko (IDB) v svetovni Džedi.

Prve politične izkušnje si je nabiral v kasnejši prepovedani islamskični Stranki blaginje (RP), na listi katere je

bil leta 1991 v svojem rojstnem mestu Kayseri v osrednji Anatoliji prvič izvoljen v parlament. Leta 1995, ko je RP zmagala na parlamentarnih volitvah, je bil imenovan za državnega sekretarja za zunanje odnose v prvi vladi pod vodstvom islamskega stranka. Dve leti kasneje je vojska predsednika RP Necmettina Erbakanu in takratnega premiera preginala s položajem.

Gül je skupaj z ostalimi poslanci iz RP oblikoval Stranko vrednot, katere zmerni člani so začeli razmišljati o spremembji politike. Leta 2000 se je Gül potegoval za vodenje stranke, a je za las izgubil bitko. Potem ko so tudi Stranko vrednot leta 2001 prepovedali, sta šli njena tradicionalistična in modernistična struja vsaka svojo pot. Tradicionalisti, zvesti Erbakanu, so ustanovili Stranko sreče, modernisti, med katere sta sodila tudi Gül in Erdogan, pa Stranko za pravičnost in razvoj (AKP). Slednja se je oddaljila od svoje islamskične preteklosti ter sprejela desnosredinske,

prozahodni program s poudarkom na verskih svobočinah.

Prav Gül, ki ga nekateri Turki kritizirajo, po mnugenih drugih predstavlja najbolj zmeren del AKP. V svoji politični karieri je namreč deloval tudi kot odposlanec med proislamskimi silami in zahodnimi zaveznicami Turčije. Ob tem je razvil tesne vezi z diplomatskim zborom v Ankari, zato mu zaupajo tudi evropski politiki.

V sam politični vrh se je Gül povzpel z zmago AKP na parlamentarnih volitvah leta 2002. Takrat je začasno prevzel vodenje vlade, česar Erdogan zaradi islamskične preteklosti sprva ni smel. Premierski stolček je Gül Erdoganu prepustil po treh mesecih in pot prevzel vodenje zunanjega ministarstva. Med njegovimi največjimi uspehi je predvsem začetek pristopnih pogajanj z EU, kar je Turčiji oktobra 2005 uspelo po njegovem intenzivnem lobiranju in zaradi prizadevanj Erdogana.

Andreja Juvan, STA

BLIŽNJI VZHOD

Novo srečanje Olmert Abas

JERUZALEM - Izraelski premier Ehud Olmert in palestinski predsednik Mahmud Abas sta se na srečanju v Jeruzalemu včeraj lotila najobčutljivejših vprašanj, ki delijo Izraelce in Palestine. Po navedbah neimenovanega izraelskega predstavnika, sta načela vprašanje končnih meja, Jeruzalem in palestinskih beguncov, prvič tako poglobljeno. Glavni palestinski pogajalec Sajeb Erekat je medtem poudaril, da so bili pogovori še v fazi »predlogov in ne pogajanj«. Včerajšnje srečanje Abasa in Olmerta je bilo četrto, od kar je gibanje Hamas sredi junija po večnevnem divjanju nasilja prevzelo nadzor na območju Gaze. Sestanek v Olmertovi rezidenci v Jeruzalemu je potekal v luči konference o Blížnjem vzhodu, ki jo je za november napovedal ameriški predsednik George Bush, in naj bi bil del prizadevanj, da bi ta konferenca uspela.

To je bil tudi drugi sestanek izraelskega in palestinskega voditelja v tem mesecu. Nazadnje sta se srečala 6. avgusta v Jerihu, ko sta spregovorila o vzpostavitvi palestinskega države in obnovi mirovnega procesa, ki je že sedem let blokiran. V Jerihu pa jima ni uspelo zbljati stališč glede omenjene mednarodne mirovne konference.

Kot je povedal neimenovan izraelski predstavnik, ki ga povzema francoska tiskovna agencija AFP, sta Olmert in Abas danes »v luči dokumenta, ki bi ga predstavili na mednarodni konferenci, razpravljala o okvirnem dogovoru, ki bi vključeval ključna vprašanja, kot so begunci in status Jeruzalema«. Olmert se namerava po navedbah omenjenega vira z Abasom v prihodnjih tednih sestati še dvakrat ali trikrat.

Na teh srečanjih naj bi voditelja razpravljala o omenjenih vprašanjih, nato pa naj bi vzpostavili delovne skupine, ki bi spisale dokument in ga dale v potrditev obema stranema, je dal izraelski vir. Povedal je še, da sta voditelja gorovila tudi o tihotapljenju orožja iz Egipta na območje Gaze in načinih, kako ga preprečiti.

Glavni palestinski pogajalec Erekat je medtem poudaril, da so bili današnji pogovori še v fazi »predlogov in ne pogajanj«. Nismo še dosegli faze podrobnosti. Nismo še dosegli faze náčrtov za dogovor. Izraelski strani nismo predstavili nobenega dokumenta in od Izraelcev nismo dobili nobenega dokumenta, je Erekat povedal na novinarski konferenci v Ramali.

Ob tem je Olmerta obtožil, da ni izpolnil preteklih obljub glede delne odprave izraelskih vojaških zapor na Zahodnem bregu, ki so dnevnogjabko spora med palestinskim prebivalstvom in izraelsko vojsko in ki otežuje palestinski gospodarski razvoj. Srečanje tako očitno ni prineslo oprjemljivejšega napredka, je vsaj potekalo v pozitivnem vzdusu. Abas se je med drugim vpisal v zlato knjigo rezidenca izraelskega premiera.

Abas je sicer v pogovoru za palestinsko televizijo pred srečanjem z Olmertom povedal, da bo s slednjim spregovoril o »vsakodnevni težavah palestinskega ljudstva, zaporah, zaporih, varnostnih službah in gospodarskih vprašanjih«. Dodal je tudi, da bo vsakšen sporazum, ki ga bo sklenil v Izraelom, dal na referendum in ga predstavljal parlamentu. Zagotovil je še, da odločno zavrača »državo z začasnimi mejam«.

V pogovoru za radio Glas Palestine pa je Abas povedal, da bo mednarodna mirovna konferenca izguba časa, če se ne bo lotila ključnih vprašanj, ki zadevajo prihodnjo palestinsko državo - meja, beguncev in statusa Jeruzalema. Izrael je v preteklosti zavral razprave o omenjenih temeljnih vprašanjih pred potekom novembarske konference. (STA)

GORICA - Včeraj je ožji odbor upraviteljev vzel v pretres položaj družbe IRIS

Župane skrbijo porast tarif, slabe storitve in primanjkljaj

Novo vodstvo družbe pozivajo, naj v roku desetih dni pripravi razvojni načrt

Tarife se višajo, storitve se slabšajo, primanjkljaj je vse večji. Ožji odbor županov goriške pokrajine je zaskrbljen zaradi ne ravno rožnatega položaja družbe za javne storitve IRIS, zato pa je včeraj popoldne njeno vodstvo pozval, naj v roku desetih dni pripravi razvojni načrt za izhod iz krize. Srečanje je potekalo na goriškem županstvu, poleg domačega prvega občana Ettoreja Romolija pa so bili prisotni župani iz Ronk Roberto Fontanot, iz Tržiča Gianfranco Pizzolitto, iz Krmina Luciano Patat, iz Romans Alessandro Zanella in iz Moša Pierluigi Medot.

Družba IRIS je v zaskrbljujočem položaju, zato pa ne gre izgubljati časa, »je poudaril Romoli in spregovoril o včerajnjem srečanju. »Z župani smo se pogovarjali o porastu tarif in o drugih odprtih vprašanjih ter se domenili, da bomo nov upravni svet družbe IRIS pozvali, naj čim prej - po možnosti v desetih dneh - pripravi in nam izroči razvojni načrt,« je pojasnil goriški župan in nadaljeval: »Tako ko bomo dobili v roke zahtevani dokument, bomo sklicali srečanje z vsemi župani goriške pokrajine.« Po Romolijevih besedah župane skrbijo tri problematike. Ob porastu tarif, ki so ga prebivalci raznih občin že občutili, sta v ospredju pozornosti vse večji primanjkljaj družbe IRIS in vse nižja kakovost storitev. Lani je družba zaključila poslovno leto z 1.416.000 evrov izgube, njeni zadolžitev pa je znašala 28.000.000 evrov. Izguba so beležili pri distribuciji električne energije in pri dejavnostih, ki so vezane na okolje oz. na ravnanje z odpadki, kjer so stroški zelo visoki.

Na včerajnjem srečanju so župani izpostavili, da je kakovost storitev vedno slabša, še največ težav pa imajo pri zbirjanju odpadkov. Krmski župan Luciano Patat je pri tem pojasnil, da je v njegovi občini družba IRIS poverila pobiranje vlažnih odpadkov drugemu podjetju. Le-to po mnenju župana nima primernih tovornih vozil, saj se iz tovornjakov, naloženih z organskimi snovmi, razliva smrdeča tekočina. »Potrebna je večja kontrola nad podjetji, ki jih družba IRIS daje v zakup dela,« je poudaril Patat in se skupaj z drugimi župani strinjal, da mora ob tem družba IRIS tudi bolje nadzirati svoje stroške. (dr)

RONKE Grožnje Slovencem

Udarili so z grobimi žaljivkami čez Slovence in Laškem. Za tarčo so izbrali Jadro, slovensko društvo iz Ronk, in predvsem njenega predsednika. Grozilno pismo je našel včeraj v poštnem nabiralniku društvenega sedeža. Gre za lista formata A4, od katerih je prvi natanceno enak tistemu, ki ga je sredi prejšnjega tedna ista roka odvrgla med pošto krajevnega italijanskega dnevnika in grozila s smrtnjo tržiškim upraviteljem. Tudi tokratno pismo prima grožnjo: »Il bilinguismo non passerà! Se necessario si sparerà.« Nadaljuje se z gnuš vzbujajočim osebnim napadom. Danes bosta ročno napisana lista prišla v roke tržiških karabinjerjev, nakar nameravajo prizadete osebe predstaviti na prefekturi v pričakovanju, da se bodo varnostne sile aktivirale proti sramotnim napadom - prepričani smo - redkih posameznikov, ki se napajajo v protislovenski gonji. Ker iščejo odmevnost, zato da bi pritisnili na javnost, jim je ne bomo dali.

ŠTMAVER - Note v mestu V goste prihaja kvartet kitar

V okviru vsakoletne pobude Note v mestu potekajo tudi letos v goriškim mestnih četrtih koncerti komornih glasbenih zasedb. Enemu teh koncertov bo močno prisluhniti v petek, 31. avgusta, ob 20.30 uri v cerkvi v Štmarvu. Pobudnik je glasbena fundacija mesta Gorica, prireditelj štmarvskega večera pa je Krajevna skupnost za Pevmo, Štmauer in Oslavje; pri organizaciji sodelujejo še domače kulturno društvo Sabotin in krajevna župnija.

Petkov večer na obronkih Sabotina bo namenjen izključno kitari. Z instrumentom na strune se bodo predstavili štirje odlični kitaristi, ki so že dobro uveljavljeni v domačih in širših glasbenih krogih. Ljubiteljem glasbe se bodo tako predstavili David Grego, Mario Milosa, Gabriele Del Forno in Mariafrancesca Arcidiacono. Štirje mojstri priljubljenega »brenkala« se bodo sponrijeli z nelahkim programom, ki vsebuje skladbe De Viseja, Paganinija, Waltona, Brouwerja, Tortore in drugih. Skratka, obeta se prijeten avgustovski večer v družbi odlične glasbe, ki bo zadovoljila občinstvo s še tako zahtevnimi okusi. Mala štmarvska cerkev slovi namreč po odlični akustiki in velja za zelo primerno za tovrstne koncerte, saj v njej prihajajo do izraza manj hrupni instrumenti, kot je ravno primer akustične kitare. (vip)

PIERIS - Na križišču v Pierisu zaradi pregretja motorja

Ogenj iz avtobusa

Dim je opazil voznik - Nihče v nevarnosti, saj je bil avtobus na izvenmestni progi prazen

Poškodovani avtobus

COCO

Voznik avtobusa se je pravočasno zavedel, da se iz motorja dviga dim. Najprej je sam poskusil ukrotiti začetek požara, ker pa ga ni obvladal, je poklical na pomoc gasilcev, ki so preprečili, da bi avtobus pokrajinskega podjetja APT zgorel in da bi bila povzročena precejšnja gmotna škoda.

Na sedežu gasilcev je alarm včeraj zabrnal ob 15.23; tržiška ekipa je bila v peščici minut na križišču

na pokrajinski cesti št. 1 v Pierisu. Po začetnem dimu so se iz motorja na zadnji strani avtobusa prikazali prvi plameni. Voznik se jih je lotil z gasilno napravo, ki sodi k opremi vozila, vendar zaman. Obvladali so jih gasilci, ki so se v kasarno vrnili okrog 17.30. Ugotovili so, da je ogenj povzročilo pregretje motorja, k sreči pa ni bil v nevarnosti, saj je bil avtobus na izvenmestni progi prazen. Promet na cesti je bil nekaj časa oviran.

Srečanje po mrtvili

Vše počitniškem času je potekal prejšnji teden sestanek med predstavnikoma Zveze slovenskih kulturnih društev iz Gorice in predstavnico Zveze kulturnih društev za novogorško območje. Do srečanja je prišlo po dolgotrajnem mrtvilu, ki ga je pripisati vrsti vzrokov. Vsekakor pa je potreben poleg odmevnih izjav in prisegjan na skupni prostor in medsebojno poznavanje in sodelovanje postoriti tudi kaj oprijemljivega. V tem duhu, a brez pretiranih ciljev, so udeleženci sestanka preverili po vsebinu stične točke, ki jih je mogoče uredniti že v naslednjih mesecih. Gre za soudežbo na nekaterih ustvarjalnih projektih, pa tudi za neposredna spoznavanja zamejskega prostora in struktur, o čemer bomo poročali sproti ob vsakem urednjenem dogovoru.

Policjski nadzor hitrosti

Novogorški policisti bodo danes v dopoldanskem času poostrili nadzor nad prekoracitvami hitrosti prometa; še posebej bodo spremljali okolico šol v Novi Gorici, Solkanu, Šempasu, Desklah in Kanalu. Akcijo bodo izvajali do prvih dni v septembру. V času nadzora bodo še posebej preverjali pravilen prevoz otrok. Policisti voznike opozarjajo, da naj bodo predvsem v prvih dneh začetka šolskega leta še posebej previdni pri vožnji mimo šol ter vrtcev in pri vožnji skozi naselja. (km)

SSk, svečanost za Uršiča

Slovenska skupnost prijeva obeležitev 60-letnice tragičnega izginotja časnika in političnega delavca Andreja (Slavka) Uršiča. Poteke bo jutri ob 18. uri na glavnem trgu v Kobariju; pri pravah sodelujejo društvo TIGR, ki je na kobariškem trgu postavilo Uršičev tablo leta 2001, in krožek Anton Gregorčič. Ob udeležbi kobariškega župana Roberta Kavčiča bo Uršičev lik osvetil Ivo Jevnikar, zapela bo vokalna skupina Vrh sv. Mihaela.

Prvenstvo na Soči

Iz Kajak kluba Soške elektrarne sporočajo, da bo državno prvenstvo za člane in mladince v slalomu in spustu v kajaku in kanuu potekalo v Solkanu ob 31. avgustu do 2. septembra. V petek bo prvenstvo v spust-sprintu, v soboto se bodo slalomisti borili za medalje v slalomu, v nedeljo pa v spustu-klasični z startom v Sloveniji in ciljem v Italiji. Program: 31. avgusta spust-sprint s startom ob 15. uri za člane, U23, mladince; 1. septembra slalom s startom ob 10. uri za člane, U23; 2. septembra spust klasična (od Solkana do Podgorje) s startom ob 10.30 za člane, U23, mladince.

GORICA - Župan sprejel zbor Vesna, v gosteh pri centru Bratuž

Občinsko sejno dvorano napolnil ruski napev

Pevci začutili, da se v mestu prepletata slovanski in mediteranski svet

Moskovski zbor
Vesna je zapel
goriškemu županu
BUMBACA

Pesem ruskega skladatelja Vasilija Sergejeviča Kalinnikova Slavček je včeraj odmevala v občinski sejni dvorani in Gorici, kjer je župan Ettore Romoli sprejel moskovski mladinski zbor Vesna. »Pričakoval sem priletne oz. odrasle pевce, v resnici pa v zboru pojete sama lepa in mlada dekleta,« je poudaril župan Romoli ob vstopu v sejno dvorano, kjer mu je nato zbor poklonil že omenjeno pesem. Župan je zatem nagovoril zborovodjo Alexandra Ponomariova, mu čestital za uspehe, ki jih s svojimi pевci žanje po svestu, ter mu podaril plaketo z goriškim gr-

bom. V zameno je ruski zborovodja izročil Romoliju zgoščenko in se mu zahvalil za gostoljubnost. Ruske pевce in pевke je med obiskom na goriški občini spremljala Franka Žgavec, predsednica Kulturnega centra Lojze Bratuž, kjer je zbor nastopil sinoč s celovečernim koncertom, o katerem bomo še poročali.

Ruski zbor, ki ga sestavljajo trije pевci in 42 pевk med 10. in 14. letom starosti, je v Gorico prispeval včeraj zjutraj, sicer pa se je v nedeljo udeležil prestižnega tekmovanja za Grand prix v Arezzu. Po besedah Franke Žgavec so se v Arezzu mu-

dili zmagovalci tekmovanj iz Varne, Toulousa, Toura, Debrecena in goriškega tekmovanja Seghizzi, sicer pa je moskovski zbor zmagal Grand prix leta 2000. Ruski pевci in pевke so v Arezzo prispevali po dolgi in utrudljivi poti. Z vlakom so se vozili 32 ur iz Moskve v Bratislavo, nato pa še deset ur z avtobusom do toskanskega mesta. V ponedeljek je zbor med potjo proti naši deželi obiskal Benetke, včeraj v dopoldanskih urah pa so se ruski pевci in pевke mudili po Gorici. V spremstvu prevajalke Katje Vončina in kustosa Pokrajinskih muzejev Saše Quinzija so si ogledali goriški grad, nato pa še mestno središče. Mladi Rusi in Rusinje so bili navdušeni nad Gorico, saj so občutili, da se v mestu prepletata slovanski in mediteranski svet. Ob tem jih je posebno presenetilo dejstvo, da sta imela oba goriška spremjevalca rusko ime, tako da so se z njima že po prvem stiku takoj razumeli. (dr)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Kino

GORICA - KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Sicko«. / Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Il bacio che aspettavo«. / Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Alla deriva«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Disturbia«. / Modra dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Prova a volare«. / Rumena dvorana: 17.30 - 20.00 - 22.20 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«.

TRŽIČ - KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Sicko«. / Dvorana 2: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Prova a volare«. / Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Il bacio che aspettavo«. / Dvorana 4: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Disturbia«. / Dvorana 5: 17.50 - 20.00 - 22.10 »4 mesi, 3 setimane e 2 giorni«.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO UL. BROLO IN RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB

sporočata, da bodo imenovanja supentov iz ravnateljskih lestvic za osnovne šole v četrtek, 30. avgusta 2007, ob 8.30 na sedežu didaktičnega ravnateljstva v ul. Brolo v Gorici (tel. 0481-531824).

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO obvešča, da bo profesorski zbor v ponedeljek, 3. septembra, ob 16. uri.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO obvešča, da se bo pouk pričel v sredo, 12. septembra, ob 8.15 (do 13.45).

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB

obvešča, da bo seja zborna učnega osebja v ponedeljek, 3. septembra, ob 8.30 v osnovni šoli Petra Butkoviča Domna v Sovodnjah.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB

sporoča, da se bo pouk v osnovnih šolah pričel v ponedeljek, 10. septembra, v Doberdobu (ob 7.50) in v Sovodnjah (ob 8. uri); v sredo, 12. septembra, na Vrhu (ob 8.10) in v Romjanu (ob 7.55). Na srednji šoli v Doberdobu se bo pouk pričel v ponedeljek, 10. septembra, ob 7.45.

RAVNATELJSTVO VIŠJIH SREDNJIH ŠOL

Cankar-Vega-Zois in liceja Trubar-Gregorčič obveščata, da se bo pouk začel v ponedeljek, 10. septembra; poteka bo od 9. do 12. ure. Ob 8.30 se bodo dijaki in šolsko osebje lahko udeležili šolske maše v večnamenski sobi na zavodu Ivan Cankar.

SEJA UČITELJSKEGA IN VZGOJITELKEGA ZBOR

goriškega didaktičnega ravnateljstva bo iz organizacijskih vzrokov v soboto, 1. septembra, ob 8.30 na sedežu ravnateljstva.

Izleti

LETNIKI 1947 iz občin Doberdob, Sovodnje in Števerjan sporočajo, da za enodnevni izlet na Gardsko jezero 1. septembra bo odhod avtobusa iz Doberdoba ob 6. uri s postankom v Sovodnjah pri cerkvi ob 6.30. Prosijo za točnost.

SPDG vabi v nedeljo, 2. septembra, na izlet z gorskimi kolesi na Kobariški Stol. Zbirališče ob 8.30 na parkirišču pred goriškim sejmiščem. Informacije na tel. št. 328-8292397 (Robert).

SPDG vabi v soboto, 15. septembra, na 36. srečanje zamejskih planincev pri koči pod Golico. Uradni del srečanja bo ob 14. uri. Predviden je avtobusni prevoz do Planine pod Golico; do kraja prireditve približno dve uri hoje. Prijave sprejemajo do 7. septembra; informacije nuditi Vlado (tel. 0481-882079).

Čestitke

Poročila sta se MIRA in VALTER. Vso srečo jima na skupni poti želimo mama Štefka, oče Silvan in brat Kristian. Enake želje tudi MATEJKI in TOMAŽU.

Obvestila

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVDAJALCEV SOVODNJE vabi na praznovanje 30. obletnice delovanja: 31. avgusta ob 20. uri v občinski televadnici v Sovodnjah predstavitev knjige izdanje ob jubileju in koncert godbe Krvodaljcev iz Vileša, v soboto, 1. septembra, ob 15. uri turnir v odbojki na igrišču ob Kulturnem domu v Sovodnjah, v nedeljo, 2. septembra, s pričetkom ob 9.30, v Sovodnjah, osrednja prireditev ob juhileju.

GORIŠKI URAD MOTORIZACIJE sporoča, da bodo s ponedeljkom, 3. septembra, okenca odprtia po urniku: ob ponedeljkih med 8.45 in 12.30 ter med 15. in 17. uro, od torka do petka pa izključno v dopoldanskem času, 8.45-12.30.

GORIŠKI URAD ZSKD je odprt po poletnem urniku od 9. do 13. ure.

KNJIŽNICA FEIGEL bo do 14. septembra odprt po poletnem urniku vsak dan razen sobote ob 8. do 16. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJI bo zaprta zaradi dopusta od 3. do 14. septembra.

ONAV (Vsedržavna organizacija degustatorjev vin) vabi zainteresirane v četrtek, 30. avgusta, ob 20.30 na Oddelek vinogradništva in enologije Videmske univerze s sedežem v Krminu, kjer bo osebje konzorcija Collio predaval o letosnji trgovati; udeležbo je treba potrditi na tel. 0481-32283 (Daniela Markovič).

PRVI PRAZNIK PRITKOVALCEV GORIŠKE bo v soboto, 1. septembra, na Sveti Gori; ob 15. uri nastop skupin prit-

Danes praznuje 88 let

Avgust Kozlin

Iz srca ti voščimo vse najboljše.
Sin Sandro in tvoji vnukinja

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040-7786331
vsak dan od 12. do 16. ure ali
0481-533382
v dopoldanskih urah.

rkovalcev iz vse Goriške, ob 17. uri slovensa maša, ob 18. uri predstavitev projekta za koordinacijo goriških pritrkovcev.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL

sporoča, da se bo pouk začel v ponedeljek 10. septembra 2007. Do tega dne sprejema še nove vpise za prihodnje šolsko leto. Urneke lekcije si učenci lahko ogledajo na šolski razglasni deski. Informacije daje tajništvo od 10. do 13. in od 3. septembra dalje tudi v popoldanskih urah od 14 do 18. Telefon in fax št. 0481-532163 0481-547569, E-mail scgvkomel@tin.it.

URAD MLADINSKEGA DOMA bodo zaprto do petka, 31. avgusta. Informacije lahko dobite na tel. 0481-536455 v jutranjih urah. V ponedeljek, 3. septembra, se bo dejavnost pričela ob 8.30 s pripravo petošolcev na vstop v srednjo šolo.

ZSĐI obvešča, da bo danes, 29. avgusta, urad v Gorici zaprt.

KRUT obvešča, da bo urad v Gorici zaprt do 31. avgusta. Za vse informacije je na razpolago pisarna v Trstu, ul. Cicerone, 8/B (tel. 040-360072).

Prireditve

KRAJEVNI SVET PEVMA-ŠTMAVER-OSLAVJE, v sodelovanju s KD Sabotin in župnijo Sv. Mavra in Silvestra prirejajo koncert Note v mestu 2007, ki bo v petek, 31. avgusta, ob 20.30 v cerkvi v Štamvru. Vstop prost.

PUPPET FESTIVAL: danes, 29. avgusta, ob 10.00 v parku Vile Coronini-Cronberg v Gorici Viva Opera Circus »Acque magiche«; ob 17.00 v centru Le-nassi v Gorici Ensemble Materialtheater »Giorgio nel garage«; ob 18.00 v Državni knjižnici v ul. Mameli v Gorici Girovago e Rondella »Mano viva« (vstop prost); ob 19.00 v Državni knjižnici v ul. Mameli v Gorici AperiPuppet »Omaggio a Carlo Goldoni«; ob 21.00 v Kulturnem centru L. Bratuž v Gorici Girovago e Rondella »Mano viva« (vstop prost); ob 21.30 v Kulturnem centru L. Bratuž v Gorici Viva Opera Circus »Acque magiche«; informacije pri CTA v Gorici na Kapucinski ulici 19/1, tel. 0481-537280.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI organizira obeležitev 60-letnice tragičnega izginotja časnika in političnega delavca Andreja (Slavka) Uršica. Potevala bo v četrtek, 30. avgusta, ob 18. uri v Kobaridu; pri pripravah spominske svečanosti sodelujejo društvo TIGR in króžek Anton Gregorčič.

V PARKU CORONINI v Gorici bo v soboto, 1. septembra, ob 21. uri koncert jazz, ljudske in klasične glasbe s skupino »Zagreb jazz quartet«; informacije na tel. 0481-533485.

Pogrebi

DANES IZ GORICE: 9.00, Maria Franco por. Nemez iz mrtvašnice splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Štandrežu.

DANES IZ PIERISA: 9.45, Vilma Fontanot iz doma za ostarele Sereni orizzonti na pokopališče v Tržiču.

DANES V RONKAH: 10.55, Eraldo Franceschini iz mrtvašnice glavnega pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in v Spine za upeljelitev.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Albina Zuccon vd. Majona na glavnem pokopališču.

POLITIKA - Polemično nastajanje Demokratske stranke

Veltroni: V Palačo Chigi le po volilnem uspehu

Prepričanje, da bodo primarne volitve v novi stranki okrepile in ne ošibile Prodija

Roberto Benigni je
Walterju Veltroniju
predlagal
vatikanski »volilni
sistemi«: vladaj
dokler živi...

ANSA

RIM - »V Palačo Chigi bom šel le po volilnem uspehu«. Walter Veltroni, kandidat za tajnika nove Demokratske stranke, izključuje vsakršno možnost zamenjave za krmilom vlade pred parlamentarnimi volitvami, ki bodo v primeru naravnega izteka zakonodajne dobe spomladis leta 2011. Veltroni je tuji prepričan, da bodo oktobrske primarne volitve za novo stranko okrepile in ne ošibile Romana Prodija in njegovo vlado, kot menijo nekateri v levi sredini.

Veltronijeve besede so doživele precej dober odmev v levi sredini, a ne pri vseh njenih predstavnikih. Občambni minister Arturo Parisi se zelo

čudi, da je Veltroni sloh omenil vlado in Prodija. Vodja t.i. oljkarjev se namreč boji, da Veltroni, podobno kot predsednik Marjetice Francesco Rutelli, že razmišlja o novih političnih zavezništvih, torej p koaliciji brez komunističnih strank in zelenih ter s Casinijevim strankom UDC.

Veltroni si je v Cosenzi privoščil ironični klepet z režiserjem in filmskim igralcem Robertom Benignijem, ki bo v prihodnjih dneh gost praznika Udeur Clementeja Mastelle. Benigni je rimskega župana pozval, naj se odreče nemškemu ali francoskemu volilnemu sistemu in naj brez oklevanj zbere tistega, ki je doma v Vatikanu. »Papež vla-

da do smrti«, je dejal Benigni.

V kampanji za oktobrske primarne volitve v DS pa ni dosti prostora za šale in ironijo, zlasti potem ko je ministrica Rosy Bindti očitala Veltroniju nelojno kampanjo. Župan Rima, ki je favorit za zmago, je očitke zavrnil in pozval vse tekmecce k mirnejšemu sočenju. Bomo videli, kako se bo predvolilno soočenje odvijalo v prihodnjih dneh.

V desni sredini pa se medtem marsikdo pripravlja na »jesensko« kampanjo proti Prodijevi vladi in Uniji. Silvio Berlusconi in njegov najzveznejši zaveznik Umberto Bossi sta prepričana, da vlada lahko pade, bolj pre-

vidni pa so v Nacionalnem zavezništvu, kjer čakajo, da se predsednik Gianfranco Fini vrne z dopusta.

Drugache razmišljajo v Sredinski zvezi-UDC, kjer menijo, da Prodi ne bo kar tako padel, zlasti pa ne z opozicijo, ki jo vodita Forza Italia in Severna liga.

Bivši predsednik poslanske zbornice Pier Ferdinando Casini je prepričan, da je opozicijo proti levi sredini voditi premišljeno in ne zaletavo, kot npr. dela Bossi. Casini tudi meni, da v primeru Prodijevega padca ne sme takoj priti do predčasnih političnih volitev, temveč do t.i. institucionalne vlade, ki pa jo Bossi in Berlusconi odklanjata.

GOSPODARSTVO - Montezemolo sestavlja seznam nerešenih vprašanj

Zveza industrijev se pripravlja na vročo jesen

RIM - Zveza industrijev se s predsednikom Luco Corderom di Montezemolo pripravlja na zelo intenzivno jesen. Prva obveznost čaka vodstvo industrijev že prihodnji teden, 5. septembra, ko se bo sestalo predsedstvo Confindustria in bo razpravljalo o sočanjih z vlado in s sindikalnimi organizacijami. Gre za teme, o katerih je sicer tekla beseda tudi med počitnicami in o katerih so razpravljali na številnih srečanjih zasedanjih in okroglih mizah, med razpravljalcji pa je bil najaktivnejši prav Montezemolo: davki, spodbude za podjetja, politika, welfare, rast, investicije... Poglejmo, kakšna so stališča zveze industrijev o nekaterih ključnih vprašanjih.

DAVKI. Osrednja tema celotnega proizvodnega sektorja je ocena, da je davčni pritisk na podjetja previšok. Montezemolo to trdi že več mesecev: višina davkov, ki jih morajo plačevati italijanska podjetja, tako na državni kot na krajevni ravni, močno ogroža kom-

petitivnost italijanskih podjetij na mednarodnem trgu. Za podjetja gre torej za ključno vprašanje in ocenjujejo, da je, kot je Montezemolo dejal prejšnji teden v Cortini, »mera polna«; zato niso pripravljeni plačati niti evra več. Zato bo to ena prvih obveznosti zveze industrijev; njeno vodstvo se bo že v začetku septembra na ministrstvu za finance začelo pogovarjati o uresničitvi načelnega dogovora med Montezemolom ter ministrom Bersanijem in Viscom, po katerem naj bi v zameno za znižanje davkov na podjetja spremenili postopek za namenjanje finančnih spodbud podjetjem. Industrijci pa odločno odklanjajo kakršnokoli dodatno obdavčitev finančnih rent; Montezemolo je tak predlog označil za »škandalzen«.

JAVNI IZDATKI. Zmanjšanje stroškov države oziroma javnih ustanov je druga točka na dnevnem redu. Industrijci že dalj časa trdijo, da mora država predvsem zmanjšati javni dolg, avljata isto delo, delata dva dni tedensko in imata zelo nizko produktivnost.

»ki odžira velik del razpoložljivih sredstev«, vendar brez priviganja davčnega vijaka. Potrebna je torej poguma politika krčenja državnih izdatkov, ki so v zadnjih letih prekomerno narasli. Tudi o tem je Montezemolo poleti govoril zelo jasno: »Ta vlada, prav tako kot vse prejšnje, nima poguma, da bi krčila nepotrebne izdatke«.

VIŠJI PRILIV. Višji davčni priliv in prihodki, ki so rezultat preprečevanja oziroma ugotavljanja davčnih utaj, je tesno povezan s prejšnjimi točkami. Sedaj, ko je jasno, da je dodatnih sredstev več kot so predvidevali ob začetku stoletja, se je začel pravi lov na ta »zaklad«. Za Zvezo industrijev pa dejstvo, da bo sredstev več, ne pomeni spremembe strategije: dodatna sredstva je treba izkoristiti za zmanjšanje javnega dolga, za spodbujanje gospodarske rasti in za gradnjo infrastrukture, brez katerih podjetja izgubljajo na kompetitivnosti.

WELFARE. Confindustria je že 3. avgusta ocenila, da sporazuma o so-

cialnih vprašanjih, ki ga je podpisala z vlado in sindikati, ni mogoče spremeniti. Pri tem industriji ostajajo. Prav tako niso spremeniли stališča o zakonu Biagi, ki bi ga bilo treba po Montezemolovem mnenju braniti tako z leve kot z desne. Industrijci menijo, da ta zakon prepogosto kritizirajo »dindikati, ki niso sposobni pogleda v prihodnost« in levi del vlade, »ki bi moral biti v opoziciji«.

POLITIKA. Sindikat in politiki so, po mnenju industrijev, dve sveti kralji, ki naj bi bili nedotakljivi. Politika pa se mora spremeni, v središče pozornosti mora pottisniti ugled in zasluge, ker je treba reformirati državo. »Kako lahko sploh mislimo o državi, ki ima največje število strank v Evropi in, namesto da bi to število zmanjševala, haše veča,« se je Montezemolo spraševal v Cortini in dodal, da ima Italija pčolsansko zbornico in senat, ki opravlja isto delo, delata dva dni tedensko in imata zelo nizko produktivnost.

Evropska centralna banka

28. avgusta 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	28.08 27.08
ameriški dolar	1,3664	1,3658
japonski jen	157,55	158,63
kitajski juan	10,3252	10,3260
ruski rubel	35,0860	35,0479
danska krona	7,4442	7,4423
britanski funt	0,67890	0,67770
švedska krona	9,3721	9,3720
norveška krona	7,9475	7,9515
češka koruna	27,716	27,808
švicarski frank	1,6366	1,6436
estonska koruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	257,42	255,95
poljski zlot	3,8320	3,8265
kanadski dolar	1,4421	1,4327
avstralski dolar	1,6552	1,6425
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lej	3,2475	3,2240
slovaška krona	33,754	33,718
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7013	0,6991
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska korona	87,20	87,44
turska lira	1,8128	1,7969
hrvaška kuna	7,3232	7,3255

Zadružna Kraška banka

28. avgusta 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3807	1,3552
britanski funt	0,6885	0,6726
švicarski frank	1,6666	1,6260
japonski jen	161,6937	153,8062
švedska krona	9,6303	9,1697
avstralski dolar	1,4638	1,4278
kanadski dolar	1,4676	1,4117
danska krona	7,58692	7,30107
norveška krona	8,1590	7,7610
madžarski forint	262,34875	249,55125
češka koruna	28,50320	27,11280
slovaška krona	34,56095	32,87505
hrvaška kuna	7,50863	7,14236

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

28. avgusta 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3834	1,3494
britanski funt	0,6900	0,6730
danska krona	7,555	7,369
kanadski dolar	1,4638	1,4278
japonski jen	159,93	155,99
švicarski frank	1,6654	1,6244
norveška krona	8,083	7,884
švedska krona	9,527	9,292
avstralski dolar	1,6803	1,6389
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

28. avgusta 2007

Indeks MIB 30:	-1,96	
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,86	+0,71
ALLEANZA	9,35	-0,19
ATLANTIA	23,99	-0,66
BANCA ITALESE	16,3	+2,33
BANCO POPOLARE	18,7	-0,30
BPMS	4,65	-0,53
BPM	10,4	-0,48
CAPITALIA	7,025	-0,20
ENEL	7,54	-0,62
ENI	24,43	-0,65
FIAT	19,2	-0,04
FINMECCANICA	20,88	-0,81
GENERALI	29,77	-0,13
IFIL	7,115	-0,25
INTESA	5,615	-0,02
LOTTOMATICA	26,38	+0,00
LUXOTTICA	24,75	-1,20
MEDIASET	7,71	-0,64
MEDIOBANCA	15,6	-0,24
MEDIOLANUM	5,245	-

GLEDALIŠČE**SLOVENIJA****6. MEDNARODNI ALPE-ADRIA PUF FESTIVAL**

Predstave v Kopru bodo v parku pred kopališčem v Kopru, na Pristaniški ulici (med poljico in kavarno Kapetanija ter po vaških trgih v MO Koper). V slučaju dežja bodo predstave v Taverni.

Danes, 29. avgusta ob 19.00, Krkavče: Lutkovna karavana: Don Kihot.

Jutri, 30. avgusta, Montinjan: Lutkovna karavana: Don Klhhot.

V petek, 31. avgusta ob 10.00, Park pri kopališču, Lutke Francija: Pepe; ob 19.00 Koštabona: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V soboto, 1. septembra, zaključek PUF festivala ob 10.00, Park pri tržnici: Pepe, Francija; ob 18.00 Dvorišče univerze: Chaussee Teater, Nemčija: Zgodb o zlati goski; ob 19.00 Titov trg: Lutkovna karavana: Don Kihot; ob 20.00 Dvorišče univerze: Materialteater, Nemčija: Georg v garaži; ob 21.00 LG Matita: Šala.

V ponedeljek, 3. septembra, Atrij OŠ Koper: Gledališče Piki, Slovaška: Pasudarji.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****KOGOJEVI DNEVI 2007**

V petek, 31. avgusta ob 20.00, Kanal ob Soči, Kontrada / Slovesna otvoritev festivala; ob 20.30 Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete, ansambel Gau-deamus.

V soboto, 8. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Komorni zbor Julius, Trst. Zborovodja: Walter Lo Nigro.

V petek, 14. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. Zborovodkinja: Urša Lah.

V soboto, 22. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Juvavum Brass Quintet - Salzburg.

V sredo, 26. septembra ob 10.00, Deške, Kulturni dom / Koncert za mladino.

V petek, 28. septembra ob 20.30, Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Dubravka Tomšič Srebrenjak - klavir.

V petek, 5. oktobra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / David Hall Johnson - violina in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 14. oktobra ob 16.00, Gorjeni Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Trobilni ansambel Slovenske filharmonije. Dirigentka: Andreja Šolar.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, Nova Gorica, Kulturni dom / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Anton Nanut. Vuk Jovanović - klavir.

V petek, 26. oktobra ob 20.00, Vipava, dvorec Zemono / Portretni koncert skladatelja Uroša Rojka.

V sredo, 31. oktobra ob 20.30, Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkuja. Orchestra de Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA**LJUBLJANA****Festival Ljubljana**

Danes, 29. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / M. Musorgski: »Boris Godunov«, opera.

Danes, 29. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Jamski človek«, monokomedija.

Jutri, 30. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / Izraelska filharmonija.

Jutri, 30. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Bužec on, bušča jazz«, monokomedija.

V petek, 31. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Kolumbovo jajce«, monokomedija.

V soboto, 1. septembra ob 20.30, Cankarjev dom / Slavnostni zaključek festivala poletja 2007, Izraelska filharmonija.

V soboto, 1. septembra ob 20.30, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Shirley Valentine«, monokomedija.

V nedeljo, 2. septembra ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedija pod zvezdami: »Evangelij po Čušinu«, monokomedija.

V petek, 14. septembra ob 20.00, Križanke / Borut Bučar & Big Band RTV Slovenija.

V soboto, 15. septembra ob 21.00, Križanke / Terrafolk.

Tartini festival

V soboto, 1. septembra ob 20.00, cerkev sv. Jurija, Piran / Dobrodeleni gala koncert: Sergio Azzolini - fagot, Christopher Coin - violončelo, ansambel »Il terzo suono«; Claudia Hofer - viola, Ai Ikeda - fagot, Jasna Nadles in Maria-Teca - pravna flauta, Werner Neugebauer in Lavard Skou-Larsen - violina. Milan Vrsajk - violončelo, Vilmos Buza - kontrabas in Nicola Reniero - čembalo.

V nedeljo, 2. septembra ob 20.00, Manziolijeva palača, Izola / Ansambel Kontrapunkte: Veronica Kröner - violina, Erwin Sükár - rog. Gosta: Diana Kettler - klavir in Razvan Popovici - viola.

V sredo, 5. septembra ob 20.00, Pokrajinski muzej, Koper / François Salque - violončelo, Frédéric Lagarde - klavir.

V petek, 7. septembra ob 20.00, samostan sv. Frančiška Asiškega, Piran / Akadémia Quartet: Bálint Maróth - violončelo, Antónia Bodó - 2. violina, Zsófia Környei 1. violina, László Móré - viola.

V torek, 11. septembra, Trg 1. maja, Piran / Koncert pod zvezdami. Vstop prost.

V soboto, 15. septembra ob 20.00, samostan sv. Frančiška Asiškega, Piran / Ilinca Dumitrescu - klavir, Vasile Măcovăi - fagot.

RAZSTAVE**RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA****KOPER**

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagrjencev za likovno umetnost, Galerija Elektro, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info: tel. +38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniatur - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. septembra - Galerija Meduza

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA**TRST**

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

LJUBLJANA - Cankarjev dom**Tudi v novi sezoni
nadvse pesta ponudba**

Včeraj predstavili program različnih sklopov - Kadrovske spremembe

V ljubljanskem Cankarjevem domu (CD) tudi v sezoni 2007/2008 pripravljajo pester program, ki bo po besedah direktorja slovenskega kulturnega hrama Mitje Rotovnika odprt, zanimiv in raznolik.

Ponujal bo tako tradicionalne kot moderne, izobraževalne in zabavne vsebine ter kongresno dejavnost, nadaljevali bodo sodelovanja z nekaterimi večjimi slovenskimi kulturnimi inštitucijami, kot proproducenci pa se bodo ponovno podpisali pod Drugo godbo in Mesto žensk, je bilo moč zvedeti na včerajšnji novinarski konferenci. Rotovnik je uvodoma opozoril, da je prišlo v CD letos do nekaterih kadrovskih sprememb. Vodenje programa gledališča in plesa je prevzela Alja Predan, za filmski program bo odslej namesto Jelke Strelj skrbel Simon Popek, za odnose z javnostmi Brigitta Lazar Lunder, za trženje glasbe Nataša Cetinski, za gledališče in kulturno vzgojo pa Gašper Troha.

Rotovnik je dejal, da je za dober program, uspešen tržni položaj inštitucije in zadovoljno občinstvo poleg dobrih kadrov potreben tudi primeren prostor, tako se bodo v CD v prihodnjih dveh letih posvetili intenzivni prenovi.

Pri snovanju programa je Predanova postavila poudarek na sodobno evropsko gledališko ustvarjalnost in predstave, ki obravnavajo aktualne družbene in politične

do 12.30 in od 16.00 do 19.00.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavljal Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA**PADNA**

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Pucker), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojni muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

KOZINA

Kosovelova knjižnica: razstava slik z naslovom »Življenje« avtorice Božice Mihalič bo odprt v mesecu avgustu ob ponedeljkih, od 7.00 do 14.00 in ob sredah, od 11.00 do 18.00.

VIPAVA

Vojnična Janka Premrla Vojka: vojnični muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev

konservatorskih in restavrorskih delavnic Goriškega muzeja) ob ponedeljku do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prislani, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanja Bratina. Najavljeni skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvu Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torka v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljeni skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in navade lahko obiskovalci poklicajo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Paviljon Poslovnega centra Hit: do oktobra bo razstavljal umetniške keramike Lučka Šišar iz Ljubljane.

DOBROVO

V Gradu: do konca avgusta je odprta razstava »100 let Bohinjske proge«, ki jo je pripravila Branka Sulčič. Urnik: od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah in nedeljah od 13.00 do 17.00.

IDRIJA

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprt od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobaridski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

OSAKA - Četrti dan 11. svetovne prvenstva v atletiki, ki poteka v japonski Osaki, je za svetovne prvake okronal Rusinji Jeleno Isinbajevu v skoku s paličico (4,80 m, zmanjšana je naskakovala rekord) in Tatjanu Lebedevo v skoku v daljino (7,03 m), na 3000 m zapreke Kenijca Brimina Kipruto (8:13,82), njegovo rojakinjo Janeth Jepkosgei, ki je z 1:56,04 dosegla najboljši izid sezone na svetu na 800 m, tega je na 400 m ovire za zlato odličje postavil tudi Američan Kerron Clement (47,61), ter v metu diskova Estonca Gerda Kanterja (68,94 m). Kenija 1-2-3, Rusija 1-2-3. Tako bi se lahko gasilo kratko sporočilo s SP v Osaki, saj sta omenjeni državi dosegli redka trojčka po osvojenih odličjih v eni disciplini. Na 3000 m zapreke so bili Kipruto, Ezekiel Kemboi (8:16,94) in Richard Mateelong (8:17,59) premočni za tekmece iz drugih držav v zadnjem delu sicer večinoma počasnega teka, ki so ga vsiliли ostalim. Več kot dve sekundi je zaostal Mustafa Mohamed iz Švedske, ki je osvojil četrto mesto (8:19,82). Dvakratni svetovni prvak Saif Saaed Shaheen iz Katarja, ki je po rodu sicer Kenijec, zaradi poškodbe Ahilove tečnive ni mogel tekmovati. »Vsi trije smo imeli načrt, da do zadnjih 400 metrov sledujemo kot ekipa, nato pa se 'udarimo' za odličja. Vesel sem, da sem osvojil svoje prvo zlato,« je priznal Kipruto, srebrn na OI v Atenah, kjer ga je premagal Kemboi. Tekmovalci kenijskega rodu od leta 1987 niso izpustili iz rok naslovov na tej razdalji. Pred dvajsetimi leti je zmagal Italijan Francesco Panetta.

Slovenska atletinja **Brigita Langerholc** je v finalu teka na 800 m osvojila peto mesto (1:58,52). Zlato odličje je osvojila Kenijka Janeth Jepkosgei (1:56,04), srebrno Maročanka Hasna Benhassi (1:56,99), bronasto pa Španka Mayte Martinez (1:57,62). Langerholcova je že v nedeljskem polfinalu za desetinko izboljšala svoj osebni rekord (1:58,41), ki ga je dosegla pred sedmimi leti za četrto mesto na olimpijskih igrah v Sydneyju.

Isinbajeva je uspešno ubranila naslov, čeprav je več kot 20 cm zaostala za svojim svetovnim rekordom. Leta 2005 je bila v Helsinkih prva s svetovnim rekordom (5,01 m). Pet cm za njo sta zaostali Čehinja Katerina Badurova in Rusinja Svetlana Feofanova (4,75 m), srebro pa je

ATLETIKA - V finalu teka na 800 metrov

Brigiti Langerholc zmanjkalo moči

Peto mesto je vseeno velik uspeh - Zlato odličje Kenijke Jepkosgeievi

Brigita Langerholc (št. 856) se je rodila leta 1976 v Kranju in tekmuje za AK Triglav

ANS

pripadlo Čehinji, ki je imela manj poskusov. Kanter je srebro s prejšnjega SP zamenjal za zlato, ko je za 26 cm prehitel Nemca Roberta Hartinga. Tretji je bil Nizozemec Rutger Smith (66,42). Olimpijskemu zmagovalcu, Litvanu Virgilijusom Alekinu, pa se je poskus, da bi osvojil tretje zaporedno zlato na SP, ponesrečil s četrtnim mestom (65,24).

Clement je za štiri desetinke na visokih ovirah premagal olimpijskega prava-

ka Felixia Sanchezu iz Dominikanske republike (48,01), tudi svetovnega prvaka leta 2001 in 2003, ter za več kot pol sekunde Poljaka Mareka Plawgo (48,12). Bereshawn Jackson, branilec naslova, je podrl in padel na deseti oviri ž v polfinalu in se ni uvrstil v boj za odličja.

Škofjeločan **Matic Osovnikar** je v četrtnfinalu teka na 200 m v prvi skupini zasedel peto mesto (20,65) in se ni uspel prebiti med prve štiri v skupini, ki so si

zagotovili nastop v polfinalu. S tem je Osovnikar, ki je s sedmim mestom v teku na 100 m postavil nov mejnik slovenskega športa, končal nastope na tem SP.

Od italijanskih atletov sta včeraj tekmovala le **Clarissa Claretti** (met klavida), ki se je nekoliko nepričakovano uvrstila v finale (vrgla je 69,53 m) in **Audrea Barberi**, ki je v teku na 400 m zabeležil najboljši letoski čas (45:74), kar pa ni bilo dovolj za uvrstitev v polfinale.

Spored svetovnega prvenstva

Danes

Finalne odločitve (5): 12.45 disk ženske, 13.00 višina moški, 14.05 100 m ovire ženske, 14.50 400 m ženske, 15.05 1.500 m moški - **predtekovanje**: 3.00 1.500 m ženske, prvi krog; 3.00 kopje ženske, kvalifikacije; 3.20 daljina moški, kvalifikacije 3.40; 200 m ženske, prvi krog; 4.25 kopje ženske, kvalifikacije; 4.40 110 m ovire moški, prvi krog; 12.30 troškok ženske, kvalifikacije; 12.40 200 m ženske, četrtnfinal; 13.05 5.000 m ženske, prvi krog; 14.25 400 m moški, polfinale; 15.20 200 m moški, polfinale.

Jutri

Finalne odločitve (4): 12.30 kladivo ženske 13.25 400 m ovire ženske 13.40 daljina moški 15.20 200 m moški - **predtekovanje**: 12.35 palica moški, kvalifikacije 12.40 800 m moški, prvi krog 13.45 5.000 m moški, prvi krog 14.30 110 m ovire moški, polfinale 15.00 200 m ženske, polfinale.

Finalni izidi

Moški

Met diskova: 1. Gerd Kanter (Est) 68,94; 2. Robert Harting (Nem) 66,68; 3. Rutger Smith (Niz) 66,42

400 m ovire: 1. Kerron Clement (ZDA) 47,61, najboljši izid sezone na svetu; 2. Felix Sanchez (Dom) 48,01; 3. Marek Plawgo (Pol) 48,12.

3000 m zapreke: 1. Brimin Kipruto (Ken) 8:13,82; 2. Ezekiel Kemboi (Ken) 8:16,94; 3. Richard Mateelong (Ken) 8:17,59

Zenske

800 m: 1. Janeth Jepkosgei (Ken) 1:56,04, najboljši izid letošnje sezone na svetu; 2. Hasna Benhassi (Mar) 1:56,99; 3. Mayte Martinez (Špa) 1:57,62. 4. Olga Kotljarova (Rus) 1:58,22; 5. Brigita Langerholc (Slo) 1:58,52

Palica: 1. Jelena Isinbajeva (Rus) 4,80 2. Katerina Badurova (Češ) 4,75; 3. Svetlana Feofanova (Rus) 4,75

Daljina: 1. Tatjana Lebedeva (Rus) 7,03; 2. Ludmila Kolčanova (Rus) 6,92; 3. Tatjana Kotova (Rus) 6,90.

NAŠ POGOVOR - Atletinja Martina Quaggiato s Peči pri Gorici

Razočaral jo je predvsem slab nastop sprinterja Asafe Powella

Devetnajstletna Martina Quaggiato s Peči pri Gorici je v ženskem sprintu na 100 metrov napovedala zmago Campbellove, nekoliko razočaranega pa je bila nad nastopom Powella, ki je bil favorit v moškem teku na 100 metrov, uvrstil pa se je zoglj na 3. mesto. »Campbellovo sem že v polfinalu videla zelo sproščeno in to je najbolj pomembno za atlete. Kar se tiče Powell, pa sem gotova, da ni bil v pravi formi, ker ga je še pred kratkim pestila poškodba,« meni Martina, ki se tudi sama tekmovalno ukvarja z atletiko pri tržaškem Cusu. Njena paradna disciplina je tek na 400 metrov. Na letošnjem članskem državnem prvenstvu v Padovi pa je nastopila v štafeti 4x400 metrov.

Navigala si za Powell. Po katerem atletu pa se zgleduješ?

»Zelo mi je všeč Italijanka Daniela Reina (400 m), ki pa se ni uvrstila v finale. V finale se ni uvrstila niti Elisa Cusma, s katero sem se že večkrat pogovarjala.«

V Osaki je zelo vlažno in to negativno vpliva na atlete...

»Zaradi tega so tudi rezultati nekoliko slabši. Drugače pa vsi veliko pijejo, ne samo vode, temveč tudi napitke obogatene z mineralnimi snovmi. Tudi sama zelo trpim, ko je zelo vroče in vlažno.«

Kateri so tvoji cilji za prihodnjo sezono?

»Prav gotovo še naprej nastopati na državnem prvenstvu in izboljšati sedmo mesto v kategoriji U20 tekmovanja »finale oro«. (jng)

Martina Quaggiato (letnik 1988) se bo letos vpisala na fakulteto vzgojnih ved v Videm. V prostem času rada bere in sledi odborki ter nogometu

KOMENTAR

Kenija in Rusija, vendar tudi »islamisti«

V evropskem medijskem prostoru je (skoraj) vsaka nezgoda prispevala Al Kaidi, Trk vlakov, pekleni stroj, padec kolesarja in prometna nesreča na križišču. Krivi so vedno oni. Ali vsaj osumljeni. In že so tu di v atletiki!

Poglejmo imena udeležencev teka na 3000 m čez zapreke: Mustafa Mohamed, ki izgleda neposredni potomec preroka, se je prikralzel kar na Švedsko in tam nekaj kuha; Abdallah Tahri je sicer Francoz, ne more pa prikriti nevarne pripadnosti; Tareq Mubarah Taher res nastopa za arabski Bahrain, je pa plačanec iz Kenije. Torej eden tistih, ki so zašli v Osamova vežbalnišča. Isto velja za Abubakerja Ali Kamala. Nimam poguma, da bi še tri arabsko napisana imena uvrstil med osumljene, saj so tekla za izvorne arabsko govoreče domovine. In nismo pri koncu.

V metu diskova, nekoč domena postavnih Evropejcev, najdemo Omarja Ahmeda al Ghazalija iz Egipta in Ehsana Hadadija (arabski napis na njegovem dresu je bilo samo osebno ime Ihns!) iz radikalnega Irana, oba v finalu. Med zasedovalci pa še Rashida Shafija al Dossarija iz Katarja. Ti so pa še posebno nevarni, ker so silno krepki in bi utegnili bombo vreči vsaj trikrat tako daleč kot navadni teroristi. Mimo očitnih šalj je v dnevu kar dveh popolnih triumfov Kenije in Rusije, vredno omeniti, da se v kategorijo športnikov, ki so pripravljeni trdo delati in trpeti vedno bolj vključujejo tudi športniki iz arabsko govorečega sveta ali vsaj iz muslimanskega.

Vsi, ki so bili zgoraj omenjeni, so predstavljali tudi kakovost, na prioritarih pa je bilo iz tistega sveta tudi nekaj folklora, kot na primer Fatima Muhammadi iz Afganistana, ki je sto metrov tekla oblečena skoraj po talibanski modi, ob dekleh, ki so nastopale na pol pole.

Pred kakimi štirimi desetletji se je začelo na tekmovanjih beležiti rastote uspehe tekačev iz črne Afrike. Politična ravnovesja v svetu so obetaла vsesložen napredok te celine, pa temu ni bilo tako, ker se je tam zataknilo na veliko važnejših nivojih. Z večjo prisotnostjo »islamistov« se odpira nova fronta, ki obeta še neslutene razvoje za naslednja prvenstva.

Bruno Križman

NOGOMET - Povratne tekme 3. predkroga lige prvakov

Lazio nadigral romunski Dinamo

Rimski klub se je tako uvrstil v prestižno fazo skupin LP

Beograjski Crveni zvezdi na domaći »Marakani« ni uspel podvig. V fazo skupin je z neodločenim izidom 0:0 (1:0 na prvi tekmi) napredoval škotski Glasgow Rangers

ANSA

KOŠARKA - Premiki Borov košarkar Daniel Batich tudi uradno na Sicilijo

Mladi Borov košarkar Daniel Batich (letnik 1988, 188 cm, play-maker), ki se je že pred dvema sezonomama odločil za poklicno kariero, je za sezono 2007/2008 tudi uradno igralec sicilskega Canicattija. B2-ligaškemu klubu ga je Košarkarski klub Bor odstopil na posodo za eno leto, tako kot je storil v primeru Petra Sosiča, ki se kot znano preizkuša pri tržaškemu Acegasu. V ambicioznom sicilskem klubu se Danielu obeta odgovorna vloga standardnega organizatorja igre, kot piše tudi na uradni spletni strani društva (www.gaudiumbasket.com). Batich je zadnji dve sezoni igral v B1 ligi v Trstu (kjer je igral zelo malo) oziroma v Gorici, kjer je večkrat opozoril nase (v 15 minutah na tekmo je dosegal povprečno tri točke). Pred včerajnjim odhodom (s treningi bo mlada ekipa, ki cilja na napredovanje v višjo ligo, začel danes) je bil zelo motiviran in zadovoljen nad izbiro. Eksotični kraj Canicattij se nahaja v pokrajini Agrigento, približno 20 kilometrov nad skrajnim južnim robom italijanske države. (nš)

Dinamo Bukarešta - Lazio 1:3 (1:0)
STRELCI: Brutu v 26., Rocchi v 49. in 67. Pandev v 56.

DINAMO: Lobont, Blay, Nastase, Stefan, Pulhac, Cristea, Margaritescu (Chiacu), Ropotan, Oprita (Niculescu), Bratu, Danciu (Munteanu), trener Rednic.

LAZIO: Ballotta, De Silvestri, Stendardo (Scaloni), Cribari, Zauri, Mudingayi, Ledesma, Manfredini, Del Nero (Bellieri), Pandev, Rocchi, trener Rossi.

BUKAREŠTA - Rimski Lazio je po odlični igri v drugem polčasu strl Dinamov odpor in se tako zasluzeno uvrstil v fazo skupin lige prvakov. V prvem delu so Rossijevi varovanci igrali slabo in gostitelji so zasluzeno povedli. V drugem delu pa se je slika na igrišču popolnoma spremenila. Žreb skupin bo na sporednu jutri. Po sinočnji zmagi bo blagajna rimskega kluba bogatejša za približno 10 milijonov evrov. **Ostala izida:** Liverpool - Toulouse 4:0, Crvena zvezda - Glasgow Rangers 0:0 (v mastnem tisku ekipi, ki sta se uvrstili v fazo skupin lige prvakov).

BALDINI KAZNOVAN - Brc v Di Carlovo zadnjico je trenerju Catane Silviju Baldaniju dragostal, čeprav bi lahko bila kazzen še bolj ostrata in vzgojna. Disciplinska komisija državne nogometne zveze ga je namreč kaznovala z enomesečno preprevedjo vedenja sicilskega moštva. Baldini bo tako odšoten tudi na današnji pokalni tekmi proti Triestini. Hkrati bo moral globoko seči v žep: denarna kazzen znaša 15 tisoč evrov.

ROLKANJE - Državni pokal in Grand Prix

Dobre uvrstitve tekmovalcev Mladine

Rolkarji kriške Mladine so v nedeljo nastopili na peti preizkušnji državnega pokala, ki je hkrati veljala tudi za preizkušnjo za Grand Prix. Na tekmovanju v Val Sugani na Tridentinskem so tekmovalci Mladine nastopili v nekajliko okrnjeni postavi, saj se Mateja in David Bogatec marljivo pripravljata za nastop na svetovnem prvenstvu v Zagrebu, ki se bo začelo jutri, Mateja pa bo tekmovala v petek.

Kljub naporni progi in vročini so se izkazali vsi mladi tekmovalci kriškega društva, ki so pred tem (med velikim šmarnom) pravkar zaključili enotedenske priprave v Planici. Pri najmlajših (1 km v reber) se je Dana Tence uvrstila na solidno 2. mesto, v isti kategoriji pa je pri moških (2 km v reber) slavil Luka Ghira, ki je bil hitrejši od drugouvrščenega za celi dve minuti. Pri dečkih se je na tri-

NOGOMET

Državni pokal: nocoj Udinese in Triestina

Nocoj bosta Udinese in Triestina igrala tretji krog prvega dela državnega pokala. Na tržaškem stadionu Rocco bo ob 20.30 gostovala Catania. Sicilsko moštvo bo brez diskvalificiranega trenerja Silvia Baldinija, ki bo najbrž sedel na tržaški tribuni. Pri Triestini bodo odsotni Della Rocca, Kalambay, Šdivec in Antonelli. Sodil bo Gava iz Conegliana. K Udinešu v Videm (ob 20.30, sodnik Pierpaoli iz Firenc) pa prihaja Bari. Trener videmškega prvoligaša bo skoraj v celoti spremenil začetno enajsterico. Od začetka bo spet igral Di Natale, v napadu pa mu bosta ob strani še Pepe in Paolucci. V obrambi bo Marino preizkusil slovensko dvojico Zapotočny - Luković. Številko ena bo nocoj oblekel slovenski vratar Samir Handanovič. **Ostale tekme državnega pokala:** 18.00 Torino - Rimini, 20.30 Cagliari - Siena, Napoli - Livorno, Ascoli - Atalanta, 21.00 Parma - Juventus, 20.45 Reggina - Piacenza.

Bo Černič šel na EP?

RIM - Matej Černic resno tvega, da ne bo nastopil na odbojkarskem evropskem prvenstvu, ki se bo začelo prihodnji teden. Odbojkarja iz Gabrij namreč boli koleno in na včerajšnji prijateljski tekmi proti Srbiji (Italija je izgubila 3:2) je le sedel na klopi. Odločilni zdravnički pregled bo v ponedeljek.

Znani Leghiscevi nasprotniki

DUBAI - Italijanska selekcija nogometa na mivki, za katere igra tudi Michele Leghis, bo na novemborskem SP (Fifa World Cup, od 1. do 11.11.) v Riu de Janeiru v skupini C igrala proti Urugvaju, Japonski in Senegalu.

Puerta umrl

SEVILLA - 22-letni španski nogometni Antonio Puerta je umrl za posledicami srčnega napada, ki ga je doživel med tekmo prvega kroga španskega prvenstva konec prejšnjega tedna. Zdravstveno stanje obrambnega igralca Seville je bilo že od prihoda v bolnišnico zelo resno, nazadnje so ga pri življenju ohranjali z aparaturami. Sinočno kvalifikacijsko tekmo lige prvakov med španskim moštvom in atenskim AEK-jem so prenesli na ponedeljek. Petkovo tekmo evropskega superpokala proti Milanu pa naj bi vseeno igrali.

Tudi Bordon v Lecce

KOPER - Vodstvo NK Koper je sporočilo, da nogometni Patrik Bordon odhaja v Lecce (B liga), kjer že igra še en nekdanji koprski nogometni Anej Lovrečič.

Po Beneluksu vodi Dekker

AMSTERDAM - Na kolesarski dirki po Beneluksu, ki šteje tudi za točke ProToura, je prišlo do menjave v vodstvu skupnega števaka, saj je dosedanji vodilni Belgijec Nick Nuyens (Cofidis) odstopil zaradi padca. Rumeno majico po šesti, 177,4 kilometra dolgi etapi je tako oblekel Nizozemec Dekker, medtem ko je včerajšnji etapi slavil Španec Lastras.

Koper in Hrpelje »out«

VELENJE - Polfinalna izida slovenskega rokometnega superpokala: Gorenje - Cimos Koper 28:25, Celje - Gold Club Hrpelje 31:30.

V ORGANIZACIJI SPDT - Jutri ob 16. uri prvi pohod v spomin na nekdanjo dolgoletno članico tržaškega društva

Na območju Doline Glinščice nova krožna planinska pot Vekoslave Slavec

Leto dni je že minilo od tistega petka, 25. avgusta, ko se je v planinskih krogih SPDT raznesla žalostna vest, da je narodno zavedna, planinska predana članica, vneta soudeleženka društvenega aktivnega dogajanja in dobrotnica Vekoslava Slavec v svojem rodnem Boljuncu izpolnila svojo nelahko življenjsko pot. Teden dni kasneje, 31. avgusta, se je po boljuniški Gorici vili žalostni sprevod. Zbrana množica domačinov in planincev se je v tih žalosti poklonila spominu pokojnice. Za tržaške planinice je bil tisti poslednji pozdrav obenem tudi moralna obveza po očuvanju in gojitvi zamišli, namenov in želja značajno zavzetih planin. Vekoslave, ki se je v svoji neizmerni ljubezni in predanosti domačemu kraju vsestransko zavzemala za ohranitev narodnostnega značaja in naravnih danosti prelep in priljubljene doline Glinščice. V tej veliki skrbi za ovrednotenje in ohranitev tega bisera prirode je zaupala v dejavne sile Slovenskega planinskega društva Trst, v njih delo in sposobnosti, da bodo znale utrjevati in poglabljati planinsko zavest in jo včerljati v bodoče rodove ljubiteljev gora in zlasti naravno pravobitne doline Glinščice. V ta namen je Vekoslave svojo nepremičnino v Boljuncu darovala Slovenskemu planinskemu društvu Trst v želji, da bi njeni bivališči postalo nekakšen planinski dom, shajališče vseh ljubiteljev planin iz meseta in okolice, obiskovalcev in občudovalcev naravnih in zgodovinskih zgradb doline Glinščice. Tržaški planinci so se v hvaležnosti do dobrotnice Vekoslave čutili obvezani, da izpolnijo in

uresničijo njene želje. Po opravljenih formalnostih vezanih na zapuščino so obudili nekdanjo zavest o društveni planinski poti po Glinščici, za katero se je že pred časom vneto navduševala Vekoslava, ki si je celo prizadevala, da bi SPDT v Glinščici postavilo svojo postojanko. To je sedaj postala njena zapuščina, kjer so društveni odborniki zadnje mesece kovali načrte za krožno planinsko pot iz Boljanca na vrh Griže in na Mihael.

Po dolini Glinščice je razpredenih več poti z rdeče-beliimi oznakami Italijanskega alpinističnega kluba CAI; med temi se vije tudi Vertikalna SPDT, ki jo označujejo modro-bele Knaflčeve markacije. Sedaj pa so se odborniki SPDT odločili usposobiti staro stezo, ki so se domačini iz Boljanca in Gornjega Konca nekoč posluževali za spravljanje lesa in kadar so gnali živilo na pašo. Začrtali so jo kot krožno pot, ki v ničemer ne zavesta za drugimi poti po dolini. Morda je celo lepo, bolj zanimiva in divja, ker je speljana po predelih, kamor zaidejo le redki posamezniki. Pot je izredno bogata s floro, saj od pomladi do jeseni obiskovalce razveseljuje cvetoče rastlinje s številnimi endemitimi. V zimskem času in v snegu pa predstavlja pot pravi podvig. Zanimiva je pot tudi z zgodovinskega in arheološkega aspekta, ker se vije mimo mnogih jam, znanih po prazgodovinskih najdbah, pripelje mimo ostankov znamenitega rimskega vodovoda, starih mlinov ob toku reke Glinščice in ruševin gradisca na Mihaelu.

Slikovito planinsko pot so odborniki SPDT posvetili domačinki, članici in dobrotnici društva Vekoslavi Slavec in tako izpolnili njene zadnje želje o stvarni prisotnosti Slovenskega planinskega društva Trst v dolini Glinščice.

Planinska pot Vekoslave Slavec, ki zaradi strogih deželnih predpisov ni še dovolj označena, a bo morda v kratkem, se pričenja na Gorici, boljšem središču in se pove na gornjo stran trga do Velike Ulce. Od tam zavije v desno navzdol proti kamnolomu v predel vasi Na Potoku, kjer je treba čez reko Glinščico na stezo, ki se naglo dviga do borovega gozdica. Zavoj v desno proti JV in dalje na najprej gruščato in potem skalnatno, strmo, razgledno polico. Zavoj v levo in pot pripelje do jame Špargljev ter se nadaljuje ob vznosu skal do velike plati, kjer na južnem robu zavije v levo in po ozkem žlebu doseže vrh skale, od koder se spusti v osojno kotanjo. Od tu je le majhen skok na rob Malega Krasa. Sledi spust na široko gradino vrh skalov nad jamo Špargljev in navzdol približno 150 metrov do možičlja, potem pa na desno po melišču do sedelca med veliko Gornjekonško skalo in špičkom pod njo, kjer si obiskovalec lahko ogleda nekatere zanimivosti. Ob vznosu skale se dviga kockast balvan, malo više je velik naravni most, v skali pa jama, najdišče pokopov iz poznorimske dobe in lončenih ostankov. Pot se spušča po meliščih do struge Glinščice ob začetku rimskega vodovoda, gre mimo ruševin starega milina, prečka leseno brv, obide zadnjo hišo v Gornjem Koncu in se usmeri v

reber proti Zabrežcu. Pod prvimi hišami je treba v levo v borov gozdic do velike jase, na kateri se odpre prečudovit razgled na sotesko Glinščice, na skalnate vesine nad in pod bivšo železniško progjo in na del prehajene poti po Griži. Jasa, na katero pripelje pot, je bila nekoč ena bivalnih teras nekdanjega gradišča z obrambnimi zidovi, ki so vidni na poti na vrh sv. Mihaela in so bili precej uničeni zaradi kopanja strelskih jarkov med prvo svetovno vojno. Pri izkopavanjih v notranjosti obzidja so našli precej predmetov iz bronaste in poznejše železne dobe. Na izredno razglednem vrhu so sledovi temeljev cerkvic sv. Mihaela iz leta 1425. Sledi sestop mimo gornje Grapčeve stene s plezalnim vrtem do Boljanca. Po želji lahko pohodnik podaljša vzpon do cerkvic na Peči, ali sprehod do Botača.

Pot Vekoslave Slavec po dolini Glinščice je dolga približno pet kilometrov s skoraj tisoč metri višinske razlike vzpona in sestopa, kar pomeni dobre tri ure hoje. Primerna je za vse dobre hodce in v vseh letnih časih, pri čemer so priporočljive pohodne palice. Uradna svečanost odprtja krožne poti po dolini Glinščice, poimenovane po Vekoslavi Slavec, bo že jutri, četrtek, 30. avgusta, ob prvi obletnični smrti SPDT. SPDT je v počastitev Vekoslavinega spomina organiziralo pohod, ki se bo pričel ob 16.00 uri na trgu v Boljuncu. Pridelitev pričakuje in toplo priporoča, da se ga udeleži čimvečje število planincev in častilcev prelestne Glinščice.

Lojze Abram

**BOJAN
BREZIGAR**

Skrivnostni Baltik

Estonija (3)

Da, Talin je pravljčno mesto. Gozd stolpov in zvonikov se znotraj lepo ohranjenega obzidja dviga proti nebu; nekateri so čokati in nižji ter kažejo na trdnost nekdanjega zidu, drugi so tanki in vitki ter pričajo o izredni eleganci, za katero so skrbeli graditelji tega mesta. Talin je trgovsko mesto, torej mesto bogatih ljudi. Tako in še bolj kot ostali dve pridelki prestolnici je mesto kast, mesto oblasti, mesto pretoka med ruskim in nemškim svetom, kjer so bili domačini, Estonci ugrofinskega izvora, vselej zapostavljeni ljudje.

Sprehod po središču Talina kaže na to zgodovino. Mesto je danes lepo urejeno in vzorno tlakovano; nobenih novotarij ni v središču, tudi stolpnice so zrasle daleč zunaj obzidja, da ima obiskovalce občutek, da še vedno živi v starem mestu. Temu občutku pripomore tudi dejstvo, da je v strogem središču promet omejen in se celo mestni avtobusi in tramvaji ustavljajo za obzidjem; navsezadnje je center tako majhen, da zlahko prideš peš skozenj. Tudi država se ga ni polastiла. Parlament je za obzidjem, glavna ministrstva tudi, predsedniška palača pa celo daleč v mestnem parku, tako da ni običajnega vrveža uradnih avtomobilov in delegacij, ki običajno kratejo življenje v prestolnicah.

In tako se sprehajamo po tem mestu, začenši z zgornjim delom, kjer si stojita nasproti pravoslavna cerkev Aleksandr Nevskij, tempelj ruske prisotnosti, in grad tevtonskih vitezov, ki so ga zgradili Danci, sedaj spremenjen v parlament, simbol neodvisne Estonije.

Spomin na Dance je sploh vsestransko prisoten v Talinu. Samo ime spominja na dansko oblast, saj je bese da Tallinn sestavljena iz dveh delov: linija v estonščini pomeni mesto, predpona Ta pa izhaja iz besede danska: dansko mesto, torej.

Ni bilo vedno tako. Nekoč se je Talin imenoval Reval, in nihče ne ve, od kod to ime. Tudi za to obstaja pravljica, ki je seveda vezana na nemško preteklost. Tu naj bi vojvoda ubil jelena; jelen se je zgrudil (Renn fall) in tam je nastalo mesto. Renn fall se je spremenil v Reval. Ena od tisočih legend tega mesta.

Tudi sicer je staro mesto zelo podobno danskim mestom: ista arhitektura, iste ozke ulice. Povsem drugačni pa so razgledi, ki jih imaš z gršča, na katerem sta ruska cerkev in parlament: Toompea mu je ime, po cerkvi Toomkirik

V gornjem mestu je kar nekaj enkratnih razglednih točk, odkoder sega pogled na mesto in čez na Baltsko morje.

(cerkev s kupolo), ki je bila zgrajena v 13. stoletju, a so jo nanovo zgradili 300 let kasneje, zvonik pa je nov, it leta 1779. Cerkev je znana po tem, da so v njej pokopani številni plemeniti: gornje mesto je bilo namreč namenjeno vitezom, medtem ko je bilo spodnje mesto izrazito trgovskega.

No, v gornjem mestu je kar nekaj enkratnih razglednih točk, odkoder sega pogled na mesto in čez na Baltsko morje; in mestne strehe so v Talinu res spektakel, različne so druga od druge, se delno prekrivajo in od tu imaš skoraj vtip, da se hiše dotikajo druga druge, saj z višine gornjega mesta uličic sploh ne vidis.

Gornje in spodnje mesto sta bili stoletja dve očitno popolnoma ločeni entoti. Povezujeta ju samo dve ozki in dokaj strimi ulici. Ena, Pikk jal (dolga nogga), je strma in vodi med obzidjem na eni strani in vrsto hiš na drugi, vse do spodnjih mestnih vrat. Druga, Lühige jal (kratka nogga), teče nekoliko bolj vzhodno in se začenja na lepi razgledni točki,

pa tudi sicer je ta cesta razglednejša, bolj zračna. In zato, ker sta gornje in spodnje mesto povezani s kratko in dolgo nogo, pravijo Talinu tudi šepavo mesto.

Mimogrede, »kratka nogga« vodi mimo stolpa, ki je ohranil zanimivo ime: Kiek-in-de-Kök, Pogled v kuhinjo. Stražni stolp v obzidju je bil namreč zgrajen tik ob stanovanjskih hišah, da so stražarji skozi line lahko gledali, kajku hajo trgovci pod njimi. Pa še po nečem je znana ta ulica: po hiši strahov na številki 70; šlo naj bi za poslopje, kjer vedno straši, kjer so doma črne mačke z ognjenimi očmi in kjer so (menda) celo videli križanega meniha. Za turiste je to dobra vaba.

V gornjem mestu vidiš, da je tu živila aristokracija. Lepa poslopja, nobenih skladis, potrata s prostorom... Spodaj je vse drugače: hiša ob hiši, vse z velikim želesnim kavljem pod streho, da so trgovci lahko skladisili blago. Talin je bil samo trgovsko mesto, živel je od trgovine in trgovci so bili dolga leta Nemci. Njihova je bila tudi največja cerkev v me-

stu, Niguliste, cerkev sv. Nikolaja, zavetnika mormarjev. Cerkev je prazna, brez poslikav, kot je navada v protestantskih cerkvah, pa tudi sicer ne služi več svojemu namenu, saj so po drugi svetovni vojni Nemci odslili; če niso odslili same, so jih Rusi enostavno izselili. Sedaj jo uporabljajo samo za koncerte. Le ena poslikava je v njej: ples smrti, v katerem bogataši in reveži plešejo skupaj: svarilo bogatim trgovcem, ki so vanjo zahajali.

In potem je tu Oleviste, cerkev sv. Olafa, v katero so zahajali Skandinavci. Tudi arhitekt, ki jo je gradil, se je imenoval Olaf, in baje ni poslušal napovedi, da bo tragično umrl, če bo na tistem kraju gradil cerkev. Napoved se je uresničila, saj je padel s stolpa (najvišjega v Talinu, visok je 124 metrov) in legendu pravi, da sta po smrti iz njegovih ust zlezli žaba in kača...

Najprej strahovi, sedaj ta legenda, in končno je jasno, zakaj smo o Talinu rekle, da je pravljčno mesto. Po eni strani zaradi vseh teh legend, po drugi stra-

ni zaradi svoje oblike in obzidja. Nekoč je bilo mesto obdano s 45 stolpi, od teh jih 26 še stoji. V nekaterih so muzeji, v drugih trgovnice, spet v nekaterih manjši lokalji; vse zelo lepo, zelo prijetno in, kot rečeno, zelo pravljčno. To velja tudi za trgovska poslopja: lepa so, bogato okrašena, seveda pa so najbogatejša tista, v katerih so bili sedeži cehoff, gilde. Med temi sedeži gilde črnih glav, ki je vključevala neporočene trgovce. Locitev je bila v tistih časih menda zelo stroga. Ta gilda se je imenovala Gilda sv. Mavricija, ki je izdelovala posebno slaščico, kruh sv. Mavricija. Panis Mauritia, ki je pozneje postal marcipan. In v Talinu je kar nekaj muzejev marcipana in povsod ga lahko kupiš; ponosa se, da so ga oni izumili. In ker ne vem, ali ni tudi to turistična potegavščina, jim, recimo, verjamem.

Med poslopji, na katere opozori pragmatična vodička, je tudi nekdanji sedež KGB, blizu cerkve sv. Olafa. Prav z visokega zvonika so agenti KGB opazovali okolico, pritlična okna palače pa so zazidali, da na ulicah ne bi slišali krikov jetnikov med zasliševanjem. Ampak danes prav nič ne spominja na to preteklost; še več, v poslopju je sedež estonske policije.

Pa to ni vse. Kdor ima nekaj časa in se poda po labirintu ozkih ulic, bo kaj zlahka našel pomorski muzej z razglednim stolpom, pa veliko okroglo poslopje, kjer so v zaprtem prostoru konji vrteči mlinski kamen, pa majhno pravoslavno cerkvico, v kateri namenjajo posebno pozornost okolju, živalim in rastlinam, pa najstarejšo lekarino iz 15. stoletja, ki je bila 300 let last iste družine. Skratka, Talin ponuja vsakomur nekaj.

In potem je tu Raekoja Plats, glavni trg, velika ploščad sredi mesta, kjer je poslopje starega županstva z elegantnim in vitkim stolpom, kjer vedno mrgoli ljudi in okoli katerega so gostilne vedno polne obiskovalcev. Tu je bil center življenga v času, ko je cvetele trgovina, in tu je center življenga še danes, ko na stoleh ob stotinah mizic pocepajo utrjeni turisti, ki so nekaj ur podili po ulicah, od cerkve do cerkve, od palače do palače, prehodili kilometre po tlakovcih, da jih pečejo podplati. Pa vendar imajo še dovolj moči in dovolj časa, da se porazgubijo po neštetih trgovinicah, kjer kupujejo spominke, jantar, bombaž, keramiko, pa tudi umetnine in izdelke antikvarijata. Talin ponuja vse to, res vse, kar si človek lahko poželi.

(Se nadaljuje)

Raekoja Plats je živiljenjski center mesta, danes tako kot v prejšnjih stoletjih.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Risanka: Pimpa
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Anima Good News
6.10 Nan.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, prometne informacije
6.45 Aktualna jutranja oddaja Unomatinia (vodita Duilio Giammaria in Veronica Maya), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, vreme, gospodarstvo, vmes
Tg1 Kino
9.35 Zelena linija - Zeleni meteo
10.45 Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)
11.30 Dnevnik in vreme
11.40 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarsvo
14.10 Nad.: Julia (i. Susanne Gartner, Roman Rossa, Isa Jank)
14.50 Nad.: Incantesimo (i. Giorgia Bonagianni, Massimo Bulllla)
15.20 Nad.: Non lasciamoci piu' (i. Fabrizio Frizzi, Debora Caprioglio)
17.00 Dnevnik in vreme
17.15 Nan.: Sestre McLeod
18.00 Nan.: Komisar Rex (i. Gedeon Burkhard)
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identita' nasconde (vodi Fabrizio Frizzi)
21.20 TV film: Mio figlio (dram., It., '03, r. L. Odorisio, i. Lando Buzzanca, Giovanni Scifoni)
23.35 Dnevnik
23.40 Aktualno: E la chiamano estate
0.45 Nočni dnevnik, vreme

Rai Due

6.25 Dok. oddaja
6.40 Tg2 Medicina 33
6.55 Skoraj ob sedmih
7.00 Variete: Random
10.00 Svet v barvah
10.15 Dnevnik, vreme/Navade/Medicina
11.00 Nan.: Ed, 12.10 JAG (i. Catherine Bell)
12.25 SP v atletiki
15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui
17.15 Nan.: One Tree Hill (i. Hilarie Burton)
18.05 Tg2 Flash/Šport
18.30 Dnevnik/Meteo 2
19.00 Dok.: Voyager narava
19.55 Risanke
20.30 Dnevnik, vreme
21.05 Nan.: Posebna enota Cobra 11 (i. Erdogan Atalay, René Steinke)
22.50 Dnevnik
23.00 Dok.: Rojeni v Milanu
23.55 Aktualno: Stracult v Benetkah
0.40 Freedom TV

Rai Tre

6.00 Rai News 24, Morning News, Il caffè Corradina Minea
8.10 Mi smo zgodovina
9.05 Film: Il principe e il povero (pust., ZDA, '62, i. Guy Williams)
10.40 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport, vreme
12.15 Filmski festival v Benetkah
13.00 Nikoli ni prezgodaj
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Variete: Trebisonda
16.00 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi
16.05 Variete: Melevisione
16.30 Šport: SP v atletiki
17.15 Nan.: Stargate Sg-1
18.00 Dok.: Geo magazine
18.10 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti, vreme
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob v Benetkah
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Variete: 28. Festival cirkusa v Montečarlu - Izbor (vodi Filippa Lagerback)
23.05 Dnevnik, deželne vesti

23.20 Tg3 Primo Piano
23.40 Dok.: Portreti - Toto'
0.40 Off Hollywood 2007 - Festival v Benetkah
1.00 Tg3 Night News

Rete 4

6.05 Pregled tiska
6.25 Nan.: Pot za Avonleo, 7.10 Velika dolina, 8.40 Pacific Blue
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubljanska vročica
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu
16.00 Nad.: Steze
16.50 Film: Il bigamo (kom., It., '56, r. L. Emmer, i. Marcello Mastroianni, Franca Valeri)
18.55 Dnevnik in vreme
19.35 Aktualno: Sai xche?
20.10 Nad.: Vihar ljubezni (i. Henriette Richter-Rohr, Christof Arnold)
21.10 Dok.: Izredne osebnosti - Lady D (vodi Elena Guarneri)
23.55 Film: La soldatessa alle grandi manovre (kom., It., '78)

Canale 5

6.00 Na prvi strani
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.35 TV film: Final Run (pust., ZDA, '99, i. Robert Uruch, P. Kalember)
9.40 Tg5 Borza Flash/Meteo 5
11.00 Nan.: Providence, 12.00 Sodnica Amy (i. Amy Brenneman, Tyne Daly)
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Centovetidine
14.45 Nad.: Vivere (i. Lorenzo Ciompi, Annamaria Malipiero)
15.15 Nan.: Carabinieri 6 (i. Martina Colombari, Walter Nudo)

16.20 Nad.: Cuori tra le nuvole (i. Sandra Schreiber, Sonja Gerhardt)
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Amore al cioccolato (dram., Nem., '05, i. C. Neubauer)
18.50 Kviz: 1 proti 100
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura
21.20 TV film: Pandemic (thriller, ZDA, '07, r. A. Mastrianni, i. Tiffani Thiessen, Vincent Spano)
22.20 Tg com - Meteo 5
0.20 Nan.: Invasion (i. Eddie Cibrian, Tyler Labine, Lisa Sheridan)

Italia 1

6.10 Odprt studio
6.20 Nan.: Zanzibar, 7.05 Lois & Clark
8.00 Variete za najmlajše
9.55 Nan.: Willy, princ Bel Air (i. Will Smith)
10.25 Nan.: Hercules, 11.25 Xena (i. Lucy Lawless)
12.25 Odprt studio, 13.00 Šport
13.40 Risanke: Detektiv Conan
15.00 Nan.: Beverly Hills, 90210 (i. Jennie Garth, Sara Melson)
15.30 Tg com/Meteo
15.55 Nan.: Sleepover Club
18.00 Nan.: Čarovnica Sabrina
18.30 Odprt studio, vreme
19.05 Nan.: Love Bugs 3
19.35 Nan.: Will & Grace (i. Debra Messing, Eric McCormack, Alan Dale)
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger - Svetla zemlja (i. Cuck Norris)
21.00 Nan.: Benedetti dal Signore (i. Ezio Greggio, Enzo Iacchetti)
23.05 Film: Un amore perfetto (kom., It., '01, i. Cesare Cremonini)

1.05 Šport/Odprt studio
2.20 Nan.: Angel

Tele 4

13.45 16.40, 19.30, 20.30, 23.02 Dogodki in odmevi
9.40 Nad.: Skrivnosti črne džungle (i. Kabor Bedi, Stacy Keach, Virna Lisi)
11.00 Nad.: Marina
11.30 Glasbena oddaja
12.05 Dokumentarec o naravi
13.10 Nan.: Don Matteo 3 (i. Terence Hill, Nino Frassica)
15.35 Glasbena oddaja
16.05 Nan.: Don Matteo 3
17.00 Risanke
19.00 Doma pri avtorju
19.55 Športna rubrika
21.00 Aktualna odd.: Stoa'
22.25 Glasbena oddaja
23.40 Rubrika o potovanjih
0.00 Komedia v narečju: El dialeto triestin

La 7

6.00 12.30, 20.00, 1.10 Dnevnik
7.00 Aktualno: Poletni Omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
10.25 Nan.: Mai dire si, 11.30 Angelski dotik, 13.00 Matlock
14.00 Film: Sangue misto (dram., VB-'56, r. George Cukor, i. Ava Gardner, Stewart Granger)
16.00 Nan.: Cuore e batticuore
18.00 Nan.: Star Trek Voyager, 19.00 Murder Call
20.30 Nan.: Teh Practice
21.30 Dok.: La7 Doc - Elizabeta 2.
23.30 Nan.: The L World - Lokking back (i. Leisha Hailey, Pam Grier), 0.30 Two Twisted, 1.25 Star Trek Deep Space Nine

Slovenija 1

6.20 Kultura, Odmevi
7.00 Otroška odd.: Očala tete Bajavaje (Ela Peroci)
7.25 Ris.: Marko, mavrična ribica
7.50 Bisergora: Biba Tone bi bil rad hitrejši
8.25 Hotel Obmorček
8.40 Zlatko Zakladko: Kresna noč
9.00 Nad.: Novi jutri
9.25 Kljukčeve dogodivščine
9.55 Žogarija - ko igra se mularija: Nova Gorica
10.25 Ris.: Krastačja patrulja
10.50 Taborniki in skavti: Prijateljstvo ne pozna meja
11.05 Dok.: Izkušnja razlike
11.50 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vreme, šport
13.25 Odpeti pesniki
13.30 Film: Pravljčni grad
15.00 Poročila, promet
15.10 Hidak-Mostovi
15.45 Ris. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
16.05 Kviz: Male sive celice
17.00 Novice. Slovenska kronika. Šport. Vreme
17.25 Dok.: V prostranstvu Pampe
17.40 Dok.: Oltarji Špika
18.30 Žrebanje Lota
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme. Šport
19.55 Sedmi pečat - Film: Muriel se poroči (kom., Avstral.-Fr., '94, r. P. J. Hogan, i. Toni Collette, Sophie Lee)

21.35 Kratki film
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
22.55 Brez reza: Dr. Kajetan Gantar - Likvidacija klasične gimnazije v znamenju boja proti etilizmu
23.20 Dok.: Vojno so posneli v barvah (Fr., zadnji del)
1.05 Dok.: Oltarji Špika

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
8.30 11.05 TV prodaja
9.00 Zabavni infokanal
11.35 Lestvica na drugem
12.25 SP v atletiki
15.30 TV prodaja
16.10 Dok. nan.: Pod evropskim nebom
16.35 Dok. nan.: Dogodki, ki so vznemirili svet (VB)
17.25 Mostovi - hidak
18.00 Poročila
18.05 Dedičina Evrope - Film: Jean Jaures: Rojstvo velikana (biogr., Fr., '05, r. Jean-Daniel Verhaeghe, i. Philippe Torreton, Valerie Kaprisky)

20.00 Koncert: Live Earth
22.25 Piramida: Vili resnik, Marjan Podobnik in Saša Einsiedler

23.25 Film: Sylvia (biogr., dram., VB, '03, r. Christine Jeffs, i. Gwyneth Paltrow, Daniel Craig)
1.15 Dnevnik zamejske TV
1.40 Zabavni infokanal

Koper

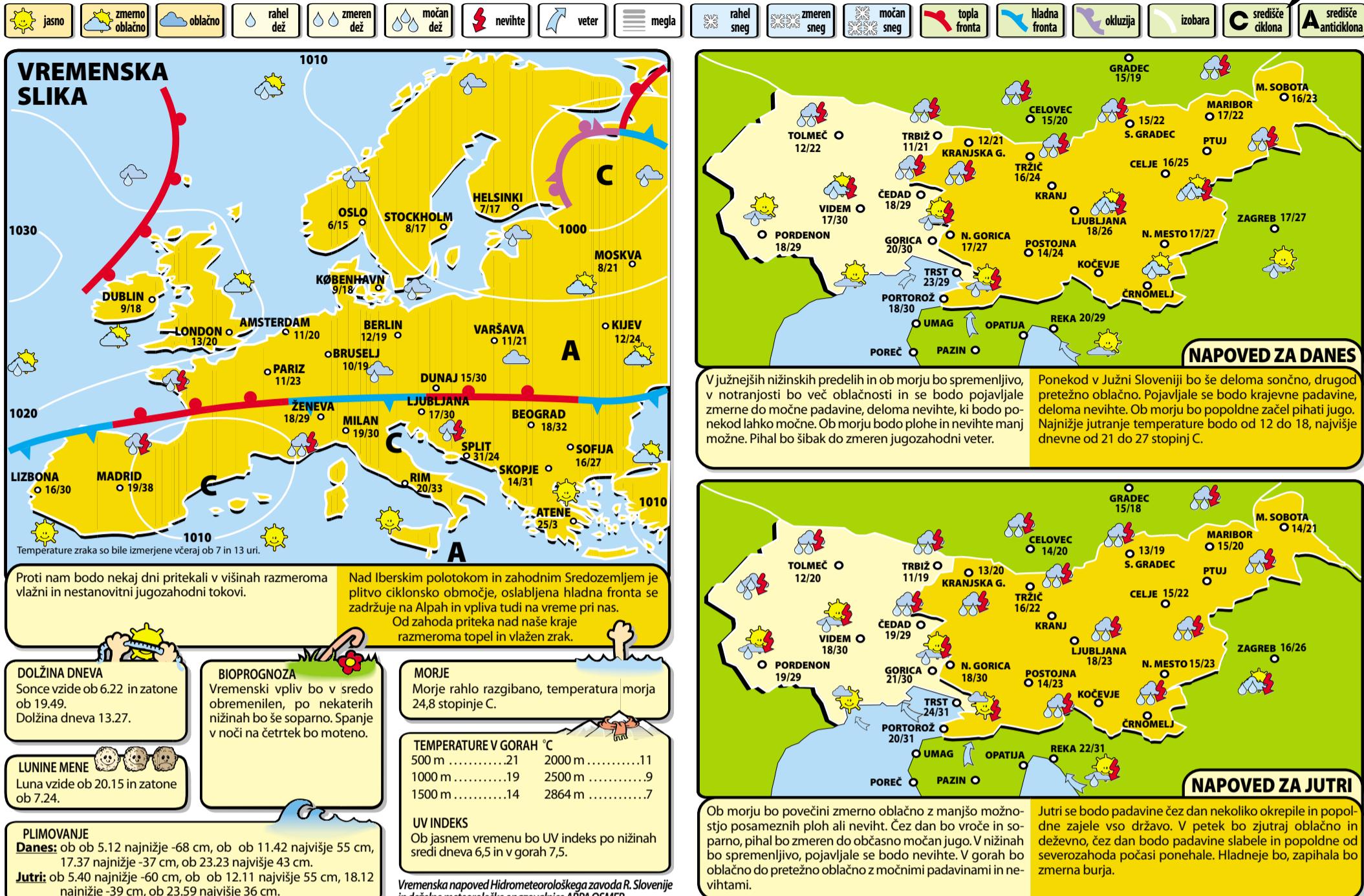
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Arhivski posnetki
15.20 Folkest
16.30 SP v atletiki
18.00 Program v slovenskem jeziku: Primorski mozaik
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik, šport
19.25 Odmev
19.55 Potopis
20.25 Dok.: City Folk
20.55 Nautilus
21.25 Pogovorimo se o...
22.05 Vsesedans - TV dnevnik
22.20 Ironmane Celovec 2007
22.50 25. Mednarodni pokal v plesih Mesto Palmanova
23.40 Istra in...
0.10 Vsesedans - TV dnevnik
0.25 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika
0.45 Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

10.30 Dnevnik, vreme
12.00 Videostrani
17.55 Videospot meseca
18.00 Mala potepanja
18.45 Športni ponedeljek
19.45 Pravljica
19.55 EPP
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Ezoterika
22.05 Glasbena oddaja
23.10 Dnevnik, vreme
23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 8.00 Porocila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena (1. del); 10.00 Porocila; 10.10 Prva izmena (2. del); 11.00 Poletni odmislak (pripr. Jasmina Štrekelj); 12.00 Navigare necesse est; Napovednik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.10 Mavrica: Odprta knjiga: Žarko Petan: Po očetovih stopinjah (r. M. Prepeluh, 18. nad.); 18.00 Portret Bojana Adamiča; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 10.00, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik, osmrtnice; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Poletne ankete; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Glasba po željah; 18.00 Prireditve; 19.00 Dnevnik RS; 20.00 Glasbena razglednica: Tartini festival in Zmaj's mlaude; 20.30 Slovenci ob meji: Marijan Bevk; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Crossroads
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.15 Govorimo italijansko?; 9.33 Intervju; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 13.00 Vse najboljše; 13.40 Kotiček dobrega počutja; 14.10 Go-spodarstvo; 14.45 Italio heroes; 15.05 Pesem tedna;

PEKING - Obisk kanclerke Angele Merkel

Poziv k večji svobodi govora in medijev

PEKING - Nemška kanclerka Angela Merkel je v okviru obiska na Kitajskem včeraj v govoru na akademiji za družbene vede v Pekingu pozvala k večji svobodi govora in medijev ter spoštovanju človekovih pravic v državi. Kot je dejala, bo Kitajska v času olimpijskih iger v Pekingu 2008 pod »drobnogledom javnosti«. Merklovu je napovedala tudi novo pobudo za zaključek trgovinskih pogajanj iz Dohe, ki jo bo podala ob robu zasedanja Generalne skupščine ZN septembra v New Yorku, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Olimpijske igre bodo odlična priložnost Kitajske za svojo promocijo, vendar bo pomembno, kako se bo »Kitajska predstavila z vidika svobode govora in medijev«, je dejal Merklov. V ta namen se je Merklovu danes se stala tudi s širimi kitajskimi novinarji, ki so bili v preteklosti kritični do kitajskih oblasti. Po srečanju je nekdanji urednik priлогe k časopisu China Youth Daily Li Datong dejal, da je »srečanje dokaz, da kanclerka daje vrednotam demokracije in svobode na Kitajskem velik pomen«.

Li je dejal, da je bil razgovor z Merklovou »dober«, pozdravili pa so ga tudi ostali trije udeleženci. Peterica je razpravljala predvsem o medijskem ozračju na Kitajskem, med drugim o možnostih kritičnega pisanja o oblasteh in njegovih posledic.

Merklovu je v govoru napovedala tudi novo pobudo za zaključek trgovinskih pogajanj iz Dohe. Dejala je, da si bo ob robu zasedanja Generalne skupščine ZN prizadevala za zbljazanje stališč ZDA, evropskih držav in držav skupine G20, s čimer bi pogajanja končno pripeljali na cilj. »Obstaja še iskrica upanja,« je dejala.

Nemška kanclerka se je dotaknila tudi kitajskih ponaredkov nemških avtomobilov, ki so se pojavili na avtomobilskem sejmu v Frankfurtu. Ponarjanje je za Nemčijo »relativno velik problem«, je dejala. »Če se na ogled postavi avtomobil, ki je viden kot smart, pa to v resnicni ni, ampak gre za kopijo, ki ni popolnoma zakonita, potem je to slabo.« Kitajska lahko lastne gospodarske cilje doseže le, če bo zagotovila varovanje avtorskih pravic. To je predvsem pomembno za tuja podjetja, vendar tudi za inovativna kitajska podjetja, je menila Merklovna. (STA)

ZDRAVJE - Statistični podatki Debelost v ZDA vse večji problem

NEW YORK - Prevelika telesna teža v ZDA iz leta v leto predstavlja vse večji problem, je pokazala zadnjega redna letna raziskava skupine »Trust for America's Health«. Delež preobilnih Američanov se je v zadnjem letu dni v ZDA povečal kar v 31 zveznih državah, v nobeni pa ni nazadoval. Na vrhu je že tretje leto zapored država Mississippi, kjer je predebelih 30,6 odstotka vseh odraslih. Suhu ljudje pa še naprej prevladujejo v Coloradu, kjer delež odraslih s preveliko telesno težo znaša 17,6 odstotka. Iz fundacije Robert Wood Johnson, ki je financirala raziskavo, so sporočili, da gre za resno krizo javnega zdravstva, s katero se bo potrebovalo dolgo spopasti na vseh ravneh, saj je prevelika telesna teža kriča za številne bolezni, med njimi diabets, srčna obolenja in določene vrste raka. V 19 zveznih državah je več kot 25 odstotkov odraslih s preveliko telesno težo, leta 2006 je bilo takšnih držav 14, leta 1991 pa ni imela nobena država več kot 20 odstotkov takšnih ljudi. (STA)

V Mississippiju so ljudje tudi najmanj fizično aktivni. Kar 31,6 odstotka jih je priznalo, da se ne ukvarjajo z nobeno fizično dejavnostjo. Pozitivno je v ospredju zvezna država Minnesota, kjer se fizičnim dejavnostim ne posveča 15,4 odstotka ljudi. Skupno je v celotnih ZDA fizično nedejavnih okoli 22 odstotkov odraslih.

Položaj glede debelosti in fizične nedejavnosti je najslabši na jugu ZDA, kjer zaradi razdalj brez avtomobila ni mogoče preživeti. Na jugu ZDA imajo težave s preveliko telesno težo tudi otroci od 10 do 17 let starosti, tam pa je tudi največ primerov diabetesa.

V ZDA je skupaj kar 25 milijonov otrok s preveliko telesno težo. Največ preobilnih otrok ima prestolnica Washington, in sicer 22,8 odstotka, najmanj pa država Utah, kjer ta delež znaša 8,5 odstotka. Le 17 ameriških zveznih držav zahteva od šol, da dosegajo še višje prehrambene standarde, kot to zahteva zvezno ministrstvo za kmetijstvo. Le 22 držav ima posebne standarde za avtovome s hitrimi prigrizki in pijačo. (STA)

JOHANNESBURG - V rudniku na severozahodu Južnoafriške republike naj bi po navedbah državne televizije SAFM odkrili največji nebrušen diamant na svetu. Diamant naj bi tehtal dvakrat več, kot je tehtal največji doslej izkopani diamant Cullinan, ki so ga prav tako v Južnoafriški republiki našli 26. januarja 1905. Cullinan je tehtal 3106,7 karata, kasneje pa so ga razrezali na več manjših delov, ki sedaj krasijo britanske kraljeve dragulje, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Podatkov o vrednosti diamanta zaenkrat še ni. Strokovnjaki so se na trditve odzvali dokaj zadržano in dejali, da je potreben najprej standartno potrditi, da gre za diamant. Tiskovni predstavnik neimenovanega rudnika je medtem dejal, da bodo diamant najprej podrobno fotografirali, zatem pa se bodo odločili, kaj storiti.

Tisoče dolarjev za prvi let z A380

SINGAPUR - Za prvi komercialni let Airbusovega potniškega velikana A380, ki bo 25. oktobra poletel iz Singapura do Sydneja, vlada veliko zanimanje. Splet na dražbeni družbi Ebay je v okviru dobrodelne dražbe danes ponosi začela sprejemati ponudbe za vozovnice na tem letu; najvišja ponudba je bila 8159 dolarjev za sedež v poslovnom razredu. Neki drugi ponudnik je za sedež v ekonomskem razredu ponudil 5000 dolarjev. Singapska letalska družba Singapore Airlines se je odločila večino sedežev, vseh je 471, na prvem letu (leta se bo iz Sydneja v Singapur vrnilo 26. oktobra) postopno prodati prek dražbe na spletu. Začetna ponudba za sedež v ekonomskem razredu je bila 3,80 dolarja, za sedež v poslovnom razredu 38 dolarjev in za sedež v prestižnem (Singapore Airlines Suites) razredu 380 dolarjev. Izkupiček dražbe bodo razdelili v dobrodelne namene.

Sredstva EU za poljski protievropski radio

VARŠAVA - Poljski radio Maryja, znan po svojih skrajnih protievropskih stališčih, bo dobil dobitih 15 milijonov evrov evropskih sredstev za razvoj svoje novinarske šole, danes piše poljski dnevnik Gazeta Wyborcza.Radio, ki ga vodi duhovnik Tadeusz Rydzik, znan tudi po svojih antisemitskih izjavah, namerava z evropskimi sredstvi financirati gradnjo poslopja novinarske šole. Gradnja ultramodernega poslopja naj bi sicer stala 18 milijonov evrov. Poljsko ministrstvo za razvoj, ki upravlja z evropskimi sredstvi, je sporočilo, da je projekt radija Maryja v skladu s cilji programa spodbujanja tehničnega in informacijskega izobraževanja.

Ruski bogataš bi kupil bombnik B-52

MOSKVA - Neimenovan ruski bogataš je minuli teden v okviru letalskega mitinga v Moskvi želel kupiti ameriški bombnik B-52. Kot poroča ameriška tiskovna agencija AP, ki se sklicuje na ruski časnik Komsomska Pravda, se je nek Rus s skupino telefonskih stražarjev ustavil pri ameriški delegaciji, ki je na mitingu predstavljala omenjeni bombnik, in dal ponudbo za nakup. Američani so bili šokirani in dejali, da letalo ni naprodaj; če bi bilo na prodaj, bi njegova cena znašala pol milijarde dolarjev. Ruski kupec naj bi tem odvrnil, da »to ni težava« in da ga želi kupiti, ker je letalo zelo »cool«. Letala, ki naj bi po napovedih v uporabi ameriške vojske ostalo še vrsto let, na koncu niso prodali. Kdo naj bi bil kupec, pa ni znano.

B-52, znan tudi pod imenom strateška trdnjava, je legendarni ameriški bombnik, ki je v uporabi ameriške vojnega letalstva že od leta 1955. Doslej so naredili 744 teh letal, v uporabi jih je še 100. Gre za modernizirano različico B-52H. Bombnik B-52 lahko brez dotoka goriva leti 4500 milj, kar je med bombniki največ na svetu, poleti pa lahko z 220.000 kilogrami tovora. B-52 je običajno opremljen z rakетami z jedrskimi konicami.